

Základní škola a mateřská škola Dolní Slivno,
příspěvková organizace
Dolní Slivno 40, 294 78
IČO 71007245
tel. 326 393 316, info@zsdolnislivno.cz, www.zsdolnislivno.cz

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ „Škola pro život“



Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	4
1.1	Název ŠVP	4
1.2	Údaje o škole	4
1.3	Zřizovatel	4
1.4	Další údaje	4
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
2.1	Úplnost a velikost školy	6
2.2	Charakteristika pedagogického sboru	6
2.3	Vybavenost školy	6
2.4	Charakteristika žáků	7
2.5	Spolupráce s rodiči (zákonnými zástupci) a dalšími partnery	7
2.6	Dlouhodobé projekty	7
3	CHARAKTERISTIKA ŠVP	8
3.1	Zaměření školy	8
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie.....	8
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	8
3.4	Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	12
3.5	Začlenění průřezových témat	14
4	UČEBNÍ PLÁN	16
4.1	Učební plán 1. stupeň.....	16
4.2	Učební plán 2. stupeň.....	17
5	UČEBNÍ OSNOVY.....	19
5.1	Učební osnovy pro 1. stupeň.....	19
5.1.1	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA.....	19
5.1.2	ANGLICKÝ JAZYK	35
5.1.3	MATEMATIKA	42
5.1.4	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	53
	PŘEDMĚT: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	56
5.1.5	PRVOUKA.....	58
5.1.6	VLASTIVĚDA.....	69
5.1.7	PŘÍRODOVĚDA.....	76
5.1.8	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	84
5.1.9	HUDEBNÍ VÝCHOVA.....	90

5.1.10	TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	96
5.1.11	PRACOVNÍ ČINNOSTI	106
5.2	Učební osnovy pro 2. stupeň.....	111
5.2.1	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA.....	111
5.2.2	ANGLICKÝ JAZYK	126
5.2.3	NĚMECKÝ JAZYK.....	136
5.2.4	MATEMATIKA	139
5.2.5	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	153
5.2.6	DĚJEPIS	160
5.2.7	OBČANSKÁ VÝCHOVA.....	170
5.2.8	FYZIKA.....	182
5.2.9	CHEMIE	193
5.2.10	PŘÍRODOPIS.....	205
5.2.11	ZEMĚPIS.....	217
5.2.12	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	231
5.2.13	HUDEBNÍ VÝCHOVA.....	237
5.2.14	TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	242
5.2.15	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	253
5.2.16	PRACOVNÍ ČINNOSTI	262
6	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	268
6.1	Způsoby hodnocení	268
6.2	Kritéria hodnocení prospěchu a chování.....	268
6.3	Vlastní hodnocení školy.....	268

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 Název ŠVP

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„ŠKOLA PRO ŽIVOT“

č. j. 163/2021/ZŠ

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a mateřská škola Dolní Slivno, okres Mladá Boleslav

ADRESA ŠKOLY: Dolní Slivno 40, 294 78 Dolní Slivno

ŘEDITEL ŠKOLY: Vladimír Lacina

KONTAKTY:

telefon ZŠ sekretariát: **326 393 316**

telefon pracoviště Horní Slivno: **326 391 284**

e-mail: info@zsdolnislivno.cz

internetové stránky: www.zsdolnislivno.cz

1.3 Zřizovatel

NÁZEV: Obec Dolní Slivno

ADRESA: Dolní Slivno 40, 294 78 Dolní Slivno

KONTAKTY:

telefon: 326 393 225

e-mail: starosta@dolnislivno.cz

1.4 Další údaje

PRÁVNÍ FORMA: Příspěvková organizace

IČO: 71 00 72 45

ZAŘAZENÍ DO SÍTĚ ŠKOL: 1. 1. 2003

REDIZO: 60049159

Upravený ŠVP se zpracovanými změnami v souladu s RVP ZV

Dokument vstupuje v platnost dnem 1. 9. 2023

Č. j.

V Dolním Slivně

razítko školy

ředitel školy

Vladimír Lacina

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Úplnost a velikost školy

Plně organizovaná základní škola s vymezenou spádovou oblastí pro obce Horní Slivno, Dolní Slivno, Kropáčova Vrutice, Mečeříž a Košátky. Škola je úplná s devíti postupnými ročníky. Budova 1. – 4. třídy se nachází v obci Horní Slivno, Budova 5. – 9. třídy se nachází v obci Dolní Slivno. Základní škola a Mateřská škola Dolní Slivno je zřízena obcí Dolní Slivno s účinností od 1. 1. 2003 jako příspěvková organizace s právní subjektivitou. Mateřská škola (dále jen MŠ) je součástí základní školy (dále jen ZŠ). Sídlí na odloučeném pracovišti v samostatné budově v těsném sousedství ZŠ. Je zřízena jako předškolní zařízení s provozní dobou od 6.30 do 16.30 hod. MŠ realizuje vlastní Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále jen ŠVP PV) zpracovaný na základě Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále jen RVP PV). Školní družina je součástí ZŠ na pracovišti Horní Slivno. Provoz školní družiny je pravidelný, od 6.30 do 8.00 hod a od 11.40 do 15.30 hod. Řídí se Řádem školní družiny a Vzdělávacím programem školní družiny. Školní klub je součástí ZŠ na pracovišti Dolní Slivno. Provoz školního klubu se řídí Řádem školního klubu a mění se s ohledem na zaměření a počet přihlášených žáků. Školní jídelna je umístěna přímo v areálu školy a zajišťuje stravování jak žáků MŠ a ZŠ a zaměstnanců školy. Dopravně je dostupná autobusovou dopravou nejen pro žáky ze spádové oblasti.

Objektivními faktory, které mají pozitivní vliv na kvalitu školy, jsou:

- poloha školy v malé obci,
- sociální složení žáků dojíždějících z celé spádové oblasti,
- individuální přístup vzhledem k nižšímu počtu žáků,
- spolupracující pedagogický sbor zajímající se o inovace ve výchově a vzdělávání žáků.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitel školy, dva zástupci ředitele, učitelé včetně výchovného poradce a vychovatelky školní družiny a vedoucí školního klubu, případně asistenti integrovaných žáků. Ve sboru jsou zastoupeni pedagogové s kvalifikací pro dyslektickou a logopedickou péči o žáky. Pedagogický sbor je věkově vyvážený a naprostá většina pedagogických pracovníků je plně kvalifikovaná.

Škola podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků a ostatních zaměstnanců školy. Využívá pro to především aktuální nabídky seminářů a školení. Další vzdělávání je dlouhodobě a systematicky orientováno na rozvoj jazykového vzdělávání, projektové vyučování, projektové dny a společné vzdělávání a je kladen důraz na další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP).

Přirozená a účelná spolupráce všech zaměstnanců (obzvláště pedagogů) a výměna zkušeností jsou předpokladem k tvůrčí práci ve škole. Vedení školy podporuje týmovou práci učitelů a jejich individuální kreativitu.

2.3 Vybavenost školy

Počet učeben odpovídá počtu tříd, ve všech učebnách probíhá průběžné obnovování nábytku a tabulí včetně interaktivních. Pro výuku jsou zároveň k dispozici také odborné pracovny (ICT, cvičný byt, fyzika-chemie, školní dílny) a knihovna (knižní fond je průběžně doplňován). Ta je určena pro žáky i pro učitele a má pravidelnou provozní dobu. Odborné pracovny jsou ve spolupráci se zřizovatelem průběžně vybavovány novými pomůckami, nábytkem a didaktickou technikou. Z učebny ICT je počítačová síť rozvedena do dalších učeben a kabinetů učitelů, aby mohly být v co nejširší míře využívány výukové programy i internet.

Tělocvična a venkovní hřiště se nachází mimo budovu ZŠ v obci Dolní Slivno. Školní jídelna pouze pro ZŠ se také nachází mimo budovu ZŠ v obci. Tělocvična a školní jídelna na pracovišti Horní Slivno jsou součástí budovy ZŠ.

V okolí školy mají žáci možnost relaxace a využití např. zabudovaného stolního tenisu. Škola není bezbariérová. Na pracovištích dochází k modernizaci sociálního zařízení. Organizační zajištění režimu školy s ohledem na psychické a fyzické zdraví žáků a pitný režim.

2.4 Charakteristika žáků

Školu navštěvují žáci nejen ze spádového obvodu školy, ale i z dalších obcí. Škola je otevřená přijetí žáků, jejichž rodiče projevují zájem o priority předloženého vzdělávacího programu.

Absolvent naší školy je aktivní v poznávání světa, dokáže nakládat se získanými informacemi, rozhoduje se samostatně, dokáže si poradit při řešení problémů, umí otevřeně naslouchat, nemá zábrany při komunikaci se svým okolím, je psychicky odolný vůči negativním jevům kolem sebe a vůči stresu, uvědomuje si význam a osobní zodpovědnost za své zdraví, svůj životní styl přizpůsobuje potřebě o zdraví pečovat.

2.5 Spolupráce s rodiči (zákonnými zástupci) a dalšími partnery

Úroveň spolupráce školy s rodiči žáků ovlivňuje skutečnost, že rodiče školu pro své dítě zvolili na základě vlastního výběru – zájem o kvalitní vzdělávání podmiňuje vztah „rodiče – škola“. Rodiče (zákonní zástupci) jsou o výsledcích vzdělávání informováni prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách, případně během konzultačních hodin po individuální domluvě.

Správním orgánem školy je Školská rada, zřízená v roce 2005 na základě zákona č. 561/2004 Sb. §167 a §168, která neformálně zajišťuje dohled nad vzdělávacími aktivitami školy a hospodařením. Úzký kontakt školy funguje se zřizovatelem reprezentovaným Obcí Dolní Slivno, na standardní úrovni oboustranné komunikace. Standardní úroveň vztahů funguje též mezi školou a odborem školství, mládeže, tělovýchovy a sportu Magistrátu města Mladá Boleslav. Škola využívá služeb PPP v Mladé Boleslavi, SPC v Mladé Boleslavi a spolupracuje s pracovníky oddělení pro děti a mládež Mladá Boleslav. O dění ve škole dává škola pravidelně vědět na svých webových stránkách a na vývěškách v obci.

2.6 Dlouhodobé projekty

Škola není zapojena do žádného dlouhodobého projektu ani nemá navázanou žádnou mezinárodní spolupráci.

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 Zaměření školy

Při tvorbě vzdělávacího programu vyšli autoři z tradic školy a z její polohy, zaměřuje se tedy na výuku předmětů využívajících zázemí venkovské školy.

Pro rozvoj zájmů, dovedností a využití volného času zajišťuje škola dlouhodobě pestrou nabídku zájmových činností v rámci školního klubu a školní družiny. Snahy o zlepšování partnerských vztahů mezi žáky a pedagogy a zpestření výchovně vzdělávacích aktivit podporují tradiční celoškolské akce, které jsou organizovány formou projektových dnů školy. Individuální péče pedagogů o žáky se projevuje zapojováním žáků v soutěžích, olympiádách a přehlídkách v oblasti vzdělávání i zájmových činností. Žáci jsou vedeni k tvořivému myšlení a logickému uvažování. Učí se samostatně pozorovat, experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky je posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti.

Škola chápe své poslání jako službu žákům a jejich rodičům. Kvalitní komunikace s rodičovskou veřejností je jednou z priorit. Proto na škole funguje rada školy. Pro zajištění kvalitního chodu školy klade vedení školy důraz na vzájemnou informovanost zaměstnanců, jejich kontrolu a na péči o ně. Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogů, přenášení inovací, včetně zapojení studentů pedagogických fakult a středních škol do praxe.

Zajištění vzdělávacího programu podmiňuje také ekonomická situace školy. Škola je od roku 2003 právním subjektem. Zvyšuje se tak možnost nabídky vzdělávacích a mimoškolních činností pro žáky a rodiče. Prioritami je rozšiřování a zkvalitňování prostor pro vyučování a zlepšování vybavení školy výukovým zařízením a pomůckami.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tento žák má právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP).

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření.

Podpůrná opatření se člení do 5 stupňů, podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti. Lze je i kombinovat, pokud to obtíže žáka vyžadují. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP. Pro žáky s přiznanými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro tvorbu IVP školní vzdělávací program. PLPP a IVP zpracovává škola.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy v Rámcovém vzdělávacím programu základního vzdělávacího plánu. V tomto plánu se vzdělávací obsah upraví tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima. (§16 odst. 2, písmeno e) školského zákona).

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory. Pedagogickým pracovníkům je zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

PODPŮRNÁ OPATŘENÍ 1. STUPNĚ

Škola volí podpůrná opatření prvního stupně tehdy, pokud má žák při vzdělávání takové obtíže, že je nezbytné jeho vzdělávání podpořit prostředky pedagogické intervence (změny v metodách a výukových postupech, změny v organizaci výuky žáka, úpravy v hodnocení, v začleňování do sociální a komunikační sítě školní třídy); pokud se jedná o drobné úpravy v rámci výuky jednoho předmětu, je úprava věcí individualizace výuky a práce jednoho pedagoga. Pokud úpravy vyžadují spolupráci více pedagogů, vytváří škola Plán pedagogické podpory (PLPP - příloha č. 3 vyhlášky č. 27/2016 Sb.).

Tvorba, realizace a vyhodnocování PLPP u žáků s 1. stupněm podpůrných opatření je prováděna na základě pokynu ředitele školy a ve spolupráci s třídním učitelem a učiteli dalších předmětů.

Škola zpracuje PLPP (popíše obtíže a speciální vzdělávací potřeby žáka, stanoví cíle podpory a četnost a způsob vyhodnocování PLPP) Efektivnost tohoto stupně podpory vyhodnocuje nejpozději za 3. měsíce. S PLPP škola seznámí žáka, zákonného zástupce, vyučující i další pedagogické pracovníky. Nutný je podpis všech výše uvedených osob, které byly s PLPP seznámeny. Pokud se podpůrná opatření 1. stupně nejvíce jeví jako efektivní, požádá zákonný zástupce žáka o vyšetření ve školském poradenském zařízení.

Škola pro tuto potřebu vyhotoví dokument pro ŠPZ, ve kterém uvede, jaký problém ve vzdělávání nastal, jaká podpůrná opatření byla uplatňována a jakým způsobem byla PO vyhodnocena.

ŠPZ provede diagnostiku žáka a na jejím základě stanoví, zda je v kompetenci školy pokračovat v uplatňování PO 1. stupně, zda jsou speciální vzdělávací potřeby žáka natolik závažné, že je třeba využít PO z vyšších stupňů podpory. Výstupem vyšetření je zpráva a doporučení PO (musí být vydáno do 30 dnů, ve zvláštních případech do 3. měsíců). Pro realizaci doporučených podmínek a zajištění PO platí lhůta 4 měsíců.

PODPŮRNÁ OPATŘENÍ 2. - 5. STUPNĚ

2. STUPEŇ PODPORY

Selhávání žáka z důvodu:

- oslabení kognitivního výkonu (žáci s „hraniční“ inteligencí),
- oslabení sluchových a zrakových funkcí
- onemocnění (včetně psychického), které nemá závažnější dopady do vzdělávání,
- nedostatečné znalosti vyučovacího jazyka,
- oslabení dorozumívacích schopností.

3. STUPEŇ PODPORY

Selhávání žáka z důvodu:

- lehkého mentálního postižení,
- zrakové či sluchové postižení,
- tělesné postižení či onemocnění,
- poruchy autistického spektra,
- neschopnost komunikace prostřednictvím mluveného či psaného slova.

4. STUPEŇ PODPORY

Selhávání žáka z důvodu:

- středně těžkého či těžkého mentálního postižení,
- těžkého sluchového či těžkého zrakového postižení,
- závažného tělesného postižení či onemocnění,
- poruchy autistického spektra,
- neschopnost komunikace prostřednictvím mluveného či psaného slova.

5. STUPEŇ PODPORY

Selhávání žáka z důvodu:

- hluboké mentální retardace,
- kombinace těžkého zdravotního postižení.

Podpůrná opatření 2. - 5. stupně stanovuje vždy ŠPZ. Podmínkou jejich poskytování je vždy předchozí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce.

ŠPZ do 3 měsíců provede vyšetření a do 30 dnů vypracuje zprávu pro rodiče a také do 30 dnů vypracuje *Doporučení* ke vzdělávání žáka se SVP pro rodiče a školu. Dále také spolupracuje na tvorbě IVP, který vyhodnocuje ve spolupráci se školou 1x ročně. ŠVP provádí kontrolní vyšetření zpravidla ve dvouletém intervalu.

Škola může dát zákonnému zástupci podnět k vyšetření ve ŠPZ, vypracuje a bezodkladně předá ŠPZ plán pedagogické podpory, určí pedagogického pracovníka, který bude zodpovídat za spolupráci se ŠPZ. Do 1 měsíce od doručení *Doporučení* a žádosti zákonného zástupce vypracuje IVP, se kterým seznámí všechny vyučující. S IVP seznámí žáka a zákonného zástupce (podpis informovaného souhlasu) a informuje zákonného zástupce žáka o možnosti podat žádost o revizi. IVP nejméně 1x ročně vyhodnocuje, PO realizuje neprodleně, nejpozději do 4 měsíců. Také upraví údaje ve školní matrice.

IVP (vzor IVP - příloha č. 2 vyhlášky č. 27/2016 Sb.)

- zpracovává škola na základě doporučení a žádosti zákonného zástupce,
- vychází ze ŠVP,
- obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů PO, identifikační údaje žáka, údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka, informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, o úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, případně o úpravě výstupů ze vzdělávání žáka,

(V případě podpůrného opatření pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV)

- obsahuje jméno pedagogického pracovníka ŠPZ.

V situaci, kdy zákonný zástupce žáka přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštíví ŠPZ za účelem stanovení PO, může se škola obrátit na zástupce orgánu veřejné moci (OSPOD).

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků škola umožní uplatňovat princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky a dále realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání žáků.

Při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření, umožní vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost.

Při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření umožní vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám.

V odůvodněných případech upraví škola délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo umožní dělení a spojování vyučovacích hodin. Pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona umožní případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků.

Škola může využít formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, spolupráce se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP) a spolupráci s ostatními školami.

3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných. Výuka žáků probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Škola tedy využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je věnována pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Pro nadané lze:

- vytvářet skupiny žáků stejných nebo různých ročníků v některých předmětech,
- rozšířit obsah vzdělávání nad rámec stanovený ŠVP nebo umožnit výuku ve vyšším ročníku,
- dát možnost vzdělávat se formou stáže v jiné škole.

Pro žáky nadané škola tvoří PLPP. Tvorba, realizace a vyhodnocování PLPP u těchto žáků je prováděna na základě pokynu ředitele školy a za spolupráce s třídním učitelem a ostatními vyučujícími, popř. jinými odborníky.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí ŠPZ ve spolupráci se školou. Vzdělávání se uskutečňuje podle IVP. IVP vychází ze ŠVP, závěrů odborných vyšetření a vyjádření zákonného zástupce žáka a zpracovává ho škola ve spolupráci s ŠPZ dle obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

IVP obsahuje:

- závěry a doporučení ŠPZ,
- závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a pedagogické diagnostiky,
- údaje o způsobu poskytování individuální podpory,
- vzdělávací model, údaje o potřebě úprav v obsahu vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, volbu pedagogických postupů, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení,
- seznam doporučených učebních pomůcek, učebnic a materiálů,
- určení pedagogického pracovníka ŠPZ, se kterým bude škola spolupracovat,
- personální zajištění úprav a průběhu vzdělávání žáka,
- určení pedagogického pracovníka školy pro sledování průběhu vzdělávání a pro spolupráci se ŠPZ.

ŠPZ provede diagnostiku žáka, spolupracuje se školou při tvorbě IVP, ve spolupráci se školou sleduje a vyhodnocuje IVP nejméně 1x ročně, poskytuje žákovi, zákonnému zástupci a škole poradenskou podporu a v případě nedodržení opatření informuje o této skutečnosti ředitele školy.

Škola může dát zákonnému zástupci podnět k vyšetření ve ŠPZ, vypracuje a bezodkladně předá ŠPZ plán pedagogické podpory, určí pedagogického pracovníka, který bude sledovat průběh vzdělávání žáka a zodpovídat za spolupráci se ŠPZ. Do 1 měsíce od doručení *Doporučení* a žádosti zákonného

zástupce vypracuje IVP, seznámí s ním všechny vyučující, žáka a zákonného zástupce (podpis informovaného souhlasu). Nejméně 1x ročně vyhodnocuje IVP a upraví údaje ve školní matrice.

Ředitel školy může přeradit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušek vykonaných před komisí, kterou jmenuje ředitel školy (§30, §31 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována především formou integrace do normální výuky, v rámci školních i mimoškolních aktivit a projektových dnů.

Osobnostní a sociální výchova

tematické okruhy: Osobnostní rozvoj - OSV 1
 Sociální rozvoj - OSV 2
 Morální rozvoj - OSV 3

Výchova demokratického občana

tematické okruhy: Občanská společnost a škola - VDO 1
 Občan, občanská společnost a stát - VDO 2
 Formy participace občanů v politickém životě - VDO 3
 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - VDO 4

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

tematické okruhy: Evropa a svět nás zajímá - VMEGS 1
 Objevujeme Evropu a svět - VMEGS 2
 Jsme Evropané - VMEGS 3

Multikulturní výchova

tematické okruhy: Kulturní difference - MKV 1
 Lidské vztahy - MKV 2
 Etnický původ - MKV 3
 Multikulturalita - MKV 4
 Princip sociálního smíru a solidarity - MKV 5

Environmentální výchova

tematické okruhy: Ekosystémy - ENV 1
 Základní podmínky života - ENV 2
 Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ENV 3
 Vztah člověka a prostředí - ENV 4

Mediální výchova

tematické okruhy: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - MV 1
 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - MV 2
 Stavba mediálních sdělení - MV 3
 Vnímání autora mediálních sdělení - MV 4
 Fungování a vliv médií ve společnosti - MV 5
 Tvorba mediálního sdělení - MV 6
 Práce v realizačním týmu - MV 7

	I. STUPEŇ											II. STUPEŇ																		
	Český jazyk	Anglický jazyk	Matematika	Informatika	Přvouka	Vlastivěda	Přírodověda	Výtvarná výchova	Hudební výchova	Tělesná výchova	Pracovní činnosti	Český jazyk	Anglický jazyk	II. cizí jazyk	Matematika	Informatika	Dějepis	Občanská výchova	Etika	Chemie	Přírodopis	Zeměpis	Výtvarná výchova	Hudební výchova	Tělesná výchova	Výchova ke zdraví	Pracovní činnosti	Sportovní hry	Přírodovědný seminář	Tvořivý seminář
OSV 1																														
OSV 2																														
OSV 3																														
VDO 1																														
VDO 2																														
VDO 3																														
VDO 4																														
VMEGS 1																														
VMEGS 2																														
VMEGS 3																														
MKV 1																														
MKV 2																														
MKV 3																														
MKV 4																														
MKV 5																														
ENV 1																														
ENV 2																														
ENV 3																														
ENV 4																														
MV 1																														
MV 2																														
MV 3																														
MV 4																														
MV 5																														
MV 6																														
MV 7																														

4 UČEBNÍ PLÁN

4.1 Učební plán 1. stupeň

UČEBNÍ PLÁN – I.STUPEŇ											
Vzdělávací oblast (VO)	předmět	zkratka	Týdenní hodinová dotace								
			1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	celkem			
								předmět		VO	
								PD	DD	PD	DD
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	ČJ	9	9	8	8	8	33	9	42	9
	Anglický jazyk	AJ	0	0	3	3	3	9	0		
Matematika a její aplikace	Matematika	M	4	5	5	5	5	20	4	20	4
Člověk a jeho svět	Prvouka	PRV	2	3	3	0	0	6	2	11	3
	Přírodověda	PŘV	0	0	0	1	2	2	0		
	Vlastivěda	VL	0	0	0	2	1	3	0		
Inf. a kom. technologie	Informatika	INF	0	0	0	1	1	2	0	2	0
Umění a kultura	Hudební výchova	HV	1	1	1	1	1	5	0	12	0
	Výtvarná výchova	VV	1	1	1	2	2	7	0		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	2	10	0	10	0
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	PČ	1	1	1	1	1	5	0	5	0
Týdenní časová dotace			20	22	24	26	26	102	16	102	16
Celková týdenní časová dotace			118					118		118	

Komentář k učebnímu plánu I. stupně:

1. Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je posílen o 9 disponibilních hodin
2. Vyučovací předmět Matematika je posílen o 4 disponibilní hodiny.
3. Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je posílena o 3 disponibilní hodiny, které slouží zejména k rozšíření výuky Vlastivědy a Přírodovědy.

4.2 Učební plán 2. stupeň

UČEBNÍ PLÁN – II. STUPEŇ										
Vzdělávací oblast (VO)	předmět	Zkr.	Týdenní hodinová dotace							
			6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	celkem			
							předmět		VO	
							PD	DD	PD	DD
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	ČJ	5	5	5	5	15	5	33	8
	Anglický jazyk	AJ	3	4	4	4	12	3		
	Další cizí jazyk	DCJ	0	2	2	2	6	0		
Matematika a její aplikace	Matematika	M	4	4	4	5	15	2	15	2
Člověk a příroda	Chemie	CH	0	0	2	2	3	1	20	5
	Fyzika	F	2	2	2	1	6	1		
	Přírodopis	PŘ	2	2	2	1	6	1		
	Zeměpis	Z	2	2	2	1	5	2		
Inf. a kom. technologie	Informatika	INF	1	1	1	1	4	0	4	0
Člověk a společnost	Dějepis	D	2	2	2	2	6	2	10	2
	Výchova k občanství	VKO	1	1	1	1	4	0		
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	PČ	1	0	1	1	3	0	3	0
Umění a kultura	Hudební výchova	HV	1	1	1	1	4	0	9	1
	Výtvarná výchova	VV	2	2	1	1	5	1		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	8	0	10	0
	Zdravotní výchova	ZV	1	0	0	1	2	0		
Týdenní časová dotace			29	30	32	31	104	18	104	18
Celková týdenní časová dotace			122				122		122	

Komentář k učebnímu plánu II. stupně:

1. Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je posílen o 5 disponibilních hodin. U 9. ročníku zaměřeno především na přípravu k přijímacím zkouškám.
2. Vyučovací předmět Anglický jazyk je posílen o 3 disponibilní hodiny, změřené na posílení konverzace.
3. Vyučovací předmět Další cizí jazyk má dotaci 6 hodin, po 2 hodinách v 7., 8. a 9. ročníku. Jako další cizí jazyk škola nabízí vyučovací předmět Německý jazyk.
4. Vyučovací předmět Matematika je posílen o 2 disponibilní hodiny. U 9. ročníku zaměřeno především na přípravu k přijímacím zkouškám.
5. Vzdelávací oblast Člověk a příroda je posílena o 5 disponibilních hodin, po jedné v Chemii, Fyzice a Přírodopisu, o 2 disponibilní hodiny je posílen Zeměpis.
6. Vzdelávací oblast Člověk a společnost je posílena o 2 disponibilní hodiny pro vyučovací předmět Dějepis.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Průřezová témata se realizují v jednotlivých předmětech (viz tabulka v kapitole Charakteristika ŠVP) díky využití disponibilních hodin. Výuka je realizována převážně formou klasických vyučovacích hodin, některá témata jsou realizována formou projektů nebo exkurzí (výjezdů).

5 UČEBNÍ OSNOVY

5.1 Učební osnovy pro 1. stupeň

5.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení

Charakteristika vyučovacího předmětu Vyučovací předmět Český jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je vést žáka k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka, které patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání, a vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí. Dále vytvořit předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří specifických složek: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých specifických složek vzájemně prolíná.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy.

Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Realizace průřezových témat:

MV1 – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování („zábavních“ a „bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov); hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením

MV2 – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení

potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje)

MV3 – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro mládež)

MV4 – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu

MV6 – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas či internetové médium

Časové vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje v 1. až 5. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídajícími učebnímu plánu. V prvním ročníku je 9 hodin, ve druhém 9 hodin, ve třetím 8 hodin, ve čtvrtém 8 hodin, v pátém 8 hodin českého jazyka. Školní vzdělávací program podporuje i zohledňuje specifické vzdělávací potřeby žáků.

Organizační vymezení

Výuka probíhá zpravidla v kmenových třídách. Součástí výuky mohou být exkurze, výstavy, výukové pořady, divadla, besedy se spisovateli a projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, připravuje je na celoživotní vzdělávání,
- rozlišuje základní učivo a učivo doplňující,
- učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace z různých zdrojů,
- vede sebe, žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti, než známka na vysvědčení,
- na začátku hodiny vždy žáky seznámí s cílem hodiny, na konci s žáky zhodnotíme jeho dosažení.

Žák:

- vybírá a využívá vhodné způsoby, metody a strategie pro efektivní učení, plánování a řízení vlastního učení,
- vyhledává a třídí informace,
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky, symboly,
- buduje pozitivního vztahu k učení.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- na modelových příkladech ve svých předmětech naučí žáky algoritmu řešení problémů
- podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů ve škole i při mimoškolních činnostech,
- průběžně sleduje, jak žáci řešení problémů prakticky ovládají,
- učí žáky nebát se problémů (problém není hrozba, ale výzva),
- podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů,

- podporuje využívání moderní techniky při řešení problémů.

Žák:

- rozpoznává a chápe problém,
- vyhledává informace vhodné k řešení problému,
- kriticky myslí.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- podporuje různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy a světa,
- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace,
- vede žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty,
- učí žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (třídní časopis, místní tisk, web, prezentace apod.),
- vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci své osoby a svojí školy na veřejnosti,
- připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu,
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- naslouchá druhým, vhodná reakce, zapojení do diskuse, obhajoba názoru,
- porozumí různým typům textů a záznamů,
- využívá informační a komunikační prostředků a technologií.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- učí žáky nebát se problémů (problém není hrozba, ale výzva),
- podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů,
- podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů,
- podporuje využívání moderní techniky při řešení problémů,

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, zapojuje se do diskuse, debaty, efektivně spolupracuje při řešení daného úkolu,
- toleruje a uznává přirozenou autoritu svých spolužáků,
- sebepoznává se.

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k toleranci, k demokracii a vzájemnému soužití,
- vede žáky k národní hrdost, ochraně životnímu prostředí, kulturního a přírodního bohatství a k společenskému chování.

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých,
- respektuje tradice a ochranu kulturního a historického dědictví,
- poznává kulturní tradice a dědictví obce a své vlasti.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestá, kvalitně odvedenou práci vždy pochválí,
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky,
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamuje žáky s různými profesemi, cíleně ujasňuje představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.

Žák:

- využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost,
- dodržuje vymezená pravidla k ochraně zdraví a k plnění svých povinností,
- váží si práci druhých a respektuje ji,
- rozvíjí systematickosti a vytrvalost při vypracování samostatných i skupinových úkolů.

Vzdělávací obsah

PŘEDMĚT: Český jazyk – jazyková výchova

ROČNÍK: 1.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Zná všechna malá i velká písmena, tiskací i psací tvary písmen, rozlišuje je. Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Čte vázaným slabikováním.	Písmena abecedy (rozpoznání velkých a malých tiskacích písmen) Technika čtení, pozorné a plynulé čtení slabik, jedno a více slabičných slov, jednoduchých vět a textů, znalost orientačních prvků v textu.	Čj, VV	
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	Správné sezení, držení psacího náčiní.	Čj, Vv, Hv	
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	Souhlásky a samohlásky, dvojhlásky výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin sluchové rozlišení hlásek (analýza a syntéza).	Čj, Vv, Hv	
Rozumí významu slov, slova třídí, seskupuje a rozlišuje.	Rozvoj slovní zásoby, uvědomování si významu slov.	Čj, Vv, Hv, PČ	
Dokáže hlasitě a správně číst jednoduchý text s porozuměním. Má správný a přehledný písemný projev. Rozlišuje pojmy - básnička, říkadlo, pohádka, odlišuje verše, umí tvořit slova, která se rýmují. Pozná rozpočítadlo i hádanku, pamětně si osvojuje říkadla k hláskám. Pojmy: spisovatel, kniha, časopis, ilustrace, říkadlo, báseň. Všímá si ilustrací děl. Zná pojmy – loutkové divadlo, maňáskové divadlo.	Čtení textů ze Slabikáře, časopisy. Vzkaz, zápis do úkolníčku, pozvánka. Základní literární pojmy - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání.		

PŘEDMĚT: Český jazyk - jazyková výchova

ROČNÍK: 2.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Rozlišuje hlásky, výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek, psaní i /y po měkkých a tvrdých souhláskách.	Skupiny hlásek. Souhlásky. Samohlásky.	Čj, VV	

PŘEDMĚT: Český jazyk - jazyková výchova**ROČNÍK: 2.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Aplikuje v praxi výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě.	Psaní bě, pě, vě, mě.		
Vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě, řadí slova.	Abeceda.	Čj, Vv, Hv	
Zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky.	Znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov: b–p, d–t, d’–ť, z–s, ž–š, v–f, h–ch.	Čj, Vv, Hv	
Rozlišuje obecná a vlastní jména, dodržuje pravidla.	Psaní vlastních jmen, osob a zvířat.	Čj, Vv, Hv, PČ	
Vyjadřuje se ústně i písemně, tvoří krátké souvislé projevy, píše jednoduché věty. Rozlišuje věty oznamovací, tázací, rozkazovací a přací. Řadí věty podle děje.	Určí nadřazenost a podřazenost slov. Řadí slova ve větě tak, aby dávala smysl. Věta jednoduchá, souvětí. Druhy vět. Pořadí vět v textu. Pořádek slov ve větě.		

PŘEDMĚT: Český jazyk- literatura**ROČNÍK: 2.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Porozumí písemným nebo mluveným pokynům. Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění. Je schopen soustředěného poslechu četby. Je schopen samostatného čtení. Je schopen reprodukovat text.	Pohádky, bajky, poezie. Dramatizace pohádek. Příběhy podle obrázků.	Čj, VV, HV, PČ	

PŘEDMĚT: Český jazyk- slohová a komunikační výchova**ROČNÍK: 2.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Čte plynule a s porozuměním texty přiměřené věku - užívá správný slovní přízvuk. Čte s porozuměním nahlas a potichu. Užívá slušné oslovení, prosbu a poděkování. Pojmenuje předměty a popíše jejich vlastnosti Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení, dodržuje posloupnost děje. Píše písmena a číslice podle normy psaní. Správně spojuje písmena a slabiky. Používá znaménka ve slovech i ve větách. Opisuje a přepisuje jednoduché texty, užívá velká písmena ve slovech i ve větách.	Jazyky. Popis. Vypravování. Vlastní názor. Hlavní myšlenky textu.	Čj, VV	

PŘEDMĚT: Český jazyk- jazyková výchova**ROČNÍK: 3**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	Písmena abecedy (rozpoznání velkých a malých tiskacích písmen). Technika čtení, pozorné a plynulé čtení slabik, jedno a více slabičných slov, jednoduchých vět a textů, znalost orientačních prvků v textu.	Čj, VV	
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	Správné sezení, držení psacího náčiní.	Čj, Vv, Hv	
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost.	Slovní druhy.	Čj, Vv, Hv	
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	Čtení jako zdroj informací. Plynulé čtení s porozuměním jednoduchých naučných textů.	Čj, Vv, Hv, Pč	

PŘEDMĚT: Český jazyk- jazyková výchova**ROČNÍK: 3**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	Zdvořilé, pozorné a soustředěné naslouchání (reakce otázkami.)		
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.	Správná výslovnost hlásek a slov tvoření hlasu, rozvoj znělého hlasu.		
Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech. Dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev. Velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	Tvrdé a měkké souhlásky. Pravidla pro správné psaní dě, tě, ně, bě, pě, vě. Pravidla pro správné psaní ú/ů. Pravidla pro psaní velkých písmen uvnitř věty. Vyjmenovaná jména.		
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	Souhlásky a samohlásky, dvojhlásky výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin sluchové rozlišení hlásek (analýza a syntéza).		
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená.	Slovní zásoba, slova a pojmy, význam slov.		
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	Věty oznamovací, rozkazovací, přací intonace, přízvuk.		

PŘEDMĚT: Český jazyk- literatura**ROČNÍK: 3.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	Recitace, přednes vhodných literárních textů.	Čj, VV	
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	Slohové útvary.	Čj, Vv, Hv	

PŘEDMĚT: Český jazyk- literatura**ROČNÍK: 3.**

Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	Spojování obsahu textu s ilustrací.	Čj, Vv, Hv	
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	Zážitkové čtení a naslouchání.	Čj, Vv, Hv, Pč	
Spolupracuje ve skupině na tvorbě jevištní situace; prezentuje ji před spolužáky; sleduje prezentace ostatních.	Vstup do role, jevištní postava.		
Reflektuje s pomocí učitele svůj zážitek z dramatického díla (divadelního, filmového, televizního, rozhlasového).	Prezentace, sebereflexe. Základní stavební prvky dramatu, situace postava, konflikt.		

PŘEDMĚT: Český jazyk- slohová a komunikační výchova**ROČNÍK: 3.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	Oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování.	Čj, Vv	
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.	Dýchání při hovoru, přiměřené tempo řeči.	Čj, Vv, Hv	
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	Souvislý jazykový projev jednoduchá osnova vyprávění.	Čj, Vv, Hv	
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	Čj, Vv, Hv, Pč	
Zvládá základy správného tvoření dechu; hlasu, artikulace a správného držení těla; dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých.	Práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace.		
Rozlišuje herní a reálnou situaci; přijímá pravidla hry; vstupuje do jednotlivých rolí a přirozeně v nich jedná.	Spolupráce, komunikace v běžných životních situacích.		
Zkoumá témata a konflikty na základě vlastního jednání.			

PŘEDMĚT: Český jazyk- jazyková výchova**ROČNÍK: 4.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Rozlišuje slova podle významu, slova jednoznačná, mnohoznačná, souznačná a protikladná. Rozpozná slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená (mazlivá, hanlivá). Dokáže rozlišit v jednoduchých případech kořen slova, část předponovou a příponovou.	Slovní zásoba a tvoření slov.	Čj, VV, AJ	
Dokáže rozlišit v jednoduchých případech kořen slova, část předponovou a příponovou. Rozpoznává předložky a předpony, ovládá jejich psaní.	Stavba slova, nauka o slově.	Čj, Vv, Hv	
Psaní i /y po obojetných souhláskách uvnitř vyjmenovaných a příbuzných slov.	Vyjmenovaná slova.	Čj, Vv, Hv	
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov (kromě zájmen a příslovcí) a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. Poznává slovní druhy ohebné a neohebné. Definuje a skloňuje podstatná jména, určuje rod, číslo, pád a vzor. Definuje a časuje slovesa, určuje osobu, číslo a čas. Rozlišuje způsob oznamovací, rozkazovací a podmiňovací. Vyhledává v textu infinitiv.	Tvarosloví - slovní druhy, tvary slov. Mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves.	Čj, Vv, Hv, Pč	
Ovládá pravopis vlastních jmen států, měst, ulic, názvů zeměpisných (řeky, pohoří, vrcholy apod.), vždy jednoslovných. Ovládá pravopis koncovek podstatných jmen po obojetných souhláskách (podle vzorů) Píše správně i/y v přičestí minulém (slovesa).	Velká písmena. Koncovky podstatných jmen. Slovesa.	VV, Hv, AJ, VL	

PŘEDMĚT: Český jazyk- literatura**ROČNÍK: 4.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je (např. formou čtenářského deníku). Volně reprodukuje text podle svých schopností. Osvojí si a přednese báseň. Tvoří vlastní literární text na dané téma podle svých schopností. Rozlišuje různé typy literárních textů. Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy, objasní zadané literární pojmy. Dramatizuje, využívá loutky, maňásky, domýšlí literární příběhy. Využívá školní knihovnu. Navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich - seznámí se s autory dětských knih, některými spisovateli a básníky např.: B. Němcová, J. Lada, K. J. Erben, J. Seifert, M. Macourek, A. Lindgrenová, R. Kipling a jiní.	Poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání. Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes, volná reprodukce textu, dramatizace, výtvarný doprovod. Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: báseň – lyrika + epika, pohádka, bajka, povídka, pověst, spisovatel, básník, kniha, čtenář, spisovatel, ilustrátor, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání.	Čj, VV, Př, VL	

PŘEDMĚT: Český jazyk-slohová a komunikační výchova**ROČNÍK: 4.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Čte správně a porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, čte plynule a dostatečně rychle, správně intonuje, používá správný přízvuk, člení věty, frázuje, dbá na barvu a sílu hlasu. Vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích a slovnících přiměřených věku a důležité údaje zaznamenává.	Rozvoj techniky čtení. Praktické čtení a čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova. Čtení vhodných naučných aj. textů. Tiché čtení s porozuměním, reprodukce přečtených textů.	Čj, VV, Aj	

PŘEDMĚT: Český jazyk-slohová a komunikační výchova**ROČNÍK: 4.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.			
Předvede telefonování v různých modelových situacích (s rodičem, kamarádem, cizí dospělou osobou, volání na tísňová čísla- dokáže sdělit přesné a úplné informace). Užívá vhodných jazykových prostředků. Sestavuje osnovu, tvoří nadpisy, člení text na odstavce, dodržuje následnost dějové složky. Napíše dopis (pohlednici) včetně adresy, telegram, sms zprávu, pozvánku, vzkaz, inzerát. Popis – zvíře, rostlina, věc, hledaná osoba - popis práce (zhotovení výrobku, recept). Vyplňování jednoduchých tiskopisů – podací lístek, poštovní poukázka, přihláška, dotazník. Vypravování.	Naslouchání (praktické, věcné). Mluvený projev (základy techniky, základní komunikační pravidla, mimojazykové prostředky řeči). Písemný projev (základní hygienické návyky, technika psaní, žánry písemného projevu). Formy společenského styku.	Př, VI, VV	

PŘEDMĚT: Český jazyk- jazyková výchova**ROČNÍK: 5.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	Tvarosloví - tvary slov, ohebné slovní druhy.	Čj, VV	
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.	Věta a souvětí, spojky a jejich funkce, spojovací výrazy.	Čj, Vv, Hv	
Rozlišuje ve slově kořen, část příponou, předponou a koncovku.	Kořen slova, příbuzná slova, předpony, přípony, koncovky.	Čj, Vv, Hv	
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	Spisovná a nespisovná výslovnost.	Čj, Vv, Hv, Pč, I, AJ	

PŘEDMĚT: Český jazyk- jazyková výchova**ROČNÍK: 5.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	Slova jednoznačná, mnohoznačná antonyma, synonyma, homonyma.		
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ vět.	Základní větné členy – podmět a přísudek.		
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	Slovní druhy a jejich třídění tvary slov.		
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	Slova spisovná a nespisovná.		
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.	Stavba věty, věta jednoduchá, souvětí, smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí.		
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	Spojovací výrazy.		
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	Vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná.		
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	Shoda přísudku s podmětem.		
Propojuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních i určité postavy.	Práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace.		

PŘEDMĚT: Český jazyk- literatura**ROČNÍK: 5.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	Uvědomělé plynulé čtení uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků, tiché čtení s porozuměním.	Čj, VV	
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu.	Čj, Vv, Hv	

PŘEDMĚT: Český jazyk- literatura**ROČNÍK: 5.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	Zážitkové čtení.	Čj, Vv, Hv	
Pracuje s pravidly hry a jejich variacemi; dokáže vstoupit do role a v herní situaci přirozeně a přesvědčivě jedná.	Vstup do role, jevištní postava.	Čj, Vv, Hv, Pč	
Pracuje ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru a využívá při tom různých výrazových prostředků.	Spolupráce v herních situacích a v situacích skupinové inscenační tvorby.		
Reflektuje svůj zážitek z dramatického díla; rozlišuje na základě vlastních zkušeností základní divadelní druhy.	Činohra, zpěvohra, loutkové divadlo, pohybové a taneční divadlo.	VI, Pč, VV, Hv	

PŘEDMĚT: Český jazyk-slohová a komunikační výchova**ROČNÍK: 5.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.	Vyjadřování závislé na komunikační situaci.	Čj, VV	
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	Orientace v textu, klíčová slova v textu, výtah důležitých informací z textu.	Čj, Vv, Hv	
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	Vnímání podrobností ve sdělení a posuzování jejich významu v celku.	Čj, Vv, Hv	
Reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	Vystižení jádra sdělení a jeho reprodukce.	Čj, Vv, Hv, Pč	
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	Pravidla dialogu porovnávání názorů, tolerance řešení konfliktních situací.		
Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.	Reklama.		
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, a tempo podle svého komunikačního záměru.	Vyjadřování závislé na komunikační situaci.		

PŘEDMĚT: Český jazyk-slohová a komunikační výchova**ROČNÍK: 5.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	Adresa, blahopřání, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, vypravování.		
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti.	Pravidla sestavování osnovy členění příběhu.		
Rozpoznává témata a konflikty v situacích a příbězích; nahlíží na ně z pozic různých postav; zabývá se důsledky jednání postav.	Spolupráce, komunikace v běžných životních situacích.		
Prezentuje inscenační tvar před spolužáky a na základě sebereflexe a reflexe spolužáků a učitele na něm dále pracuje, sleduje a hodnotí prezentace svých spolužáků.	Komunikace s divákem – prezentace, sebereflexe.		

PŘEDMĚT: Český jazyk – jazyková výchova

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
1. období Žák:	- rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy, - rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky - tvoří slabiky, - rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky, - píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech.
2. období Žák:	- pozná podstatná jména a slovesa, - dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího, - rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik, - určuje samohlásky a souhlásky, - seřadí slova podle abecedy, - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě, - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky.

PŘEDMĚT: Český jazyk – literatura

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
1. období Žák:	- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně, - reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací, - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost.
2. období Žák:	- dramatizuje jednoduchý příběh,

PŘEDMĚT: Český jazyk – literatura

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
	- vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek, - čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy, - určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti, - rozlišuje prózu a verše, - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného, - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu.

PŘEDMĚT: Český jazyk – slohová a komunikační výchova

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
1. období Žák:	- čte s porozuměním jednoduché texty, - rozumí pokynům přiměřené složitosti, - dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání, - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním, - píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen, - spojuje písmena a slabiky, - převádí slova z mluvené do psané podoby, - dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost, - opisuje a přepisuje krátké věty.
2. období Žák:	- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích, - má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování, - v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči, - popíše jednoduché předměty, činnosti a děje, - opisuje a přepisuje jednoduché texty, - píše správně a přehledně jednoduchá sdělení, - píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy, - ovládá hůlkové písmo, - tvoří otázky a odpovídá na ně.

5.1.2 ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení

Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce směřují v ŠVP k dosažení úrovně A1 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Jeho postupné osvojování pomáhá žáku snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Realizace průřezových témat:

OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium

OSV2 – komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, vysvětlování, žádost apod.)

VMEGS 1 – zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

MKV 4 – multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

MV 1 – identifikování základních orientačních prvků v textu

Časové vymezení

Anglický jazyk je vyučován na I. stupni povinně od 3. do 5. ročníku v rozsahu 3 hodin týdně.

Organizační vymezení

Žáci pracují v učebnách vybavených didaktickými pomůckami včetně audiovizuální techniky a v počítačové učebně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku,
- k získávání a předávání informací,
- vede žáky k chápání jazyka jako nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání,
- vede žáky k postupnému osvojování vhodných metod a plánování jeho vlastního učení,
- vede žáky k samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření.

Žák:

- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy, bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich,
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení,

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vytváří praktické problémové úkoly a situace,
- využívá metody hraní rolí.

Žák:

- rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, vyhledá informace vhodné k řešení problému, samostatně řeší problém, kriticky myslí.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí,
- vede žáky k rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace,
- vede žáky k vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k vyjádření jejich potřeb i prožitků a ke sdělování názorů.

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje,
- rozumí různým typům textů a záznamů a jiných informačních a komunikačních prostředků,
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáky k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama,
- zařazuje do hodin skupinovou a týmovou práci.

Žák:

- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj,
- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty,
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce,
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu,
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu.

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k rozvíjení pozitivního vztahu k anglickému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství,
- vede žáky k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění.

Žák:

- respektuje, chrání a ocení tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky ke správnému a účinnému používání vhodných pomůcek (slovníky, gramatické přehledy, výukový software),
- vede žáky k plnění povinností a závazků.

Žák:

- používá účinně různé pomůcky,
- plní povinnosti a závazky.

Vzdělávací obsah

PŘEDMĚT: Anglický jazyk

ROČNÍK: 3.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
POSLECH S POROZUMĚNÍM Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.	TÉMATICKÉ OKRUHY - domov, - rodina, - škola, - volný čas a zájmová činnost, - bydliště, - dopravní prostředky, - zvířata, - tradice.	Český jazyk Výtvarná výchova Matematika Vlastivěda	OSV 1 OSV 2 MKV 4 VMEGS 1
MLUVENÍ Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.	JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY Množné číslo podstatných jmen. Přídavná jména (pouze některá). Zájmena (osobní, přivlastňovací, ukazovací). Číslovky 0 – 12. Základní předložky. Slovesa: to be, to have got, (plné i zkrácené tvary).		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY Přítomný čas prostý. - tvoření kladné a záporné věty, otázky a krátké odpovědi. Neurčitý člen a, an.		MV 1
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.			
PSANÍ S použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.			

PŘEDMĚT: Anglický jazyk
ROČNÍK: 4.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
POSLECH S POROZUMĚNÍM Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně. Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.	JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY Opakování a procvičování probraného učiva. Číslovky 1–100. Abeceda. <i>To be</i> (v oznamovací větě a v otázce, plné a zkrácené tvary), <i>To be</i> (v záporu).	Český jazyk Výtvarná výchova Matematika Vlastivěda Hudební výchova	OSV 1 OSV 2 MKV 4
MLUVENÍ Umí říkanky, básničky, písničky a jiné texty. Získá základní slovní zásobu. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY Přivlastňovací zájmena, přivlastňovací pád. Množné číslo podstatných jmen. Vazba <i>There is/There are</i> .		
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Řeší jednoduché situace související se seznamováním, se zahájením, vedením a ukončením rozhovoru a se získáním a poskytováním základních místních, časových a jiných informací. Formuluje otázky a odpovídá na ně. Zapojí se do jednoduchých rozhovorů, pozdraví a rozloučí se. Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.	JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY <i>To have got</i> (v oznamovací větě a v otázce, plné a zkrácené tvary), <i>To have got</i> (v záporu). <i>Can</i> (v oznamovací větě, v záporu a v otázce). Sloveso <i>to like</i> . Sloveso <i>to play</i> . Základní časové údaje, předložky.		
PSANÍ Uvědomuje si rozdíl mezi fonetickou a psanou formou jazyka. Používá abecední slovník učebnice. Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	TEMATICKÉ OKRUHY: - domov, - rodina, - škola, - volný čas a zájmová činnost, - povolání, - oblékání, - svátky, - roční období, - měsíce, - dny v týdnu, - zvířata.		VMEGS 1

PŘEDMĚT: Anglický jazyk
ROČNÍK: 5.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
POSLECH S POROZUMĚNÍM Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.	TÉMATICKÉ OKRUHY - domov, - rodina, - škola, - volný čas a zájmová činnost, - povolání, - lidské tělo, - jídlo, - oblékání, - nákupy, - bydliště, - dopravní prostředky, - kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), - zvířata, - příroda a počasí, - tradice.	Český jazyk Výtvarná výchova Matematika Vlastivěda Hudební výchova	OSV 1 OSV 2 MKV 4 VMEGS 1
MLUVENÍ Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.	JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY Množné číslo podstatných jmen. Člen určitý i neurčitý. Přídavná jména (základní i přivlastňovací). Zájmena (osobní, přivlastňovací, tázací, ukazovací). Číslovky 0 – 100.		
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY Základní předložky. Slovesa: - to be, - to have got, - to can (plné i zkrácené tvary).		
PSANÍ S použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života. Vyplní osobní údaje do formuláře.	JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY Přítomný čas prostý. Přítomný čas průběhový. Tvoření kladné a záporné věty, otázky a krátké odpovědi. Vazba there is/ are.		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.			MV 1

PŘEDMĚT: Anglický jazyk
ROČNÍK: 5.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.			

PŘEDMĚT: Anglický jazyk – ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
1. období Žák:	- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka.

PŘEDMĚT: Anglický jazyk – POSLECH S POROZUMĚNÍM

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. období Žák:	- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, - rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu), - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování.

PŘEDMĚT: Anglický jazyk – MLUVENÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. období Žák:	- pozdraví a poděkuje, - sdělí své jméno a věk, - vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu).

PŘEDMĚT: Anglický jazyk – ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. období Žák:	- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu).

PŘEDMĚT: Anglický jazyk – PSANÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. období Žák:	- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka.

5.1.3 MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu matematika vychází ze vzdělávacího oboru RVP ZV Matematika a její aplikace, je zaměřen na práci s matematickými objekty a na užití matematiky v reálných situacích. Žákovi poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a vytváří předpoklady k dalšímu studiu. Žáci se vzdělávají v tomto oboru po celou školní docházku, tedy od prvního do devátého ročníku. Výuka matematiky na druhém stupni navazuje na výuku matematiky na stupni prvním. Při výuce matematiky lze využívat učebnu PC, interaktivní tabuli i jiná dostupná multimediální zařízení.

Žáci vněm mají získat početní dovednosti v oboru přirozených a racionálních čísel. Žáci si mají umět poradit s praktickými úlohami denní potřeby ve všech oblastech, bez problémů rozpoznat příčiny a důsledky, odvodit nové skutečnosti, naučit se rýsovat, pracovat s tabulkami a grafy, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost tvrzení, posuzování věrohodnosti výsledků. Vzdělání v tomto předmětu by mělo směřovat k rozvíjení z vlastních zkušeností, potřebě počítat, kreslit a hrát si. Práce by měla být zajímavá a povzbuzující. Měla by vést žáky k vytrvalosti, kritičnosti a týmové spolupráci, budovat u žáků důvěru v jejich schopnosti a pozitivní vztah k matematice.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika je na 1. i 2. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy (1. stupeň - Číslo a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy; 2. stupeň - Číslo a proměnná, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy).

V tematickém okruhu Číslo a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s rolí proměnné při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodných počítačových aplikací. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (povrch a objem) rovinných útvarů a těles, zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a k setkání s problémy, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při nichž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a stanovit podmínky, provádět situační náčrty, řešit

optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Realizace průřezových témat:

OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium, zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích

OSV2 - vzájemné poznávání ve třídě, skupině, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, komunikace v různých situacích

OSV3 – hodnoty, postoje

Časové vymezení

Vyučovací matematika je povinným předmětem, který se vyučuje ve všech ročnících. V 1. ročníku jsou to 4 hodiny týdně, ve 2. – 5. ročníku je to 5 hodin týdně.

Organizační vymezení

Výuka probíhá obvykle ve třídě, ve které jsou využívány didaktické pomůcky a je také možnost využití audiovizuální techniky a PC programů v počítačové učebně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, připravuje je na celoživotní vzdělávání,
- rozlišuje základní učivo a učivo doplňující,
- učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace z různých zdrojů,
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle
- vede žáky k ověřování výsledků.

Žák:

- vybírá a využívá vhodné způsoby, metody a strategie pro efektivní učení, plánování a řízení vlastního učení,
- vyhledává a třídí informace,
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky, symboly,
- buduje pozitivního vztahu k učení.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- na modelových příkladech ve svých předmětech naučí žáky algoritmu řešení problémů
- podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů ve škole i při mimoškolních činnostech,
- průběžně sleduje, jak žáci řešení problémů prakticky ovládají,
- učí žáky nebát se problémů
- podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů,
- podporuje využívání moderní techniky při řešení problémů.

Žák:

- rozpoznává a chápe problém,
- učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti

- vyhledává informace vhodné k řešení problému,
- kriticky myslí.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace,
- vede žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty,
- učí žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky
- vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu,
- učí se přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- využívá informační a komunikační prostředků a technologií.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáky k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama,
- zařazuje do hodin skupinovou a týmovou práci

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, zapojuje se do diskuse, debaty, efektivně spolupracuje při řešení daného úkolu,
- toleruje a uznává přirozenou autoritu svých spolužáků,
- sebepoznává se.

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k toleranci, k demokracii a vzájemnému soužití,
- vede žáky k národní hrdost, ochraně životního prostředí, kulturního a přírodního bohatství a k společenskému chování.

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých,
- respektuje tradice a ochranu kulturního a historického dědictví,
- poznává kulturní tradice a dědictví obce a své vlasti.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky ke správnému a účinnému používání vhodných pomůcek (software, kalkulačka, měřidla, pomůcky na rýsování)
- vede žáky k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, žádnou práci netrestá, kvalitně odvedenou práci vždy pochválí
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky,
- vede žáky k plnění povinností a závazků.

Žák:

- využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost,
- učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- dodržuje vymezená pravidla k ochraně zdraví a k plnění svých povinností,
- váží si práci druhých a respektuje ji,

Vzdělávací obsah

PŘEDMĚT: MATEMATIKA

ROČNÍK: 1.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Seznamuje se s čtením a psaním číslic 0 až 20 a s matematickými symboly +, -, =. Učí se orientovat na číselné ose, řadit čísla dle velikosti. Používá výrazy větší, menší a rovná se. Sčítá a odčítá v oboru čísel 0 až 20. Řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy.	Číslo a početní operace Čtení, psaní číslic 0 - 20 a matematických symbolů. Orientace na číselné ose, řazení čísel dle velikosti, význam výrazů méně, více, rovno, posloupnost v řadě. Užití matematických symbolů. Sčítání a odčítání v oboru čísel 0 – 20. Řešení jednoduchých slovních úloh a slovních úloh typu "o n více", "o n méně".	Čj – čísla stránek, počet řádků, sloupců, obrázků Prv – na vycházce počítání stromů, oken, předmětů Hv – rytmy (opakování určitého počtu úderů) Tv - kdo je první, kdo je poslední, určitý počet cviků Vv – malování určitého počtu předmětů Pč – modelování určitého počtu předmětů, porovnávání, stavby z kostek	OSV 1 OSV 2 OSV 3
Učí se orientovat v prostoru. Pojmenovává jednoduché geometrické útvary, seznamuje se s jejich modelováním a tříděním. Na praktických příkladech rozeznává geometrická tělesa.	Geometrie Orientace v prostoru. Jednoduché geometrické tvary (kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník), jejich třídění a rozlišení podle barvy a velikosti. Modelování jednoduchých geometrických tvarů. Rozeznávání geometrických těles (krychle, kvádr, válec, koule).		
Na konkrétních příkladech se seznamuje s jednotkami Kč, m, l, kg.	Závislosti, vztahy a práce s daty Základní jednotky (Kč, m, l, kg).		

PŘEDMĚT: MATEMATIKA
ROČNÍK: 2.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Zapisuje a čte čísla 0 až 100. Pracuje s číselnou osou. Zaokrouhluje čísla na desítky, porovnává známá čísla. Sčítá a odčítá přirozená čísla do 100. Seznamuje se s významem a použitím závorek. Učí se z paměti násobilku čísel 1, 2, 3, 4 a 5. Řeší slovní úlohy za použití osvojených početních operací.	Číslo a početní operace Zápis a čtení čísel 0 - 100, orientace na číselné ose. Porovnávání čísel do 100, vzestupné a sestupné řazení čísel. Zaokrouhlování čísel na desítky. Sčítání a odčítání přirozených čísel do 100. Význam závorek, použití v příkladech, řešení slovních úloh na sčítání a odčítání, úloh vedoucích k porovnávání čísel v oboru do 100 a slovních úloh s užitím vztahu o "o n více", "o n méně". Zápis slovních úloh. Vyvození principu násobení a dělení na praktických úlohách. Automatizace násobků 2, 3, 4, 5. Automatizace spojů. Jednoduché slovní úlohy s využitím násobení a dělení.	Čj – čísla stránek, počet řádků, sloupců, obrázků Prv – na vycházce počítání stromů, oken, předmětů Hv – rytmy (opakování určitého počtu úderů) Tv - kdo je první, kdo je poslední, určitý počet cviků Vv – malování určitého počtu předmětů Pč – modelování určitého počtu předmětů, porovnávání, stavby z kostek	OSV 1 OSV 2 OSV 3
Osvojuje si základní hygienické návyky při rýsování. Rozeznává, pojmenovává a modeluje základní bod, přímku, čáru, úsečku. Odhaduje a měří délku úsečky, sestavuje úsečku o dané délce. Vyhledává geometrické tvary a tělesa v praktickém životě.	Geometrie Osvojení základních hygienických návyků při rýsování. Pojmy bod, přímka, čára, úsečka. Odhad a měření délky a sestavení úsečky o dané délce, Porovnávání délky úseček. Poznávání geometrických tvarů a těles i v praktickém životě.		
Na konkrétních příkladech se seznamuje s jednotkami (m, cm, mm, kg, l).	Závislosti, vztahy a práce s daty Početní operace s mincemi a bankovkami. Použití jednotek délky (m, cm, mm) a již známých jednotek (kg, l).		

PŘEDMĚT: MATEMATIKA
ROČNÍK: 3.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Pracuje s čísly do 1000. Užívá vztah rovnosti a nerovnosti. Pracuje s číselnou osou, zobrazuje čísla do 1000. Procvičuje pamětné sčítání a odčítání do 1000. Seznamuje se s algoritmy písemného sčítání a odčítání. Používá malou násobilku, dělí se zbytkem, řeší jednoduché úlohy mimo obor násobilky. Řeší a tvoří slovní úlohy.	Číslo a početní operace Přirozená čísla do 1000 a 0. Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa. Násobilka. Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly. Písemné algoritmy početních operací. Řešení slovních úloh.	Tv – měření vzdáleností (hod, skok, běh) Prv – odhad vzdálenosti PČ – výroba krabiček	OSV 1 OSV 2 OSV 3
Rýsuje pomocí čtvercové sítě čtverec, obdélník, trojúhelník. Rýsuje a měří úsečky s přesností na milimetry. Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	Geometrie Základní útvary v rovině- bod, čára, přímka, polopřímka, úsečka, trojúhelník, čtyřúhelníky. Základní útvary v prostoru - kvádr, krychle. Měření a odhady délek. Jednotky délky. Jednotky obsahu.		
Učí se převádět jednotky času a délky. Orientuje se v tabulkách, jednoduchých schématech a posloupnosti čísel.	Závislosti, vztahy a práce s daty Závislosti a jejich vlastnosti. Tabulkové zápisy v praxi.		

PŘEDMĚT: MATEMATIKA
ROČNÍK: 4.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Provádí početní operace do milionu, využívá asociativnost a komutativnost operací. Zdokonaluje se v písemných početních operacích v oboru přirozených čísel do milionu. Seznamuje se s algoritmy písemného násobení a dělení jednociferným dělitelem.	Číslo a početní operace Přirozená čísla do 10 000 a do milionu, orientace na číselné ose, porovnávání, rozklad čísel. Pamětné a písemné operace v oboru 0 – milion. Odhad výsledku a kontrola výpočtu. Zaokrouhlování 10, 100, 1 000,...		

PŘEDMĚT: MATEMATIKA
ROČNÍK: 4.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Pracuje s číselnou osou v rámci čísel do milionu. Zaokrouhluje na 10, 100 a 1 000. Řeší slovní úlohy, pracuje s kalkulátorem.	Řešení slovních úloh. Práce s kalkulátorem.		
Užívá jednoduché konstrukce. Seznamuje se s výrazy kolmost, rovnoběžnost. Sčítá a odčítá graficky úsečky, určuje obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran. Konstruuje a modeluje souměrné útvary, určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru. Určuje obsah obrazce pomocí čtvercové sítě. Používá jednotky obsahu.	Geometrie Vzájemná poloha dvou přímek v rovině, kolmice, kolmost. Kružnice, kruh, střed a poloměr kružnice. Modelování souměrných útvarů. Konstrukce souměrných útvarů ve čtvercové síti. Obsah čtverce a obdélníku ve čtvercové síti, jednoduché slovní úlohy na výpočet obsahů. Jednotky obsahu. Síť kvádru a krychle rozložením. krabíčky, modelování prostorových útvarů.		
Vyhledává, sbírá a třídí data ze svého okolí. Pracuje s jednoduchými tabulkami a diagramy.	Závislosti, vztahy a práce s daty Vyhledávání, sbírání a třídění dat. Čtení jednoduchých tabulek a diagramů.		

PŘEDMĚT: MATEMATIKA
ROČNÍK: 5.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Počítá v oboru přirozených čísel s nulou. Pracuje s číselnou osou. Zapisuje číslo v desítkové soustavě. Zaokrouhluje čísla. Upevňuje písemné algoritmy početních výkonů, dělí.	Číslo a početní operace Přirozená čísla do 1 000 000 a přes 1 000 000 - orientace na číselné ose, posloupnost, porovnávání, zápis a rozklad čísel. Zaokrouhlování na 10, 100, 1 000, 10 000, 100 000. Pamětné a písemné algoritmy početních výkonů.		

PŘEDMĚT: MATEMATIKA
ROČNÍK: 5.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
dvojciferným dělitelem, provádí kontrolu písemných početních úkonů. Provádí početní operace se zlomky a desetinnými čísly. Řeší a vytváří slovní úlohy.	Odhady výsledků a následná kontrola. Řešení a vytváření slovních úloh. Zlomky, zápis zlomku, čítec a jmenovatel. Početní operace se zlomky. Desetinná čísla – zápis, čtení, početní operace.		
Konstruuje rovinné obrazce (čtverec, obdélník, kruh, kružnice). Pracuje s trojúhelníkovou nerovností. Odhaduje a vypočítává obvod a obsah trojúhelníka, učí se používat vzorce pro výpočty. Počítá povrch krychle a kvádrů. Seznamuje se s pojmem objem tělesa pomocí stavebnic. Upevňuje si znalosti převodu jednotek délky, hmotnosti, objemu a času.	Geometrie Konstrukce rovinných obrazců. Trojúhelníková nerovnost. Odhady a výpočty obvodů a obsahů. Slovní úlohy na výpočty obvodů a obsahů. Osově souměrné útvary. Povrch krychle a kvádrů. Propedeutika pojmu objem tělesa pomocí různých stavebnic. Užití a převody jednotek délky, hmotnosti, objemu a času.		
Vyhledává, sbírá, třídí data ze svého okolí. Pracuje s číselnou osou. Seznamuje se s grafem přímé úměrnosti. Čte jednoduché tabulky, diagramy a jízdní řády. Orientuje se v číselné ose, zapisuje hodnoty do číselné osy, orientuje se na stupnici teploměru, z teploměru dokáže odečíst hodnoty.	Závislosti, vztahy a práce s daty Vyhledávání, sbírání a třídění dat. Čtení jednoduchých tabulek.		

PŘEDMĚT: Matematika – ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
1. období Žák:	- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20, - čte, píše a používá číselnice v oboru do 20, numerace do 100, - zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat,

PŘEDMĚT: Matematika – ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
	- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20, - řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, - umí rozklad čísel v oboru do 20.
2. období Žák:	- čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000, - sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla, - zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100, - zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách, - tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100, - zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy, - rozeznává sudá a lichá čísla, - používá kalkulátor.

PŘEDMĚT: Matematika – ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
1. období Žák:	- modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek, - doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20, - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi.
2. období Žák:	- vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu, - orientuje se a čte v jednoduché tabulce, - určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích, - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času, - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi.

PŘEDMĚT: Matematika – GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
1. období Žák:	- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit, - rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují, - používá pravítko.
2. období Žák:	- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary, - měří a porovnává délku úsečky, - vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran, - sestrojí rovnoběžky a kolmice, - určí osu souměrnosti překládáním papíru, - pozná základní tělesa.

PŘEDMĚT: Matematika – NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. období Žák:	- řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech.

5.1.4 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení

V předmětu Informační a komunikační technologie je realizován obsah vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Žáci jsou vedeni ke správnému používání pojmů v oblasti hardware a software. Žáci jsou vedeni k bezpečnému využívání internetu. Žáci jsou vedeni k využívání vyhledávání informací na internetu, jejich zpracování, k prohloubení znalostí při práci s textovým editorem a grafickým programem, dále jsou vedeni ke znalosti práce s tabulkovým editorem, prezentačním programem a tvorbě jednoduchých www stránek.

Realizace průřezových témat:

OSV1 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

OSV2 - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí, péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální

OSV3 - analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.

VMEGS1 - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

ENV2 - energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky)

ENV4 - prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi)

MV5 - vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách

MV6 - uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení

MV7 - utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce

Časové vymezení

Předmět Informační a komunikační technologie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky I. stupně ZŠ v 4. -5. ročníku a vyučuje se v dotaci jedné hodiny týdně v každém z uvedených ročníků. Hodinová dotace se skládá z 1 hodiny povinné dotace a 1 hodiny disponibilní dotace.

Organizační vymezení

Výuka probíhá zpravidla v odborné učebně informačních a komunikačních a technologií.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce,
- vede žáky k porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím,
- vede žáky k pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů.

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení,
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě,
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede žáky ke schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení,
- vede žáky k porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací,
- vede žáky k pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů.

Žák:

- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby jejich řešení, užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy,
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému,
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií,
- vede žáky k porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím,
- vede žáky k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce.

Žák:

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění,
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem,
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- podporuje vzájemnou pomoc žáků; vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují,
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel chování, aby se žáci vzájemně nevyrušovali v práci,
- vede žáka k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku.

Žák:

- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají,
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá,
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW,
- vede žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích.

Žák:

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k šetrné práci s výpočetní technikou,
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce.

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky.

Vzdělávací obsah

PŘEDMĚT: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

ROČNÍK: 4. – 5.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout.	Sběr a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů.		OSV 1
Popisuje konkrétní situaci, určí, co k ní již ví a znázorní ji.	Využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace.		OSV 1
Vyčte informace z daného modelu.	Model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka.		MV 6
V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy. V programu najde a opraví chyby. Rozpozná opakující se vzory, používá opakování. Vytvoří a použije nový blok. Upraví program pro obdobný problém.	Experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu. Porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem.		MV 7
V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi.	Skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení. Příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka. - Části systému a vztahy mezi nimi.		OSV 2
Pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data.	Shodné a odlišné vlastnosti objektů. Řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslaný seznam, víceúrovňový seznam. Tabulka a její struktura. Záznam, doplnění a úprava záznamu.		MV 6

PŘEDMĚT: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**ROČNÍK: 4. – 5.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu.	Digitální zařízení a jejich účel. Prvky v uživatelském rozhraní. Spouštění, přepínání a ovládání aplikací. Uložení dat, otevírání souborů.		OSV 1
Propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí.	Propojení technologií, bezdrátové připojení. Internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat.		MV 5
Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi.	Pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením. Uživatelské účty, hesla.		MV 6

PŘEDMĚT: Informační a komunikační technologie – ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. období Žák:	- ovládá základní obsluhu počítače, - dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou.

PŘEDMĚT: Informační a komunikační technologie – VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. období Žák:	- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení.

PŘEDMĚT: Informační a komunikační technologie – ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. období Žák:	- pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu.

5.1.5 PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení

Předmět prvouka vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět RVP ZV. Hlavním cílem předmětu je rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Podmínkou úspěšného vzdělávání v daném předmětu je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitele. Propojení výuky s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků. Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka je členěn do pěti tematických okruhů, které tvoří jeden celek vnitřně propojený zřejmými souvislostmi a vztahy. V tematickém okruhu Místo, kde žijeme, se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí. V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase.

V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině a obci. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody nejbližšího okolí jejich života. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu,

hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci jsou vedeni k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace. Nezanedbatelná část výuky probíhá mimo budovu školy – v blízkém okolí školy, v různých částech obce, v rámci škol v přírodě. K preferovaným formám výuky patří i exkurze do různých institucí a do zajímavých přírodních lokalit.

Realizace průřezových témat:

ENV 2 - pochopení objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí, dynamických souvislostí od nejméně složitých ekosystémů až po biosféru jako celek, postavení člověka v přírodě a komplexní funkce ekosystémů ve vztahu k lidské společnosti

ENV 3 - učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě **MKV 2** – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost

MKV 5 - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám

MV 5 - utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle

OSV 1 – vede k porozumění sobě samému a druhým, napomáhá k zvládnutí vlastního chování, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni

OSV 2 – pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým, vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci, vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí,

OSV 3 - přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování, napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

VDO 1 – způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy

VDO 4 - význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i společnosti

Časové vymezení

Prvouka je povinným vyučovacím předmětem pro žáky I. stupně ZŠ. V 1. ročníku se vyučuje dvě hodiny týdně, ve 2. a 3. ročníku 3 hodiny týdně s využitím disponibilní časové dotace 1 hodina týdně pro každý ročník.

Organizační vymezení

Výuka probíhá zpravidla v kmenových třídách. Součástí výuky mohou být exkurze, výstavy, výukové pořady, vycházky a projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, připravuje je na celoživotní vzdělávání,
- rozlišuje základní učivo a učivo doplňující,
- učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace z různých zdrojů.

Žák:

- trpělivě, samostatně a tvořivě pracuje se získanými informacemi,
- hledá různé přijatelné způsoby dosažení cíle,
- provádí pozorování, experimentuje, diskutuje o problému.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- podněcuje žáky k tvořivému myšlení logickému uvažování a k řešení problémů,
- učí žáky na modelových příkladech algoritmu řešení problémů.

Žák:

- nebojí se řešit problémy, hovoří o nich,
- přijímá odpovědnost za své chování,
- hledá různé přijatelné způsoby řešení problému,
- učí se, jak některým problémům předcházet.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci,
- učí žáky publikovat a prezentovat své názory a zkušenosti.

Žák:

- používá různé formy komunikace,
- otevřeně vyjadřuje svůj názor podpořený logickými argumenty,
- naslouchá druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých,
- podporuje vzájemnou pomoc žáků,
- rozvíjí schopnost žáků zastávat ve skupině nebo v týmu různé role.

Žák:

- pracuje ve dvojicích, skupinách a efektivně spolupracuje,
- toleruje a uznává přirozenou autoritu svých spolužáků,
- sebepoznává se.

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k toleranci, k demokracii a vzájemnému soužití,
- vede žáky k národní hrdost, ochraně životního prostředí, kulturního a přírodního bohatství a k společenskému chování.

Žák:

- poznává kulturní tradice a dědictví obce a své vlasti,
- upevňuje hrdost na svou osobu, rodinu, obec a vlast,
- ochraňuje své zdraví a životní prostředí.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci,
- vede žáky k ochraně svého zdraví.

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla k ochraně zdraví a k plnění svých povinností,
- váží si práci druhých a respektuje ji,
- rozvíjí systematicčnost a vytrvalost při vypracování samostatných i skupinových úkolů.

Vzdělávací obsah

PŘEDMĚT: Prvouka

ROČNÍK: 1.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Zná adresu svého bydliště. Zvládne samostatně cestu do školy i ze školy a dbá při tom na svoji bezpečnost. Spolehlivě se pohybuje v budově školy i v jejím blízkém okolí. Dokáže se zodpovědně připravit na vyučování. Udržuje pořádek ve třídě. Upevňuje si návyky správného školáka (sezení, stání, nošení aktovky, pohyb po budově školy a jiné). Utváří si kladné vztahy k učitelům a spolužákům. Poznává jednotlivé části obce. Pozoruje okolní krajinu v různých ročních obdobích a učí se ji chránit.	MÍSTO, KDE ŽIJEME Domov - prostředí domova, - orientace v místě bydliště. Škola - prostředí školy, - činnosti ve škole, - okolí školy, - bezpečná cesta do školy. Riziková místa a situace - obec (město), - místní krajina.	Čj, VV	
Vyjmenuje rodinné příslušníky, zná jejich jména i zaměstnání rodičů. Vytváří si kladný vztah k jednotlivým členům rodiny (úcta, pomoc). Uvědomuje si nesprávné chování a jeho důsledky. Aplikuje zásady správného chování ve škole i mimo ni. Seznamuje se se základními lidskými právy i právy dítěte.	LIDÉ KOLEM NÁS Rodina - postavení jedince v rodině, - role členů rodiny, - příbuzenské a mezigenerační vztahy. Soužití lidí - mezilidské vztahy, - chování lidí, - vlastnosti lidí, - pravidla slušného chování, - ohleduplnost, etické zásady, - rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům. Právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, - práva a povinnosti žáků školy.	Čj, Vv, Hv	

PŘEDMĚT: Prvouka**ROČNÍK: 1.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Orientuje se v čase (ted, před chvílí, včera, zítra, pozítří). Dokáže vyjmenovat roční doby, měsíce v roce a dny v týdnu. Dokáže popsat jednotlivá roční období pomocí jejich charakteristických vlastností. Dodržuje denní režim a rozlišuje čas práce a odpočinku, - vytváří si pracovní režim i vhodnou náplň volného času. Seznamuje se s jednotkou času (určí celé a půl hodiny). Učí se vážit si výsledku lidské práce. Poznává lidové zvyky a minulost kraje.	LIDÉ A ČAS Orientace v čase a časový řád - roční období, - současnost a minulost v našem životě. Proměny způsobu života - bydlení, - předměty denní potřeby. Minulost kraje - domov, - vlast, - rodný kraj.	Čj, Vv, Hv	
Uvědomovat si změny v přírodě v závislosti na ročním období. Pečuje o ptáky a zvířata v zimě. Poznává základní podmínky pro život rostlin. Popíše základní části rostlin a stavbu těla živočichů. Pojmenuje nejznámější rostliny a živočichy ze svého okolí. Sleduje chování živočichů v závislosti na ročním období, - učí se dodržovat pravidla správného chování v přírodě. Pozoruje změny počasí v závislosti na ročním období. Aktivně se zapojuje do péče o životní prostředí (sbírá, třídí odpad).	ROZMANITOST PŘÍRODY Rostliny, houby, živočichové - znaky života, - životní potřeby a projevy, - průběh a způsob života, - výživa, - význam v přírodě a pro člověka. Životní podmínky, počasí. Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody. Rizika přírody - rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, - mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi.	Čj, Vv, Hv, PČ	
Uvědomuje si základní rozdíly mezi lidmi (věk, pohlaví, výška), - popíše jednotlivé části lidského těla. Učí se zdravému životnímu stylu (zdravá výživa, hygiena, pitný	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Lidské tělo, základní stavba. Péče o zdraví - zdravá výživa, - denní režim, - pitný režim,	Čj, Vv, PČ, Hv	

PŘEDMĚT: Prvouka**ROČNÍK: 1.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
režim, pohyb, střídání práce a odpočinku). Chrání si své zdraví (otužování, oblékání, hygiena, úrazy, léky). Umí přivolat pomoc a zná telefonní čísla tísňového volání. Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své ani zdraví ostatních. Vybírá bezpečná místa pro hru a trávení volného času.	- pohybový režim, - zdravá strava, - nemoc, - drobné úrazy a poranění, - první pomoc, - úrazová zábrana. Osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, - prevence nemocí a úrazů		

PŘEDMĚT: Prvouka**ROČNÍK: 2**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Zná adresu svého bydliště. Zvládne samostatně cestu do školy i ze školy a dbá při tom na svoji bezpečnost. Spolehlivě se pohybuje v budově školy i v jejím blízkém okolí. Dokáže se zodpovědně připravit na vyučování. Udržuje pořádek ve třídě. Upevňuje si návyky správného školáka (sezení, stání, nošení aktovky, pohyb po budově školy a jiné). Utváří si kladné vztahy k učitelům a spolužákům. Poznává jednotlivé části obce. Pozoruje okolní krajinu v různých ročních obdobích a učí se ji chránit.	MÍSTO, KDE ŽIJEME Škola - prostředí školy, - činnosti ve škole, - okolí školy, - bezpečná cesta do školy. Riziková místa a situace. Obec (město), místní krajina.	Čj, VV	
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi lidmi, projevuje toleranci k přirozeným	LIDÉ KOLEM NÁS Rodina - postavení jedince v rodině,	Čj, Vv, Hv	OSV1 OSV2 OSV3

PŘEDMĚT: Prvouka**ROČNÍK: 2**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	- role členů rodiny, - příbuzenské a mezigenerační vztahy. Soužití lidí - mezilidské vztahy, - chování lidí, - vlastnosti lidí, - pravidla slušného chování, - ohleduplnost, etické zásady. Rizikové situace - rizikové chování, - předcházení konfliktům. Právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, - práva a povinnosti žáků školy.		MKV2 MKV5 VDO1
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije. Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.	LIDÉ A ČAS Orientace v čase a časový řád. - roční období, - současnost a minulost v našem životě. Proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby. Minulost kraje, domov, vlast, rodný kraj.	Čj, Vv, Hv	VDO4 MV5
Uvědomovat si změny v přírodě v závislosti na ročním období. Pečuje o ptáky a zvířata v zimě. Poznává základní podmínky pro život rostlin. Popíše základní části rostlin a stavbu těla živočichů. Pojmenuje nejznámější rostliny a živočichy ze svého okolí. Sleduje chování živočichů v závislosti na ročním období.	ROZMANITOST PŘÍRODY Rostliny, houby, živočichové - znaky života, - životní potřeby a projevy, - průběh a způsob života, - výživa, - význam v přírodě a pro člověka. Životní podmínky, počasí. Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody.	Čj, Vv, Hv, PČ	

PŘEDMĚT: Prvouka**ROČNÍK: 2**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Učí se dodržovat pravidla správného chování v přírodě. Pozoruje změny počasí v závislosti na ročním období. Aktivně se zapojuje do péče o životní prostředí (sbírá, třídí odpad).	Rizika přírody - rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, - mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi.		
Uvědomuje si základní rozdíly mezi lidmi (věk, pohlaví, výška), - popíše jednotlivé části lidského těla. Učí se zdravému životnímu stylu (zdravá výživa, hygiena, pitný režim, pohyb, střídání práce a odpočinku). Chrání si své zdraví (otuzování, oblékání, hygiena, úrazy, léky). Umí přivolat pomoc a zná telefonní čísla tísňového volání. Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své ani zdraví ostatních. Vybírá bezpečná místa pro hru a trávení volného času.	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Lidské tělo, základní stavba. Péče o zdraví - zdravá výživa, - denní režim, - pitný režim, - pohybový režim, - zdravá strava, - nemoc, - drobné úrazy a poranění, - první pomoc, - úrazová zábrana. Osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, - prevence nemocí a úrazů	Čj, Vv, PČ, Hv	

PŘEDMĚT: Prvouka**ROČNÍK: 3.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	Práce s plánem své obce. Osobní bezpečí, nebezpečné situace.	Čj, Vv	
Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).	Název obce a jejích částí význačné orientační body, historická a památná místa v obci.	Čj, Vv, Hv	
Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými	Rozdíly mezi městským a vesnickým prostředím.	Čj, Vv, Hv	ENV3

PŘEDMĚT: Prvouka**ROČNÍK: 3.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost.			
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	Pracovní činnosti lidí: tělesná a duševní práce. Různá povolání. Volný čas a jeho využití.	Čj, Vv, Hv, Pč	OSV1
Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	Charakteristika ročních období, pozorování změn počasí reakce rostlin a živočichů na roční období.	Čj, Vv, Pč, Hv	
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	Rozlišení živé a neživé přírody základní význam vody, vzduchu, ohně a půdy podmínky života na Zemi. Rostliny- léčivé, pokojové, zahradní, polní plodiny, části rostlin. Živočichové- stavba těla, obratlovci, bezobratlí. Ohrožené druhy rostlin a zvířat.	Čj	
Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	Pozorování a porovnávání vlastností vody, vzduchu, přírodnin.	Čj, M	
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	Lidské tělo. Péče o zdraví. Správná životospráva.	Čj, Hv, Aj, Vv	
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	Dopravní značky. Dopravní situace. První pomoc.	Čj, Vv, Pč	
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro	Osobní bezpečí krizové situace a situace hromadného ohrožení. Tísňové linky.	Čj, Aj	

PŘEDMĚT: Prvouka**ROČNÍK: 3.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.			
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Správné a bezpečné chování při mimořádných událostech.	Čj, M	

PŘEDMĚT: Člověk a jeho svět – MÍSTO, KDE ŽIJEME

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
1. období Žák:	- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy, - popíše a zvládne cestu do školy, - uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy.

PŘEDMĚT: Člověk a jeho svět – LIDÉ KOLEM NÁS

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
1. období Žák:	- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy, - dodržuje základní pravidla společenského chování, - při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně, - projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům, - pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti.

PŘEDMĚT: Člověk a jeho svět – LIDÉ A ČAS

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
1. období Žák:	- pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase, - zná rozvržení svých denních činností, - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti, - poznává různé lidské činnosti.

PŘEDMĚT: Člověk a jeho svět – ROZMANITOST PŘÍRODY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
1. období Žák:	- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích, - pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat, - pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami, - provede jednoduchý pokus podle návodu.

PŘEDMĚT: Člověk a jeho svět – ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
1. období Žák:	- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění, - pojmenuje hlavní části lidského těla, - rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných, - uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek, - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.

5.1.6 VLASTIVĚDA**Charakteristika vyučovacího předmětu****Obsahové, časové a organizační vymezení****Obsahové vymezení**

Vyučovací předmět Vlastivěda vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět RVP ZV. V návaznosti na vyučovací předmět Prvouka přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činností. Seznamuje žáky s nejvýznamnějšími osobnostmi a událostmi regionálních, národních a evropských dějin, integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu, televize, uvádí je do souvislosti a v potřebné míře zobecňuje. Vzdělávací obsah předmětu a převážně činnostní charakter výuky směřují zejména k tomu, aby si žáci přirozeným způsobem vytvořili kladný vztah ke své rodině, škole, obci, regionu a zemi, ve které žijí a současně aby nabyli povědomí sounáležitosti se zeměmi integrované Evropy a s jinými demokratickými zeměmi světa. Hlavním cílem předmětu je vybavit žáka dostatečně pevnými základy jeho osobní a národní identity, a vytvořit mu podmínky pro jeho pozdější orientaci a uplatnění ve společnosti (v rámci České republiky i ostatních zemí Evropské unie).

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda vytváří přirozené základy pro výuku vyučovacích předmětů Dějepis, Zeměpis a Občanská a rodinná výchova ve vyšších ročnících školy a je členěn do tří základních tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas. Rozsah a hloubku konkretizovaného učiva volí vyučující s ohledem na konkrétní místní podmínky, potřeby a zájem žáků; rychlost postupu přizpůsobuje aktuální úrovni poznávacích schopností žáků a jejich dosavadní životní zkušenosti. Tematické okruhy se společnými prvky vhodně a funkčně propojuje.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme, se žáci seznamují se základními poznatky o krajině, minulosti a současnosti své obce (regionu, vlasti). Získávají základní informace o Evropě, ostatních kontinentech

a jejich zemí. Učí se orientovat v terénu, pracovat s mapami, používat získané vědomosti v praktických situacích.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás žáci poznávají různé druhy lidské práce a učí se chápat souvislost s přírodními podmínkami, poznávají, jak se činnosti lidí odrážejí v tvářnosti krajiny, charakteru staveb a v rozmanitých památkách. Žáci poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy).

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a čase. Poznávají, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů, vycházejí od nejznámějších událostí v obci a regionu a postupují se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Získávají odpovědný vztah ke kulturnímu bohatství vlasti, k jejímu přírodnímu prostředí, kulturnímu dědictví a historickým památkám. Vytvářejí si základní představu o způsobu života svých předků v různých historických obdobích i o způsobu života lidí v sousedství vlasti.

Realizace průřezových témat:

VDO 2 – občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti, přijímat odpovědnosti za své postoje a činy

VDO 3 – obec jako základní jednotka státu

VMEGS 2 – naše vlast a Evropa, evropské krajiny, Evropa a svět, státní a evropské symboly

MKV 5 – odpovědnost

Časové vymezení

Vyučovací předmět Vlastivěda se vyučuje ve 2 hodinové týdenní dotaci ve 4. ročníku a v 1 hodinové týdenní dotaci v 5. ročníku

Organizační vymezení

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, část i mimo budovu školy (tematické vycházky a exkurze, návštěva památek, sbírek regionálních muzeí, veřejné knihovny apod.). Velký význam má cílené vedení žáků k samostatnému vyhledávání, získávání a zkoumání informací z různých dostupných zdrojů, praktická cvičení mohou probíhat v terénu. Součástí výuky jsou exkurze, výstavy, výukové pořady, zeměpisné vycházky a projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení,
- ve výuce zřetelně rozlišuje základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující),
- učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace z různých zdrojů,
- jde příkladem – neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

Žák:

- provádí pozorování, experimentuje, diskutuje o problému,
- pracuje se symboly.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- na modelových příkladech učí žáky algoritmu řešení problémů,
- podporuje netradiční (originální) způsoby získávání informací,
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitoruje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají,
- jde příkladem – učí se sám lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

Žák:

- vytváří myšlenková schémata,
- vytváří a používá algoritmů,
- kriticky myslí,
- hledá vlastní řešení.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- podporuje různé formy komunikace (s místními obyvateli, pamětníky, pracovníky regionálních muzeí, knihoven, apod.),
- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace,
- vede žáky k tomu, aby předávali své zkušenosti a poznatky z cestování svým spolužákům,
- učí žáky publikovat a prezentovat své názory a zkušenosti (školní časopis, místní tisk, web, ppt. prezentace),
- Jde příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností,
- sám otevřeně komunikuje na „kulturní úrovni“, své názory opírá o logické argumenty, netoleruje pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání, pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentuje na veřejnosti.

Žák:

- přesně pojmenovává,
- používá odborné termíny v praxi,
- využívá informační a komunikační prostředky,
- vytváří strukturovaný zápis.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- učí žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce,
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role,
- učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu,
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují,
- učí žáky chápat různé sociální postavení různých lidí v historii naší země a vyvozovat analogie k současnosti,
- jde příkladem – podporuje spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy, respektuje práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních.

Žák:

- pracuje ve dvojicích, skupinách,
- realizuje jednoduché projekty,
- sebepoznává se.

Kompetence občanské:

Učitel:

- podporuje různé formální a neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.,
- učí žáky základům demokracie, tolerance a vzájemného soužití,
- vede žáky k národní hrdosti, k ochraně životního prostředí, kulturního a přírodního bohatství.

Žák:

- posoudí stav životního prostředí v okolí bydliště a školy,
- poznává kulturní tradice a dědictví,
- realizuje zdravý životní styl.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci,
- seznamuje žáky různými formami s rozličnými profesemi a s jejich možnostmi budoucího pracovního uplatnění.

Žák:

- bezpečně a účinně používá materiály, nástroje a vybavení,
- přizpůsobuje se změnám parametrů zadání,
- využívá osvojené vědomosti a dovednosti pro řešení konkrétních problémů,
- rozvíjí systematickост a vytrvalost při vypracování samostatných i skupinových úkolů.

Vzdělávací obsah

PŘEDMĚT: VLASTIVĚDA

ROČNÍK: 4. a 5.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Určí světové strany v přírodě (pařez, lišejník, mraveniště, slunce a hodinky).	Určování světových stran.		
Určí světové strany s pomocí kompasu.	Určování světových stran. Práce s kompasem a mapou.		
Rozliší náčrt, plán a základní typy map.	Náčrt, plán, mapa.		
Vyhledá jednotlivé údaje na mapě pomocí vysvětlivek mapy.	Orientace na mapě.		
Pracuje s turistickou mapou místní krajiny, rozumí její barevné grafice a smluvním značkám.	Mapové značky, čtení z mapy, použití barev na mapách.		
Vyhledá z dostupných informačních zdrojů typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, správního a vlastnického.	Regionální zvláštnosti Čech. Poloha a povrch ČR. Evropa – státy a města, EU. Světadíly.		VMEGS 3
Ukáže na mapě polohu ČR v Evropě.			
Vyjmenuje a ukáže sousední státy ČR.			
Vyhledá na mapě hlavní vodní toky, pohoří a nížiny ČR.			
Vyhledá hlavní města jednotlivých krajů ČR.			
Vyhledá na mapě evropské státy a významná evropská města.			
Ukáže na mapě evropské státy, vyhledá jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapě Evropy a polokouli.			
Porovná světadíly a oceány podle velikosti, popíše podle mapy jejich polohu na Zemi.			
Vysvětlí pojmy: „Evropská unie“, rozliší znak EU, pozná hymnu EU, měnu EU – euro.			

PŘEDMĚT: VLASTIVĚDA**ROČNÍK: 4. a 5.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Uvede hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce.	Státní zřízení a politický systém v ČR, obrana ČR a armáda ČR.		VMEGS 2, VDO 2, VDO 3
Zná státní symboly našeho státu a jejich význam.	Státní symboly ČR.		
Charakterizuje stav životního prostředí regionu a Středočeského kraje.	Středočeský kraj.		
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi.	Soužití lidí, mezilidské vztahy.		MKV 5
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	Orientace v čase a časový řád.		
Orientuje se na jednoduché časové přímce.	Dějiny jako časový sled událostí - letopočet, kalendář.		
Vytváří jednoduchou časovou přímku.	Čas, časová osa.		
Rozeznává a porovnává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.	Současnost a minulost v našem životě. Pravěk, příchod Slovanů, Sámův kmenový svaz, Velkomoravská říše, Přemyslovci, Lucemburkové, Jagellonci, Habsburkové, hlavní události českých dějin 19. a 20. století.		
Zná historicky významná místa a události regionu, Prahy a Středočeského kraje.	Regionální památky.		
Zná a umí vyprávět některé regionální pověsti, pověsti z Prahy, některé známé Staré pověsti české a pověsti ze Středočeského kraje.	Báje, mýty, pověsti.		
Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, zná pojem korupce.	Vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, používání peněz v běžném obchodním styku.		
Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	Historický přehled – znalost významných dní v roce.		

PŘEDMĚT: Člověk a jeho svět – LIDÉ A ČAS

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. období Žák:	- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách, - uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji, - vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště.

PŘEDMĚT: Člověk a jeho svět – LIDÉ KOLEM NÁS

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. období Žák:	- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě), - rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých, - uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy, - používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze, - porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz, - sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů.

PŘEDMĚT: Člověk a jeho svět – MÍSTO, KDE ŽIJEME

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. období Žák:	- popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje, - orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany, - řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě, - má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě, - uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí, - sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest, - pozná státní symboly České republiky.

5.1.7 PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení

Přírodověda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, který je rozčleněn do čtyř tematických okruhů:

a) Lidé kolem nás

Základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, principy demokracie.

Základní globální problémy, problémy konzumní společnosti, globální problémy přírodního prostředí.

b) Rozmanitost přírody

Země jako planeta sluneční soustavy.

Rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky.

Rovnováha v přírodě.

Vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy.

c) Člověk a jeho zdraví

Lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce.

Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy.

Péče o zdraví, první pomoc.

Odpovědnost člověka za své zdraví.

Situace hromadného ohrožení.

Poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení.

Poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

d) Člověk a technika

Osobní bezpečí – používání elektrických spotřebičů.

Jednoduché stroje kolo, páka kladka, nakloněná rovina apod.

Poznatky a využití elektrické energie, jednoduché el. obvody.

Realizace průřezových témat:

ENV 1 – les; pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)

ENV 2 – voda (ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy); ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy (funkce ekosystémů, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)

ENV 3 – zemědělství a životní prostředí; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí); změny v krajině (krajina dříve a dnes)

ENV 4 – nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

MKV 1 – poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě

OSV 1 - vývoj člověka- etapy vývoje, denní režim - plánování, uspořádání času, organizace vlastního času, plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení, jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, drogy - prevence, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, spolehlivost, návykové látky

OSV 2 - chování v krizových situacích, dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů, řešení problémů, sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, hledání pomoci při potížích, dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne, sexuální výchova

OSV 3 - pravidla dialogu, komunikace, vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí, péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie, respektování, podpora, pomoc, řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků, komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání), rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu)

Časové vymezení

Přírodověda je realizována ve 4. a 5. ročníku. Ve 4. ročníku 1 hodina týdně, v 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Organizační vymezení

Výuka většinou probíhá v kmenové třídě, žáci mají také možnost využívat počítačovou učebnu. Výuka může probíhat i v terénu, např. návštěva ZOO, planetária, hvězdárny, výstavy, naučná vycházka do přírody apod.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu,
- nabízí žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení,

- vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci,
- vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků,
- umožňuje žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok.

Žák:

- aktivně vyhledává a třídí informace o přírodě, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého poznání,
- učí se samostatně pozorovat přírodu.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami.

Žák:

- učí se řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích,
- učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- rozvíjí u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost a přírodní jevy,
- vede žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků.

Žák:

- rozšiřuje si slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech,
- učí se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně,
- zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků.

Žák:

- pracuje ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektuje názory a zkušenosti druhých.

Kompetence občanské:

Žák:

- učí se poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi,
- učí se tolerantnímu jednání a chování, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situaci ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat,
- vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky,
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti.

Žák:

- utváří si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržuje vymezená pravidla.

Vzdělávací obsah

PŘEDMĚT: PŘÍRODOVĚDA

ROČNÍK: 4.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Umí charakterizovat některá společenstva – les, louka, voda, u lidských obydlí apod.	Rozmanitost přírody Rostliny, houby, živočichové - průběh a způsob života, - výživa, - stavba těla. Životní podmínky.		ENV 1 ENV 2
Zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující živočichy v jednotlivých společenstvech.			
Umí popsat stavbu jejich těla.			
Zná jejich způsob života.			
Zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující rostliny a houby v jednotlivých společenstvech.			
Umí běžně se vyskytující živočichy a rostliny správně zařadit do jednotlivých společenstev.			
Ví a umí vysvětlit, co jsou rostlinná patra.			
Zná běžné zemědělské plodiny, jejich význam a použití.			
Zná běžné druhy zeleniny a ovoce.			
Ví, jak se máme v lese chovat.	Ohleduplné chování v přírodě a ochrana přírody (živelné pohromy a ekologické katastrofy). Rizika v přírodě - rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi, - mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi.		ENV 3 ENV 4
Seznámí se se základními pravidly ochrany před povodněmi.			
Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit.			
Zná stavbu lidského těla.	Člověk a jeho zdraví Lidské tělo - základní stavba, - funkce.		
Ví, co je kostra, umí pojmenovat hlavní části.			
Ví, co je svalstvo a zná jeho význam.			
Umí pojmenovat a najít na modelu některé vnitřní orgány.			

PŘEDMĚT: PŘÍRODOVĚDA**ROČNÍK: 4.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Zná a řídí se zásadami péče o zdraví, zná význam sportování, správné výživy.	Péče o zdraví, zdravá výživa.		
Zná zásady první pomoci (zlomeniny, zástava dýchání apod.).	Poskytnutí první pomoci.		ENV 3
Zná telefonní čísla tísňového volání (pro přivolání první pomoci, hasičů a policie).	Situace hromadného ohrožení. Osobní bezpečí		
Ví, co je evakuace obyvatel a evakuační zavazadlo.	- bezpečné zacházení s elektrickými spotřebiči.		
Ví, co je terorismus a anonymní oznámení.	Péče o zdraví		
Zná a umí pojmenovat běžně užívané elektrické spotřebiče.	- první pomoc při zasažení elektrickým proudem.		
Zná zásady manipulace s el. spotřebiči.			
Zná zásady poskytnutí první pomoci při zasažení el. proudem.			

PŘEDMĚT: PŘÍRODOVĚDA**ROČNÍK: 5.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Zná důležité nerosty a horniny.	Rozmanitost přírody Nerosty a horniny. Půda - vznik půdy a její význam, - hospodářsky významné horniny a nerosty, - zvětrávání.		ENV 2
Umí vysvětlit proces zvětrávání hornin.			
Zná využití některých nerostů.			
Zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými přírodními zdroji.			
Umí popsat vznik půdy, zná význam půdy, její využití a princip ochrany.			
Zná pojmy vesmír, planeta, hvězda, družice, zemská přitažlivost.	Vesmír a Země.		

PŘEDMĚT: PŘÍRODOVĚDA

ROČNÍK: 5.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Dokáže pozorovat živočichy a rostliny, zformulovat a zapsat výsledek pozorování.	Třídění živých organismů.		ENV 1
Umí určit a zařadit některé živočichy a rostliny do biologického systému.			
Umí vysvětlit pojem potravní řetězec a pyramida, uvede příklad.			
Ví, co znamená rovnováha v přírodě a uvede důsledky jejího porušení.	Rovnováha v přírodě (vzájemné vztahy mezi organismy). Životní podmínky.		ENV 1
Zná význam zdravého životního prostředí pro člověka, zná hlavní znečišťovatele vody, vzduchu, půdy atd.	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody.		ENV 3 ENV 4
Zná pojem recyklace.			
Zná a umí vysvětlit význam čističek odpadních vod.			
Zná pravidla chování v chráněné krajinné oblasti a v přírodě.			
Uvědomuje si prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody a krajiny a umí uvést příklad.			
Zná původ člověka jako druhu.	Člověk a jeho zdraví		
Zná způsob rozmnožování a umí charakterizovat hlavní etapy vývoje člověka.	Lidské tělo (základy lidské reprodukce, vývoj jedince).		

PŘEDMĚT: Člověk a jeho svět – ROZMANITOST PŘÍRODY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. období Žák:	- na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody, - popíše střídání ročních období, - zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí, - zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata, - chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí,

PŘEDMĚT: Člověk a jeho svět – ROZMANITOST PŘÍRODY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
	- <i>popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují,</i> - <i>reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech,</i> - <i>provádí jednoduché pokusy se známými látkami.</i>

PŘEDMĚT: Člověk a jeho svět – ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. období Žák:	- <i>uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu,</i> - <i>rozlišuje jednotlivé etapy lidského života,</i> - <i>uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události,</i> - <i>uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti,</i> - <i>odmítá návykové látky,</i> - <i>ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc,</i> - <i>uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.</i>

5.1.8 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa - poznávání okolního i svého vnitřního světa prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto poznání směřuje k tomu, aby se naučili rozumět výtvarnému umění, rozumět jeho jazyku a významům, aby se učili chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti. Kultivuje schopnosti žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty. Cílem předmětu je, aby si žáci prakticky osvojili potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjeli svou přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, svou fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz. Aktivita vycházející ze vzdělávacího obsahu Výtvarné výchovy pomáhají utvářet kreativní stránky osobnosti žáka a pochopení kontinuity proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (Rozvíjením smyslové citlivosti, Uplatňováním subjektivity a Ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Vzdělávacím obsahem tématu Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Vzdělávacím obsahem tématu Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Vzdělávacím obsahem tématu Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Realizace průřezových témat:

OSV 1 – rozvoj pozornosti a soustředění, řešení problémů, organizace vlastního času, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení, dovednosti zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích, cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity.

OSV 2 – vzájemné poznávání ve třídě, skupině, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, chyby při poznávání lidí, dialog a komunikace v různých situacích, asertivní komunikace, komunikační obrana proti agresí a manipulaci, rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci, rozvoj dovedností pro zvládání soutěže, konkurence.

MKV 2 – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, uplatňování principu slušného chování, osobní přispění zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy, umět se vžít do role druhého.

ENV 4 – náš životní styl, prostředí a zdraví, nerovnoměrnost života na Zemi

Časové vymezení

Vyučovací předmět výtvarná výchova je povinný předmět, který se vyučuje ve všech ročnících 1. Jeho týdenní časová dotace činí v 1., 2., a 3., ročníku 1 hodinu týdně a ve 4., a 5. 2 hodiny týdně.

Organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu je sice rozpracován pro jednotlivá období do jednotlivých ročníků, konkrétní činnosti však volí učitel sám podle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti, zkušenosti a potřeby žáků. Výuka může probíhat také mimo budovu, lze ji doplnit návštěvou výstav a akcí v souladu se vzdělávacím obsahem předmětu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- umožňuje žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení,
- vysvětluje smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení,
- při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.

Žák:

- učí se plánovat, organizovat a vyhodnocovat svou činnost,
- učí se trpělivosti, důslednosti.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů,
- podporuje různé přijatelné způsoby řešení problému,
- podporuje využívání moderní techniky při řešení problémů.

Žák:

- učí se nebát samostatně řešit problémy,
- učí se samostatnosti, tvořivosti a logickému myšlení a vyhodnocuje rizika svého rozhodnutí.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci.

Žák:

- kladně prezentuje svou osobu a svojí školu na veřejnosti,
- vnímá pozitivně svou školu, obec, sám sebe a ostatní lidi.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých.

Žák:

- inspiruje se svým okolím, k zvyšování osobního maxima,
- učí se pracovat v týmu, vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce,
- respektuje společně dohodnutá pravidla, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k toleranci, k demokracii a vzájemnému soužití,
- vede žáky k národní hrdost, ochraně životnímu prostředí, kulturního a přírodního bohatství a k společenskému chování.

Žák:

- netoleruje nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci,
- dbá na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy,
- aktivně chrání své zdraví, zdraví okolí a životní prostředí.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci,
- vede žáky k ochraně svého zdraví,
- učí žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie.

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla,
- seznámí se s různými formami pracovních postupů,
- seznamuje se s různými profesemi a jejich pracovní náplní,
- uvědomuje si možná zdravotní a hygienická rizika při práci a snaží se je eliminovat.

Vzdělávací obsah

PŘEDMĚT: Výtvarná výchova

ROČNÍK: 1. – 3. ročník

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Pozná různé druhy tvarů, porovnává vlastnosti, které zakládají jejich podobnost či odlišnost, jejich vztahy, pozná různorodé přírodní a umělé materiály, seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji.	tematické práce (např. prázdniny, příroda v ročních obdobích, Mikuláš, Vánoce, Velikonoce, výlet, Den dětí, dárek pro maminku, les vypráví, Nový rok, Betlém, pohádkový svět, Mořský svět, škola v přírodě, čím budu, ostrov, dopravní výchova). Hra s přírodními strukturami (listy, kůra stromů, lněná látka, bramborové tiskátko, obrázek z těstovin, koření).	M – geometrické tvary	OSV 1 OSV 2
Záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování), tvůrčím způsobem experimentuje s barvami, dokáže smíchat a překrývat barvy, rozezná teplé a studené, světlé a tmavé.	Hra s barvou (podzimní listí, motýl, odlet vlaštovek, mořské vlny, strom a příroda v ročních obdobích, louka).		
Vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání, vnímá událost různými smysly, uvědomuje si podíl zraku na jejím vnímání.	Práce s papírem, textilem (drak, zabalení dárku, námořníci, maska atp.). Práce s modelínou (moduritem, hlinou, těstem), (ovoce, postavy, otisk přírodniny, nábytek...).	ČJ – vyprávění příběhu	
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.			
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	Pozvánky (besídka, slet čarodějnic, výlet, sportovní hry).		
Ověřuje si vliv své činnosti na okolí, vystavuje své práce, podílí se na zlepšení prostředí školy.	Ilustrace (k pohádce, kalendáře přírody, k divadelnímu představení).	Podíl na vylepšování estetického prostředí školy.	

PŘEDMĚT: Výtvarná výchova**ROČNÍK: 4. – 5. ročník**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Prohloubí si a zdokonalí techniky malby z 1. období. Zvládne malbu stěrkou, rozlévání barev a kombinaci různých technik. Umí barevně vyjádřit své pocity a nálady, pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy. Komunikuje o obsahu svých děl. Prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z 1. období. Dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu. Zvládne obtížnější práce s linií. Užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření. V plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků. Zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci. Rozeznává grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti. Hledá a nalézá vhodné prostředky pro své vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků. Umí výtvarně zpracovat přírodní materiály. Pozná ilustrace známých českých ilustrátorů - např.: - Josefa Lady, - Ondřeje Sekory, - Heleny Zmatlíkové, - Jiřího Trnky, - Josefa Čapka, - Zdeňka Milera, - Adolfa Borna,	Tematické práce (vlastní zážitky žáků – tradice a zvyky, rodina a přátelé, záliby a koníčky, škola v přírodě, výlety, exkurze, profesní orientace, zážitky s knihou, dopravní výchova, projektové dny, lidské tělo, pozorování přírody, svět techniky). Teorie barvy, hra s barvou (barevný záznam, světlo, stín, proporce, harmonie, barevný kruh, barevný kontrast, barva světlá, tmavá, smutné a veselé tóny barev). Dekoratивní práce (barevná mozaika, přání, jídlo, dárky, výzdoba třídy, plakáty, pozvánky, koláž, atlasy, mandaly, lidová tvorba, ozdoby, šperky, oblečení). Hra s přírodními strukturami (písek, přírodniny, látka, bramborové tiskátko, obrázek z těstovin, koření, vosk- zažehlování). Práce s papírem, textilem (dárková balení, karnevalové masky, vystřihovánky, stříhaná koláž). Objemová a prostorová tvorba (modurit, hlína, těsto, papír, ovoce, lidské výtvoř, přírodniny, užité dílo, kulisy, loutky, plastiky). Výstavy, exkurze. Beseda (o vlastním výtvarném díle, o ilustraci, ilustrátorech, knize, výtvarných technikách, s autory výtvarných děl). Ilustrace (knihy, filmové, divadelní hry, obrázkové osnovy, komiksy).		MKV 2 ENV 4

PŘEDMĚT: Výtvarná výchova**ROČNÍK: 4. – 5. ročník**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
- Radka Pilaře a dalších.			

PŘEDMĚT: Výtvarná výchova

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
1. období Žák:	- zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu, - rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele), - uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům.
2. období Žák:	- uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr, - rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele), - při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie, - vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla.

5.1.9 HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti RVP Umění a kultura. Období mladšího školního věku, ontogeneticky vymezené jako období prepubescence, se týká dětí věkové kategorie přibližně od šesti do jedenácti let, které navštěvují třídy 1. stupně základní školy. Celkově lze říci, že v průběhu prvních pěti let povinné školní docházky podléhá tělesný, psychický i hudební vývoj dětí poměrně rychlým kvalitativním změnám, které je třeba respektovat, ale zároveň i formativně využít. Tento postup je z hlediska hudebního vývoje dětí klíčový. Stimuluje poznávací i praktické hudební aktivity včetně získávání potřebných dovedností k hudební percepci, interpretaci i elementární hudební kreativitě.

Důležitý formativní vliv má na rozvoj hudebních dovedností pohyb. Ten se tak stává základním motorem pro vnímání hudby. Hudební výchova by měla být předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy, týmové práce, při které se budou žáci učit rozpoznávat krásu umění, ctít schopnosti a výkony druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti. Hudební výchova se stává prostředkem k výchově žáků, jako budoucích návštěvníků koncertních sálů a divadelních sálů, aby poznali souvislosti všech druhů umění a aby vhodně využívali hudební činnosti v různých oblastech svého života a obohatili tak své estetické vnímání a prožívání světa.

Hudebně výchovné činnosti jsou rozděleny na:

- Vokální činnosti,
- Instrumentální činnosti,
- Hudebně pohybové činnosti,
- Poslechové činnosti.

Obsahem **Vokálních činností** je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s posilováním a uplatňováním správných pěveckých návyků. Důležité je vnímání hudebního rytmu.

Obsahem **Instrumentálních činností** je hra na jednoduché hudební nástroje a jejich využití k doprovodu písní, pantomimy, hudebně pohybových her.

Obsahem **Hudebně pohybových činností** je využívání následujících pohybových prostředků: rytmická řeč těla a fonogestika, expresivní rytmická deklamace, různé druhy chůze, pantomimické prostředky a prostředky taneční. Dětský hudebně pohybový projev spojujeme s dalšími múzickými aktivitami, zejména s výtvarnými, dramatickými a slovesnými.

Obsahem **Poslechových činností** je percepce znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách. Učí se hudbu analyzovat.

Učební osnovy předmětu umožňují konkretizovat učivo i jeho náročnost na základě učitelovy znalosti úrovně hudebního rozvoje jednotlivých žáků a podmínek ve škole. Volba vhodných didaktických prostředků je zcela závislá na učitelově rozhodnutí.

Realizace průřezových témat:

OSV1 – rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, dovednosti zapamatování, řešení problémů, já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mně, moje tělo, moje psychika, jak se promítá mé já v mém chování, zdravé a vyrovnané sebepojetí, regulace vlastního jednání a prožívání, vůle, dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k

sobě samému, předcházení stresům v mezilidských vztazích, cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích.

Časové vymezení

Hudební výchova je povinný vyučovací předmět, který se vyučuje v 1. až 5. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci.

Organizační vymezení

Výuka Hudební výchovy probíhá v kmenové třídě, která je pro účely výuky Hv upravena. Hudba je osvojována při vyučování, při školních koncertech v rámci výuky, návštěvou výchovných koncertů, na besedách o hudbě, při specializovaných hudebních pořadech, samostatně v mimoškolních aktivitách. Žáci se o hudbě a zážitcích z ní učí hovořit. Používají při tom pojmy a poznatky, které jsou vyvozovány z hudebních aktivit. Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu, ke snaze spolupracovat s ostatními, a k úsilí o co nejlepší výsledek.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky ke kultivaci své hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, hudebního cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie.

Žák:

- kultivuje svou hudebnost v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie,
- rozvíjí své receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- podporuje žáky v netradičním způsobu řešení hudebního vyjadřování.

Žák:

- učí se různým vyjadřovacím hudebním technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání hudby jako svébytného prostředku komunikace,
- učí žáky naslouchat hudbě a vnímat hudební projevy druhých.

Žák:

- učí se porozumět hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby, jednotlivých uměleckých období,
- chápe umění jako specifický způsob poznání a užívá jazyk umění jako svébytný prostředek komunikace,
- naslouchá hudbě a vnímá hudební projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáky ke kooperativní činnosti ve výuce – práce ve skupinách, ve dvojicích (např. při instrumentálních nebo hudebně pohybových činnostech,...),
- nabízí žákům příležitost přispívat k diskusi ve skupině i k debatě celé třídy - vyjádřit se tak k daným úkolům a problémům a tím je nenásilně navádí k vytváření příjemné atmosféry v týmu,
- vede žáky k posuzování sebe sama i druhých (např. při vokálních činnostech).

Žák:

- prohlubuje si vztah k hudebnímu umění v celé oblasti hudební kultury,
- hodnotí práci svou i ostatních,
- respektuje práci a roli ostatních.

Kompetence občanské:

Učitel:

- vytváří podmínky pro respektování a ocenění tradic národa a jeho kulturního i historického dědictví,
- navozuje vytváření smyslu pro kulturu a tvořivost a pozitivního postoje k uměleckým dílům hudebním i ostatním.

Žák:

- vytváří si vhodné postoje k hudbě a ke všem jejím oblastem,
- chápe proces umělecké tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě,
- projevuje sebeúctu a úctu k druhým lidem, toleranci k jejich hudebním projevům.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- poskytne žákům příležitost k emocionálnímu sebevyjádření, poskytne jim poznávání a ověřování hudebních zákonitostí, rozvíjí jejich kreativní schopnosti a estetické cítění,
- dopřeje jim příležitost relaxace a vzájemné komunikace prostřednictvím hudby a pohybu.

Žák:

- vytváří si pozitivní vztah k aktivním hudebním činnostem,
- využívá psychohygienický účinek hudby,
- zachází vhodně a tvořivě s dostupnými hudebními nástroji a učí se jejich údržbě,
- seznamuje se s různými profesemi v hudební oblasti.

Vzdělávací obsah

PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA

OBDOBÍ: 1.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.	Rozvoj hlavového tónu. Správné dýchání (v pauze a mezi frázemi) a správná výslovnost. Rozšíření hlasového rozsahu.		
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.	Hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu). Hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání).		OSV 1
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	Hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje.		
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	Pohybový doprovod znějící hudby – taktování. Hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání).		
Orientuje se v jednoduchém zápisu skladby.	Notová osnova, houslový klíč, takt 2/4 a 3/4 ; nota: čtvrtová, osminová, půlová a celá; pomlka.		
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	Výrazové prostředky v hudbě (zvuk tón, melodie, hudební kontrasty).		
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje; odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální; chápe roli posluchače.	Hudební styly a žánry, hudba vážná, lidová a umělá.		

PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA

OBDOBÍ: 2.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	Pěvecký a mluvní projev pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu; hudební rytmus, realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu; dvojhlas a vícehlas, prodleva, kánon, lidový		

PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA**OBDOBÍ: 2.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
	dvojhlas apod.; intonace, vokální improvizace, hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď apod.).		
Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje.	Orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce.		
Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.	Hra na hudební nástroje, reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten apod.		OSV 1
Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.	Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj; hudební styly a žánry hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka apod.		
Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.	Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva). Hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednoduchá písňová forma (a – b).		OSV 1
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny.	Kvality tónů délka, síla, barva, výška vztahy mezi tóny souzvuk, akord hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná) zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu.		
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	Taktování, pohybový doprovod znějící hudby dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt. Taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance - pohybové vyjádření		

PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA**OBDOBÍ: 2.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
	hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby. Pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků. Orientace v prostoru. Pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách.		

PŘEDMĚT: Hudební výchova

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
1. období Žák:	- zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty, - správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu, - reaguje pohybem na tempové a rytmické změny, - rozliší sílu zvuku, - pozorně vnímá jednoduché skladby.
2. období Žák:	- zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem, - propojí vlastní pohyb s hudbou, - doprovází spolužáky na rytmické hudební nástroje, - odliší tóny podle výšky, síly a barvy, - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb, - správně hospodáří s dechem při interpretaci písničky frázování.

5.1.10 TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Svým pojetím napomáhá rozvoji zdravého životního stylu a podporuje tělesnou a duševní pohodu. Žáci jsou vedeni ke kladnému vztahu k pohybovým aktivitám a sportu. Osvojují si nové pohybové dovednosti, učí se jednat podle pravidel a v duchu fair-play. V rámci svých individuálních možností jsou žáci postupnými kroky vedeni k rozvoji vlastní tělesné i duševní zdatnosti. Velký důraz je přitom kladen na zdravotní tělesnou výchovu, koordinační a regenerační cvičení. Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně je ovlivňovat.

Realizace průřezových témat:

OSV1 – napomáhá k zvládnutí vlastního chování, rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace

OSV2 – rozvíjí komunikaci, uvědomění si potřeby spolupráce i své role v týmu

OSV3 – myšlenka fair play, napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

VDO2 – napomáhá k uvědomování si příslušnosti k České republice prostřednictvím mezinárodních turnajů (fandění, diskuse – MS, olympiády apod.), podporuje myšlenku vlastenectví

MKV2,3 - vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností

ENV4 – poskytuje možnosti cvičení v přírodě, využití přírodních podmínek, respektování přírody při sportování

MV1 – diskutuje o sportovcích, kriticky přemýšlí o článcích či reportážích z turnajů apod.

Časové vymezení

Vyučovací předmět tělesná výchova je povinný vyučovací předmět zařazený samostatně v 1. – 5. ročníku v hodinové dotaci 2 h týdně.

Organizační vymezení

Výuka probíhá ve školní tělocvičně (5. třída v sokolovně) a na školním hřišti. Nedílnou součástí jsou projektové dny, během nichž je tělesná výchova též uskutečňována. Při výuce se využívají metody a formy práce založené převážně na spolupráci žáků (činnosti ve dvojicích, malých či větších týmech) a vzájemném učení na základě prezentace vlastních pohybových her a dovedností. Součástí výuky je též plavecký výcvik a bruslení.

Hodnocení žáka sleduje úroveň získaných dovedností s ohledem na jeho individuální schopnosti a opírá se o celkový pohybový projev a míru zapojení do jednotlivých činností.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví,
- učí žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti,
- vede žáky k osvojení pohybové dovednosti, kultivovanosti svého pohybového projevu, správnému držení těla,

- uplatňuje individuální přístup k žákovi.

Žák:

- poznává vlastní pohybové schopnosti a jejich individuální rozvoj,
- prožívá souvislosti mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou,
- systematicky sleduje vývoj vlastní fyzické zdatnosti.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů,
- monitoruje výsledky žáků,
- podporuje žáky v aktivním prožívání osvojených pohybových činností a jejich využívání.

Žák:

- ovládá cvik, sportovní prvek a hledá cestu k odstranění chyb v jeho zvládnutí jako problémový úkol,
- hledá vhodnou taktiku v individuálních i kolektivních sportech.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků,
- podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií,
- vede žáky k reprezentaci sebe i školy na veřejnosti,
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel školního řádu,
- vede žáky k fair play.

Žák:

- komunikuje v týmu, přijímá roli spoluhráče, podřídí se pokynům vedoucího týmu.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- volí různé formy práce vhodné pro všechny žáky a respektují individualitu,
- učí žáky pracovat v týmech, skupinách,
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují,
- netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.

Žák:

- dodržuje pravidla fair play,
- prezentuje a podporuje myšlenky olympijského hnutí,
- rozvíjí spolupráci uvnitř kolektivu sportovního družstva,
- rozděluje a přijímá úkoly v rámci sportovního družstva.

Kompetence občanské:

Učitel:

- netoleruje sociálně patologické projevy chování,
- netoleruje nekomarádské chování a odmítnutí pomoci,
- dbá na dodržování pravidel chování ve škole,
- vede žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí,
- nabízí žákům vhodné sportovní aktivity,
- v hodnocení žáků užívá pozitivní motivace.

Žák:

- podporuje aktivní sportování,
- objasňuje a podává příklady potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách,
- poskytne první pomoc při úrazech lehčího charakteru,
- emočně i věcně se seznámí se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci,
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí,
- důsledně učí žáky dodržovat organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění sportovní činnosti,
- jde příkladem svým chováním a postojem.

Žák:

- chápe nutnost dodržování pravidel ve sportu, v celém životě,
- vyhledává možná rizika při pohybových činnostech a hledá cestu jejich minimalizace,
- zpracovává a prezentuje naměřené výkony.

Vzdělávací obsah

PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: 1.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Dodrží základní pravidla bezpečného chování při TV.	Poučení o bezpečnosti v hodinách TV.		OSV1
Reaguje na základní pokyny a povely.	Základní tělových. pojmy, smluvené signály, povely, organizace prostoru a činností.		OSV1
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady napodobit jednoduché činnosti.	Rytmické a kondiční formy cvičení (lavičky, žebřiny, lana), cvičení s hudbou.	HV – lidová píseň s pohybem	OSV1
Dokáže rychle, obratně a vytrvale překonávat přírodní překážky.	Běh v terénu, překonávání přírodních překážek, opičí dráhy.	PRV - příroda	OSV1, ENV4
Zvládá správnou techniku hodů vrchním obloukem jednoruč.	Hod do dálky i na cíl (jednoruč vrchní oblouk).		OSV1
Pracuje s jednoduchými pravidly hry.	Soutěživé hry.		OSV2, OSV3
Zvládá průpravné cviky pro kotoul.	Nácvik správného sbalení při kotoulu „kotoulová školička.“		OSV1
Dokáže krátce udržet rovnováhu.	Přechod přes lavičky.		OSV1
Zvládá zákl. činnosti s míčem odpovídající velikosti a váhy.	Nácvik přihrávky jednoruč vrchním obloukem, chytání obouruč.		OSV1, OSV2
Postupně zvládá základní pravidla hry.	zábavné míčové hry.		OSV2, OSV3
Zvládnutí odrazu a skoku do dálky z místa.	Skok daleký z místa.		OSV1
Zvládnutí rychlého běhu.	Rychlý běh do 20m, rychlý běh se startem z různých poloh – startovní povely (závodivé hry).		OSV1
Zvládne chůzi na delší vzdálenosti.	Vycházky.	PRV	OSV1, OSV3, ENV4
Udrží se na bruslích, odrazí se, jede.	Bruslení.		OSV1, OSV2
Nebojí se vody, potopí se, reaguje na povely plavčíka.	Plavání.		OSV1, OSV2, OSV3

PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA**ROČNÍK: 2.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Dokáže dodržovat základní pravidla bezpečného chování při TV.	Pravidla bezpečného chování při TV.		OSV1
Podle pokynů dovede zaujmout základní cvičební polohy.	Základní tělových. pojmy, smluvené signály, povely, organizace prostoru a činností.		OSV1
Bezpečně se pohybuje v terénu a dokáže odhadnout vzdálenosti.	Cvičení v přírodě, vycházky, hry v přírodě.	PRV	OSV1, OSV3, ENV4
Zvládá správný rozběh a odraz při skoku do dálky.	Nácvik skoku do dálky.		OSV1
Zvládá techniku nízkého startu.	Rychlý běh 50m (nízký start).		OSV1
Pohybem dokáže vyjádřit hudbu.	Cvičení na hudbu.	HV	OSV1, OSV2
Zvládá napodobit jednoduché činnosti.	Cvičení na nářadí.		OSV1, OSV3
Zdokonaluje práci s míčem.	Přihrávky jednoruč i obouruč (vrchní oblouk) Obouruč trčením. Míčové hry.		OSV2, OSV3
Zvládá techniku kotoulu vpřed.	Kotoul vpřed.		OSV1
Zvládá průpravné cviky pro kotoul vzad.	Průpravné cviky ke kotoulu vzad a jeho nácvik s dopomocí.		OSV1
Rozvíjí svou obratnost a vytrvalost.	Zimní hry v přírodě na sněhu (sáňkování, bobování).	PRV - Zima	OSV1, OSV2, ENV4
Postupně se učí skákat přes švihadlo snožmo i jednonož.	Přeskoky přes švihadlo.	M - počítání	OSV1
Bruslí pomalu, bez pomoci, zvládne jednoduché cviky na ledě (cibulky, podřep,...).	Bruslení.		OSV1, OSV2
Plave znak.	Plavání.		OSV1, OSV2, OSV3

PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA**ROČNÍK: 3.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Dokáže dodržet základní pravidla bezpečného chování při TV.	Pravidla bezpečného chování při TV.		OSV1
Podle pokynů dokáže zaujmout základní cvičební polohy.	Základní tělových. pojmy, smluvené signály, povely, organizace prostoru a činností.		OSV1
Zlepšuje výkony v běhu.	Běh na 50 m, 100 m.		OSV1
Dribluje na místě i v pohybu.	Driblování, závodivé hry, slalomové dráhy.		OSV1, OSV2, OSV3
Napodobí složitější činnost.	Kondiční formy cvičení.		OSV1
Bezpečně se pohybuje v terénu a dokáže odhadnout vzdálenost.	Běh v terénu, překonávání přírodních překážek, hod na cíl v terénu, pozorování přírody.	PRV, M	OSV1, ENV4
Zvládne kotoul vpřed i vzad.	Kotoul vpřed i vzad.		OSV1
Dokáže se správně odrazit i dopadnout při přeskocích.	Průpravná cvičení pro přeskoky (výskoky i seskoky ze švédské bedny).		OSV1, OSV3
Zvládá situace soutěže.	Soutěživé hry.		OSV2, OSV3
Dokáže pracovat s jednoduchými pravidly netradičních her (ringo, softbal).	Netradiční hry – ringo, softbal.		OSV2
Seznámení s polkovým krokem.	Cvičení s hudbou – polkový krok.	HV	OSV2
Zvládá opakované přeskoky přes švihadlo.	Cvičení se švihadly – opakované přeskoky jednonož, střídmonož, snožmo.	M	OSV1
Zlepšuje svou obratnost, sílu a rovnováhu.	Cvičení s plným míčem. Cvičení na lavičkách.		OSV1
Umí hodit na cíl a zasáhnout jej.	Střelba na branku, koš – míče různých velikostí.		OSV1
Dokáže dodržet základní pravidla hry.	Fotbal, vybíjená....		OSV1, OSV2, OSV3
Zdokonaluje bruslení, bruslí s jistotou, zabrzdí, kličkuje.	Bruslení.		OSV1, OSV2
Plave znak, splývá pod vodou.	Plavání.		OSV1, OSV2, OSV3

PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA**ROČNÍK: 4.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Dodržuje základní pravidla bezpečného chování při TV.	Pravidla bezpečného chování při TV.		OSV1
Uvědomuje si vlastní jednání a jeho důsledky ve vztahu k druhým, podílí se na vytváření dobrých mezilidských vztahů v kolektivu, je schopen seberegulace.	Sportovní a soutěživé hry.		OSV1, OSV2, OSV3
Zná základní pravidla první pomoci.	První pomoc.	PŘÍ	OSV1, OSV2, OSV3
Jedná v duchu fair-play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům.	Sportovní a soutěživé hry.		OSV1, OSV2, OSV3
Před zátěží se řádně protáhne a rozcvičí, po zátěži se umí zklidnit a vydýchat.	Příprava na zátěž – rozcvička a protažení. Vydýchání a uvolnění po zátěži.	PŘÍ	OSV1
Zná základní názvosloví pro činnosti, které ovládá, podle pokynů zaujme cvičební polohy, cvičí podle jednoduchého nákresu.	Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností.	VV	OSV1
Změří si základní pohybové výkony – běh, skok do dálky, hod na cíl a porovná je s předchozími výsledky.	Měření základních pohybových výkonů.	M	OSV1
Umí si nastavit bloky pro nízký start, ovládá jednotlivé části nízkého startu.	Nízký start.		OSV1
Správně technicky zvládá rychlý i vytrvalostní běh a skok do dálky.	Běh na 60 m, vytrvalostní běh individuálním tempem po dobu 3-4 minut, skok do dálky.	M	OSV1, OSV2, OSV3
Sestaví jednoduchou dráhu s využitím tělocvičného nářadí a náčiní.	Opičí dráha.		OSV1
Zorganizuje nenáročné pohybové aktivity pro ostatní žáky – honičky, drobné pohybové hry...	Pohybové hry, honičky.		OSV1, OSV2
Ovládá techniku šplhu s přírazem.	Šplh na tyči.		OSV1
Bruslí vpřed i vzad.	Bruslení.		OSV1, OSV2, OSV3
Plave znak, prsa.	Plavání.		OSV1,2,3
Hází míčem jednoruč i obouruč, chytí míč do koše i do prstů, ovládá různé typy přihrávek.	Manipulace s míčem, míčové hry.		OSV1,2,3

PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA**ROČNÍK: 5.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Dodržuje základní pravidla bezpečného chování při TV, zná vhodné oblečení a obutí pro TV.	Pravidla bezpečného chování při TV.		OSV1
Uvědomuje si vlastní jednání a jeho důsledky ve vztahu k druhým, podílí se na vytváření dobrých mezilidských vztahů v kolektivu, je schopen seberegulace.	Základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště.		OSV1,2,3
Jedná v duchu fair-play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům.	Sportovní a soutěživé hry.		OSV1,2,3
Naplňuje a zrealizuje rozcvičku pro celou skupinu s ohledem na další zátěž, po zátěži se umí zklidnit a vydýchat.	Příprava na zátěž – rozcvička a protažení. Vydýchání a uvolnění po zátěži.		OSV1,2,3
Zná základní názvosloví pro činnosti, které ovládá, podle pokynů zaujme cvičební polohy, cvičí podle jednoduchého nákresu.	Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností.		OSV1
Zhodnotí význam sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností.	Sportovní akce ve škole a v místě bydliště, velké sportovní akce (MS, olympiády).	VLA, PŘÍ	OSV1,2,3, MKV3
Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.	Měření základních pohybových výkonů.	M	OSV1,2
Vytváří varianty osvojených pohybových her.	Pohybové hry.		OSV1,2
Vhodně využije svou sílu při přetahování a přetlačování s ostatními členy skupiny.	Přetahování.		OSV1,2
Zvládá odraz a doskok na trampolínu.	Skok na trampolíně.		OSV1
Zvládá jednoduchá cvičení na kruzích – houpání a kotoul.	Cvičení na kruzích.		OSV1
Zná pravidla pro ochranu přírody, dodržuje pravidla pro bezpečný pobyt v přírodě, chová se ohleduplně ke spolužákům i jiným účastníkům pohybu.	Turistika, cvičení v přírodě.	PŘÍ, VLA	OSV1,2,3, ENV4

PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA**ROČNÍK: 5.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Ovládá hry na bruslích (soutěže, hokej).	Bruslení		OSV1,2,3

PŘEDMĚT: Tělesná výchova

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
1. období Žák:	- zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost, - dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách, - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti, - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám, - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů.
2. období Žák:	- chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu, - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením, - zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností, - uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti, - reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti, - dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play, - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla, - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy.

5.1.11 PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Pracovní výchova vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje tak celé základní vzdělání o tuto důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů a jejich určitou protiváhou.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Pracovní činnosti obsahují očekávané výstupy ze všech tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce RVP ZV, předepsaných pro I. stupeň.

Realizace průřezových témat

OSV 1 – rozvoj pozornosti a soustředění, řešení problémů, organizace vlastního času, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení, dovednosti zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích, cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity.

OSV 2 – vzájemné poznávání ve třídě, skupině, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, chyby při poznávání lidí, dialog a komunikace v různých situacích, asertivní komunikace, komunikační obrana proti agresi a manipulaci, rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci, rozvoj dovedností pro zvládání soutěže, konkurence.

MKV 2 – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, uplatňování principu slušného chování, osobní přispění zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy, umět se vžít do role druhého.

ENV 4 – náš životní styl, prostředí a zdraví, nerovnoměrnost života na Zemi

Časové vymezení

Pracovní činnosti jsou povinným vyučovacím předmětem. V 1. – 5. ročníku se vyučuje jednu vyučovací hodinu týdně.

Organizační vymezení

Výuka probíhá obvykle ve třídě, může probíhat i v terénu. Součástí výuky jsou exkurze, výstavy, výukové pořady, vycházky, projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- umožňuje žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení,
- vysvětluje smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení,
- při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.

Žák:

- učí se plánovat, organizovat a vyhodnocovat svou činnost,
- učí se trpělivosti, důslednosti.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů,
- podporuje různé přijatelné způsoby řešení problému,
- podporuje využívání moderní techniky při řešení problémů.

Žák:

- učí se nebát samostatně řešit problémy,
- učí se samostatnosti, tvořivosti a logickému myšlení a vyhodnocuje rizika svého rozhodnutí.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci.

Žák:

- kladně prezentuje svou osobu a svojí školu na veřejnosti,
- vnímá pozitivně svou školu, obec, sám sebe a ostatní lidi.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých.

Žák:

- inspiruje se svým okolím, k zvyšování osobního maxima,
- učí se pracovat v týmu, vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce,
- respektuje společně dohodnutá pravidla, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k toleranci, k demokracii a vzájemnému soužití,
- vede žáky k národní hrdost, ochraně životního prostředí, kulturního a přírodního bohatství a k společenskému chování.

Žák:

- netoleruje nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci,
- dbá na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy,
- aktivně chrání své zdraví, zdraví okolí a životní prostředí.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci,
- vede žáky k ochraně svého zdraví,
- učí žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie.

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla,
- seznámí se s různými formami pracovních postupů,
- seznamuje se s různými profesemi a jejich pracovní náplní,
- uvědomuje si možná zdravotní a hygienická rizika při práci a snaží se je eliminovat.

Vzdělávací obsah

PŘEDMĚT: Pracovní činnosti

ROČNÍK: 1. - 3.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	Práce s různými materiály vlastnosti materiálů, jejich využití v praxi.		
Pracuje podle slovního návodu a předlohy.	Jednoduché pracovní postupy organizace práce.		
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	Sestavování modelů, montáž a demontáž.		
Pečuje o nenáročné rostliny.	Péče o nenáročné rostliny.		
Připraví tabuli pro jednoduché stolování.	Příprava jednoduché tabule.		
Chová se vhodně při stolování.	Pravidla stolování, vhodné a nevhodné chování při jídle.		

PŘEDMĚT: Pracovní činnosti

ROČNÍK: 4. - 5.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.	Práce s různými materiály vlastnosti materiálů, jejich využití v praxi.		
Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.	Lidové tradice.		
Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.	Druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů.		
Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.	Bezpečnost a uspořádání práce.		
Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.	Práce se stavebnicemi, použití logiky.		
Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.	Využití návodu, postup práce.		
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	Pracovní hygiena, první pomoc při zranění.		

PŘEDMĚT: Pracovní činnosti**ROČNÍK: 4. - 5.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Provádí jednoduché pěstelské činnosti, samostatně vede pěstelské pokusy a pozorování.	Práce s rostlinami, pokusy, pozorování.		
Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.	Pěstuje rostliny.		
Volí podle druhu pěstelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.	Využití nářadí při práci s rostlinami.		
Orientuje se v základním vybavení kuchyně.	Vybavení kuchyně, el. spotřebiče, kuchyňské náčiní.		
Připraví samostatně jednoduchý pokrm.	Příprava jednoduchých pokrmů dle možností.		
Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.	Základy společenského chování, pravidla stolování.		
Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.	Pracovní hygiena v prostorách kuchyně, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu.		

PŘEDMĚT: Pracovní činnosti – PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
1. období Žák:	- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů, - pracuje podle slovního návodu a předlohy.
2. období Žák:	- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu, - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii, - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu, - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění.

PŘEDMĚT: Pracovní činnosti – KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
1. období Žák:	- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

PŘEDMĚT: Pracovní činnosti – KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. období Žák:	- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž, - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu, - udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu, - užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky.

PŘEDMĚT: Pracovní činnosti – PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
1. období Žák:	- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky, - pečuje o nenáročné rostliny.
2. období Žák:	- dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin, - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování, - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní, - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě.

PŘEDMĚT: Pracovní činnosti – PŘÍPRAVA POKRMŮ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
1. období Žák:	- upraví stůl pro jednoduché stolování, - chová se vhodně při stolování.
2. období Žák:	- uvede základní vybavení kuchyně, - připraví samostatně jednoduchý pokrm, - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování, - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni, - uplatňuje zásady správné výživy.

5.2 Učební osnovy pro 2. stupeň

5.2.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávací oblasti RVP Jazyk a jazyková komunikace. Žák 2. stupně základní školy je vzděláván ve třech oblastech jazyka.

1. Jazyková výchova
2. Komunikační a slohová výchova
3. Literární výchova

Každá z uvedených oblastí má svá specifika, avšak v průběhu vzdělávání na sebe navazují, vzájemně se doplňují a propojují se s oblastmi historie, společenských věd, umění aj.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Čj je zaměřeno na rozvíjení kultivovaného ústního i písemného projevu, pochopení role v různých komunikačních situacích, porozumění různým druhům mluvených i psaných jazykových projevů, poznání záměru autora, vyjádření hlavní myšlenky, vyjádření pocitů, orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama, vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků, využívání různých zdrojů informací /masmédia, knihy, slovníky, encyklopedie, bibliografie, internet, propojování informací získaných v jiných oblastech poznávání, pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství, pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními druhy umění – výtvarným, hudbou, dějepisem, informačními a komunikačními technologiemi. Součástí výuky jsou pravidelné návštěvy divadelních představení.

Realizace průřezových témat:

OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium; já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí

OSV 2 – komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.)

VMEGS 1 – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

MKV1 – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení

MKV 4 – multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

MV1 – identifikování základních orientačních prvků v textu MV2 – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá;

MV3 – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)

MV4 – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu

MV6 – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení;

MV7 – utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu

Časové vymezení

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je zařazen samostatně v 6. – 9. Ročníku, a to 5 hodin týdně. Využívá 5 disponibilních hodin, 6. – 8. ročník 1 disponibilní hodinu, 9. ročník 2 disponibilní hodiny. Tento vyučovací předmět je členěn na jazykovou výchovu, komunikační a slohovou výchovu a literární výchovu.

Organizační vymezení

Výuka probíhá v kmenových třídách, dále je doplněna exkursemi, besedami, filmovými a divadelními představeními.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- umožňuje žákům osvojit si strategie učení, ukazuje žákům, jak pracovat s vlastními chybami,
- vede žáky k vyhledávání a zpracovávání informací z různých zdrojů (literatura, internet, média),
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky,
- zadává úkoly, které vedou žáky k zamyšlení nad jazykem mluveným i psaným,
- motivuje žáky ke shromažďování poznatků z různých předmětů a jejich využívání k dalšímu učení.

Žák:

- poznává smysl a cíl učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich,
- třídí, propojuje a systematizuje informace vyhledané z různých zdrojů, uvádí informace do souvislostí,
- dokáže pracovat s jazykovými příručkami, operuje s obecně užívanými termíny,
- volí takové metody a formy práce, které umožňují propojení jazykové, literární, slohové a komunikační složky předmětu,
- uvádí informace získané v daném vyučovacím předmětu a ostatních vyučovacích předmětech do souvislostí.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- ukazuje žákům algoritmy řešení problémů,
- zařazuje do výuky problémové úlohy a situace,
- učí žáky kriticky myslet, logicky vyvozovat a formulovat problémové otázky.

Žák:

- plánuje nejvhodnější způsoby řešení problémů (včetně netradičních) a poskytuje ostatním pomoc dle svých možností,
- řeší problémy samostatně i ve skupině, svá řešení dokáže vysvětlit a obhájit, poskytuje ostatním pomoc dle svých možností,
- kriticky myslí, dokáže na konkrétních úlohách objevovat vzájemné vztahy a příčiny jazykových jevů a dějů.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- směřuje žáky k souvislému, logicky uspořádanému a kultivovanému vyjadřování v mluveném i písemném projevu,
- vede žáky k naslouchání druhým lidem a porozumění jejich promluvám,
- ukazuje žákům různé typy textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaná gesta, zvuky a jiné informační a komunikační prostředky,
- učí žáky vést dialog, argumentovat a obhajovat své názory a zjištění.

Žák:

- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v mluvené i písemné podobě,
- uplatňuje a používá běžná pravidla mezilidské komunikace,
- rozumí různým typům textů, využívá vhodně verbální i nonverbální komunikační prostředky v různých situacích,
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, vede dialog s ostatními.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- zařazuje do výuky skupinovou a týmovou práci,
- vede žáky k osvojení základů spolupráce, plnění povinností a dodržování vymezených pravidel,
- učí žáky ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi.

Žák:

- spolupracuje efektivně při řešení zadaného úkolu,
- podílí se na vytváření pravidel práce v týmu, svojí rolí pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce,
- respektuje přesvědčení druhých lidí, je schopen vcítit se do situace jiných lidí.

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k respektování přesvědčení druhých lidí a k rozpoznání negativního chování,
- seznamuje žáky se základními principy zákonů a společenských norem,
- vede žáky k ochraně našich tradic a k utváření pozitivního postoje k uměleckým dílům.

Žák:

- přijímá a respektuje názory jiných lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,
- vytváří a formuluje se skupinou vrstevníků pravidla potřebná pro danou situaci, pravidla dodržuje a přijímá,
- svým chováním vyjadřuje kladný osobní vztah ke kulturnímu dědictví.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci,
- kladně hodnotí kvalitně odvedenou práci,
- vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí při výuce,
- mění pracovní podmínky a vede žáky k adaptaci na nové pracovní podmínky.

Žák:

- přistupuje racionálně a odpovědně k vlastní pracovní činnosti,
- dokončí vždy zadanou práci, obhájí vlastní práci, požaduje za ni adekvátní ocenění,
- zhodnotí sám nebo ve spolupráci se spolužáky práci ostatních i vlastní práci,
- pracuje tak, aby výsledek odpovídal zadání či předem stanoveným kritériím a daným pracovním podmínkám.

Vzdělávací obsah

PŘEDMĚT: Český jazyk a literatura- jazyková výchova

ROČNÍK: 6.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.	Čeština jako mateřský jazyk - složky jazykovědy - slovníky, jazykové příručky, pravidla českého pravopisu.		
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich už.	Čeština jako mateřský jazyk- spisovný jazyk, nářečí, nadnářeční útvary.	Z	
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.	Zvuková stránka jazyka- výslovnost, přízvuk, větná melodie, důraz, tempo, pauzy.		
Ze základového slova slovotvornými prostředky umí utvořit slovo odvozené - umí správně používat skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně - správně píše ú-ů, předpony s, z.	Nauka o slově- tvoření slov pomocí odvozování, morfematický a slovotvorný rozbor. Pravopis slova, předložky, předpony.		
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	Tvarosloví- podstatná jména- druhy+ pravopis. Přídavná jména- druhy+ pravopis. Zájmena- druhy + skloňování. Číslovky - druhy. Slovesa – časování.		OSV1
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.	Základní a rozvíjející větné členy, shoda podmětu s přísudkem, věta jednoduchá, souvětí.		

PŘEDMĚT: Český jazyk a literatura - slohová a komunikační výchova

ROČNÍK: 6.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	Slohové útvary-projev mluvený a psaný, komunikace, stylistika.		OSV1 OSV2
V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči.	Vypravování- osnova. Popis a jeho funkce- popis osoby, děje, pracovního postupu.		

PŘEDMĚT: Český jazyk a literatura - slohová a komunikační výchova**ROČNÍK: 6.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.			
Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluj e hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu.	Práce s informacemi. Výpisky a výtah. Encyklopedická hesla.		MV6 MV2 MV3
Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.	Reklamní a propagační texty.		

PŘEDMĚT: Český jazyk a literatura - literatura**ROČNÍK: 6.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Rozlišuje základní literární druhy a žánry.	Základní členění literatury.		
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie. Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.	Tematické celky - z dávných věků (Šalamoun, Tristan a Isolda, princezna Turandot,...), - staré příběhy Čech a Moravy (Jirásek, Erben), - toulky, cesty (Marco Polo, J. Augusta, F. Nepil, J. Noha), - odvaha a dobrodružství (J. Verne, Z. Grey, J. Foglar,...), - svět lidí a zvířat (Macourek, Žáček, Těsnohlídek,...), - dětskýma očima (Kainar, Bezděková, Kratochvíl,...), - maléry a patálie (Poláček, Gosciny, Vyskočil,...), - úsměvy a šibalství (Frynta, nonsens, Šrut, Dědeček,...).		MKV1 VMEGS1 MV3 MV4

PŘEDMĚT: Český jazyk a literatura- jazyková výchova**ROČNÍK: 7.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	Tvarosloví - podstatná jména - vlastní jména. Přídavná jména - druhy+ pravopis. Zájmena - druhy + skloňování. Číslovky - druhy+ skloňování. Slovesa - časování, slovesný rod. Příslovce - tvoření, stupňování.	Z	OSV1 OSV2
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.	Význam slova - antonyma, synonyma, homonyma, odborné názvy, slova jednoznačná, mnohoznačná.	Př, Z, F, D	
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech. Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.	Slovní zásoba a tvoření slov - odvozování, skládání, zkratky.		MKV4
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.	Skladba- druhy vět. Věta jednočlenná, dvojčlenná. Větné členy. Souvětí podřadné. Druhy vět vedlejších.		

PŘEDMĚT: Český jazyk a literatura- slohová a komunikační výchova**ROČNÍK: 7.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu	Vypravování. Popis- návody+ popis pracovního postupu. Líčení. Popis osoby a charakteristika. Životopis - strukturovaný, souvislý.	VV, PČ	OSV1 OSV2 MV3 MV6

PŘEDMĚT: Český jazyk a literatura- slohová a komunikační výchova**ROČNÍK: 7.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů. Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru. Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.			
Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluj e hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát. Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	Práce s informacemi. Výpisky a výtah. Encyklopedická hesla.		MV2 MV6
Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu.	Mluvní cvičení, diskuze.		

PŘEDMĚT: Český jazyk a literatura - literatura**ROČNÍK: 7.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Rozlišuje základní literární druhy a žánry.	Literární druhy, žánry.		
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě	Tematické celky - hry a fantazie (Vyskočil, Jirous, Saint-Exupéry), - přátelství, láska (Čelakovský, Shakespeare, Neruda, Hrabal,...), - staré příběhy (Gilgameš, Ezop, Faust, židovské pověsti, Jirásek,...), - souboje, prohry, vítězství (Lindgrenová, London, Steinbeck,...),		MKV1 MV3 MV4 VMEGS 1

PŘEDMĚT: Český jazyk a literatura - literatura**ROČNÍK: 7.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
osvojených znalostí základů literární teorie. Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.	- Jak jsem potkal lidi (Bass, Pavel, Procházková), - Úsměv (V+W, Klapka Jerome, Wittlin,...).		

PŘEDMĚT: Český jazyk a literatura - jazyková výchova**ROČNÍK: 8.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Rozpozná slovanské a světové jazyky.	Čeština jako mateřský jazyk - čeština a slovanské jazyky.	Z	
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh. Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.	Slovní zásoba a tvoření slov - odvozování, skládání, zkratky, přejímání z cizích jazyků.	Aj, Nj, Rj	MKV4
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. Uvede rozdíl ve skloňování podstatných jmen přejatých, vytvoří správné tvary. Rozpozná vid dokonavý a nedokonavý.	Podstatná jména - skloňování přejatých jmen. Přídavná jména. Zájmena - skloňování týž, tentýž. Číslovky. Slovesa - vid. Neohebné slovní druhy.		OSV1
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.	Skladba- druhy vět. Věta jednočlenná, dvojčlenná. Větné členy. Souvětí podřadné. Druhy vět vedlejších. Souvětí souřadné. Významové poměry mezi větami hlavními.		

PŘEDMĚT: Český jazyk a literatura - slohová a komunikační výchova**ROČNÍK: 8.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů. Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru. Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	Vypravování. Charakteristika. Charakteristika literární postavy. Mluvní cvičení.		OSV1 OSV2 MV3 MKV1
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji. Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát. Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	Výklad. Referát. Recenze. Příhláška. Objednávka. Žádost.	Př, D, F, Ch, Z, HV, Vv, Ov	MV3 MV4 MV6

PŘEDMĚT: Český jazyk a literatura - literatura**ROČNÍK: 8.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Rozlišuje základní literární druhy a žánry.	Literární druhy, žánry.		
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu	Vývoj české a světové literatury - starověk- Bible, Plautus,		MKV1

PŘEDMĚT: Český jazyk a literatura - literatura**ROČNÍK: 8.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie. Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.	- středověk, renesance, baroko- Villon, Cervantes, Molière Komenský, - 19. století- Wilde, Hugo, Dickens, Puškin, Erben, Němcová, Mácha, Borovský. Tematické celky - smutky, strasti, svízele- Aškenazy, Lermontov, Fischerová, Hudečková, - humor- Jirotka, Sayoran, Dousková, Svěrák, - chvála jazyka- aforismy, Nezval, Šrut, Werich.		VMEGS MV3 MV4
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	Čtenářský deník. Čtenářské dílny.		

PŘEDMĚT: Český jazyk a literatura - jazyková výchova**ROČNÍK: 9.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Rozpozná slovanské a světové jazyky.	Čeština jako mateřský jazyk - čeština a slovanské jazyky.	Z	
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova. Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace.	Spisovná výslovnost.	Aj, Nj, Rj	
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch. Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova. V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný,	Slovní zásoba a tvoření slov- odvozování, skládání, zkratky, přejímání z cizích jazyků. Pravopis. Význam slova.	Aj, Nj, Rj	MKV4

PŘEDMĚT: Český jazyk a literatura - jazyková výchova**ROČNÍK: 9.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.			
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. Uvede rozdíl ve skloňování podstatných jmen přejatých, vytvoří správné tvary.	Podstatná jména- skloňování přejatých jmen. Vlastní jména. Přídavná jména. Zájmena. Číslovky. Slovesa- slovesné třídy, vzory. Přechodníky. Neohebné slovní druhy.		OSV1
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí. V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slohotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.	Skladba- druhy vět. Věta jednočlenná, dvojčlenná. Větné členy. Souvětí podřadné. Druhy vět vedlejších. Souvětí souřadné. Významové poměry mezi větami hlavními. Zásady slovosledu. Odchyly od pravidelné větné stavby - vsuvka, elipsa.		

PŘEDMĚT: Český jazyk a literatura - slohová a komunikační výchova**ROČNÍK: 9.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k <i>vlastnímu</i>	Slohotvorní činitelé. Mluvený a psaný projev. Sloh a funkce textů. Oficiálnost projevu a formální vyjadřování.		OSV1 OSV2 MV3

PŘEDMĚT: Český jazyk a literatura - slohová a komunikační výchova**ROČNÍK: 9.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů. Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru. Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.			
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji. Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát. Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	Publicistické útvary - fejeton, - komentář, - reportáž, - rozhovor.		MV6 MKV1

PŘEDMĚT: Český jazyk a literatura - literatura**ROČNÍK: 9.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Rozlišuje základní literární druhy a žánry.	Literární druhy, žánry.		
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české i světové literatuře. Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního	Vývoj české a světové literatury- 19. - 21. století. Tematické celky - chvála vypravěčství (Werich, Brdečka, Čapek, Hrabal, Kohout), - naruby (Frynta, Vyskočil, Fulghum, Brecht),		MKV1 VMEGS1 MV3 MV4

PŘEDMĚT: Český jazyk a literatura - literatura**ROČNÍK: 9.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie. Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.	- legendy českého divadla 20. století (W+V, Semafor, Svěrák, Smoljak), - poezie (Nezval, Wolker, Seifert, Hrabě, Prevert), - písně a písničkáři (Nohavica, Kryl, Dobeš, Dědeček, Eben), - vize a fantazie (Čapek, Orwell), - osudy (Šolochov, Čechov, Salivarová, Pavel).		
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích. Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora.	Čtenářský deník. Čtenářské dílny.		

PŘEDMĚT: Český jazyk – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text, - komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk, - píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma.

PŘEDMĚT: Český jazyk – JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu, - pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa, - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk, - rozezná větu jednoduchou od souvětí, - správně píše slova s předponami a předložkami, - ovládá pravopis vyjmenovaných slov, - zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem.

PŘEDMĚT: Český jazyk – LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku, - ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení,

PŘEDMĚT: Český jazyk – LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
	- rozezná základní literární druhy a žánry, - dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury, - má pozitivní vztah k literatuře.

5.2.2 ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení

Anglický jazyk je důležitý cizí jazyk. Přispívá k chápání a objevování skutečností. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah předmětu:

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu,
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce,
- získávání schopností číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce,
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí,
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi,
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů,
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání,
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.
- rozvíjení schopnosti komunikovat v anglickém jazyce, vyjádřit své myšlenky, rozumět běžným textům a záznamům, které souvisejí se zájmy žáka, jeho zkušenostmi a životními postoji.
- rozvíjení poslechových dovedností, které povedou žáky k ověřování si svých dovedností a schopnosti porozumět mluvenému projevu v běžných životních situacích
- rozvíjení receptivních, produktivních, interaktivních a mediačních řečových dovedností
- rozvíjení maximálního využití dosud získaných znalostí v mluvené formě jazyka a přenesení získaných znalostí do praxe
- zlepšování porozumění anglických dialogů a zvyšování schopnosti vhodně v dialogu reagovat

Předpokládá se dosažení Úrovně A2 podle společného evropského rámce.

Úroveň A2:

Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných vět, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnáléhavějších potřeb.

Realizace průřezových témat:

OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium

OSV2 – komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, vysvětlování, žádost apod.)

VDO2 – principy soužití s minoritami - vztah k jinému

VMEGS 1 – zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

VMEGS 2 – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; státní a evropské symboly; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů

VMEGS 3 – kořeny a zdroje evropské civilizace

MKV 4 – multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

ENV 2 – přírodní zdroje – vlivy na prostředí

ENV 3 – doprava a životní prostředí, ochrana přírody a kulturních památek

MV 1 – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; identifikování základních orientačních prvků v textu

MV 3 – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)

MV 6 – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných situací.

Časové vymezení

Vyučovací předmět je Anglický jazyk zařazen samostatně v 6. ročníku (3 hodiny týdně), v 7.–9. ročníku 4 hodiny týdně v každém z ročníků.

Organizační vymezení

Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v počítačové učebně. Žáci mají možnost účastnit se zájezdů do Anglie s pobytem v rodinách pořádaných školou (není organizováno každý rok).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací,
- vede žáky k chápání jazyka jako nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání,
- vede žáky k postupnému osvojování vhodných metod a plánování jeho vlastního učení,
- vede žáky k samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření.

Žák:

- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich,
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení,
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- ukazuje žákům algoritmy řešení problémů,
- zařazuje do výuky problémové úlohy a situace,
- učí žáky kriticky myslet, logicky vyvozovat a formulovat problémové otázky.

Žák:

- rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, vyhledá informace vhodné k řešení problému, samostatně řeší problém, kriticky myslí.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- směřuje žáky k souvislému, logicky uspořádanému a kultivovanému vyjadřování v mluveném i písemném projevu,
- vede žáky k naslouchání druhým lidem a porozumění jejich promluvám,
- ukazuje žákům různé typy textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaná gesta, zvuky a jiné informační a komunikační prostředky,
- učí žáky vést dialog, argumentovat a obhajovat své názory a zjištění
- vede žáky k aktivnímu používání anglického jazyka.
- zvyšuje u žáků sebevědomí a jistotu v používání anglického jazyka

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje,
- rozumí různým typům textů a záznamů a jiných informačních a komunikačních prostředků,
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- zařazuje do výuky skupinovou a týmovou práci,
- vede žáky k osvojení základů spolupráce, plnění povinností a dodržování vymezených pravidel,
- učí žáky ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi.

Žák:

- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebevědomí a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty,
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce,
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu,
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu.

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k rozvíjení pozitivního vztahu k anglickému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství,
- vede žáky k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění.

Žák:

- respektuje, chrání a ocení tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky ke správnému a účinnému používání vhodných pomůcek (slovníky, gramatické přehledy, výukový software),
- vede žáky k plnění povinností a závazků.

Žák:

- používá účinně různé pomůcky,
- plní povinnosti a závazky,
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci.

Vzdělávací obsah

PŘEDMĚT: Anglický jazyk

ROČNÍK: 6.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
POSLECH S POROZUMĚNÍM Rozumí pokynům učitele při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat. Rozumí poslechovému textu a dokáže jednoduše shrnout obsah textu. Při konverzaci rozumí textu a dokáže na něj reagovat Při dorozumívání a psaní používá správný slovosled anglické věty. Rozumí obsahu jednoduché zřetelně vyslované promluvy či konverzace.	TÉMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSoba K TĚMTO OKRUHŮM Osobní informace. Rodina. Časové údaje – datum, čas. Počasí. Části těla, popis těla člověka a zvířete. Zvířata – popis těla, čím se živí, kde žije. Jídlo a pití – jednoduchý recept, co jíme k jednotlivým jídlům, jak se stravujeme během dne. Základní údaje o Británii.	Ov, Z, Př	OSV1 OSV2 MV1 VDO1
MLUVENÍ Dorozumí se v běžných každodenních situacích; umí napsat krátké, gramaticky správné texty. Umí se představit, jednoduše hovořit o sobě, o tom co dělá, kam chodí do školy, jaké má záliby.	JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY Sloveso to be. Sloveso to have. Sloveso can. Přítomný čas prostý a průběhový. Minulý čas prostý (pravidelná a nepravidelná slovesa).		OSV1 OSV2
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Umí přečíst jednoduchý text, přeložit jej a odpovědět na otázky týkající se informací vyplývajících z textu. Umí se zeptat na informace v textu chybějící.	Pohádky. Zjednodušená četba.		OSV1 OSV2
PSANÍ Dokáže psát a vyslovovat slovíčka související s probíranými tématy. Dokáže napsat jednoduchý text týkající se probíraných témat. Umí písemně odpovědět na otázky týkající se probíraného textu. Umí napsat krátký projekt na zadané téma.	My family. My pet. My hobbies.		OSV1 OSV2 VMEGS1 VMEGS2 VMEGS3 MKV4 ENV2

PŘEDMĚT: Anglický jazyk**ROČNÍK: 6.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Ovládá pravopis osvojené slovní zásoby.			ENV3 MV3 MV6

PŘEDMĚT: Anglický jazyk**ROČNÍK: 7.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
POSLECH S POROZUMĚNÍM Rozumí pokynům učitele při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat. Rozumí poslechovému textu a dokáže jednoduše shrnout obsah textu. Při konverzaci rozumí textu a dokáže na něj reagovat Při dorozumívání a psaní používá správný slovosled anglické věty. Rozumí obsahu jednoduché zřetelně vyslovované promluvy či konverzace.	TÉMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSoba K TĚMTO OKRUHŮM Cestování, prázdniny. Volný čas, povinnosti, oslavy a svátky. Jídlo a pití. Bezpečnost na silnici, první pomoc. Sport. Reálie Velké Británie.	Ov, Z, Př	OSV1 OSV2 MV1 VDO1
MLUVENÍ Dorozumí se v běžných každodenních situacích; umí napsat krátké, gramaticky správné texty.	JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY Sloveso to be. Sloveso to have. Sloveso can, must, have to. Přítomný čas prostý a průběhový. Minulý čas prostý (pravidelná a nepravidelná slovesa). Budoucí čas+ going to. Předpřítomný čas. Much, many. Some, any. Příslovce. Stupňování přídavných jmen.		OSV1 OSV2
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	Krátké povídky, příběhy. Zjednodušená četba.		OSV1 OSV2

PŘEDMĚT: Anglický jazyk**ROČNÍK: 7.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Umí přečíst jednoduchý text, přeložit jej a odpovědět na otázky týkající se informací vyplývajících z textu. Umí se zeptat na informace v textu chybějící.			
PSANÍ Dokáže psát a vyslovovat slovíčka související s probíranými tématy. Dokáže napsat jednoduchý text týkající se probíraných témat. Umí písemně odpovědět na otázky týkající se probíraného textu. Umí napsat krátký projekt na zadané téma. Ovládá pravopis osvojené slovní zásoby.	My hobbies. Sports. Food and drink.		OSV1 OSV2 VMEGS1 VMEGS2 VMEGS3 MKV4 ENV2 ENV3 MV3 MV6

PŘEDMĚT: Anglický jazyk**ROČNÍK: 8.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
POSLECH S POROZUMĚNÍM Rozumí pokynům učitele při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat. Rozumí poslechovému textu a dokáže jednoduše shrnout obsah textu. Při konverzaci rozumí textu a dokáže na něj reagovat. Při dorozumívání a psaní používá správný slovosled anglické věty. Rozumí obsahu jednoduché zřetelně vyslované promluvy či konverzace.	TÉMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSoba K TĚMTO OKRUHŮM Škola. Pocity. Sport. Vynálezy, věda a technika. Reálie Londýna. Rozdílnost kultur, jazyků. Volný čas. Reálie USA, hlavně Aljaška a Florida.	Ov, Z, Př	OSV1 OSV2 MV1 VDO1
MLUVENÍ Dorozumí se v běžných každodenních situacích; umí	JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY Rozdíly mezi britskou a americkou angličtinou.		OSV1 OSV2

PŘEDMĚT: Anglický jazyk**ROČNÍK: 8.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
napsat krátké, gramaticky správné texty. Umí se představit, jednoduše hovořit o sobě, o tom co dělá, kam chodí do školy, jaké má záliby.	Přítomný čas prostý a průběhový. Minulý čas prostý (pravidelná a nepravidelná slovesa). Předpřítomný čas. Budoucí čas. Podmínkové věty. Zvratná zájmena. Vztažné věty. Tázací dovětky.		
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Umí přečíst jednoduchý text, přeložit jej a odpovědět na otázky týkající se informací vyplývajících z textu. Umí se zeptat na informace v textu chybějící.	Pohádky. Zjednodušená četba.		OSV1 OSV2
PSANÍ Dokáže psát a vyslovovat slovíčka související s probíranými tématy. Dokáže napsat jednoduchý text týkající se probíraných témat. Umí písemně odpovědět na otázky týkající se probíraného textu. Umí napsat krátký projekt na zadané téma. Ovládá pravopis osvojené slovní zásoby.	My school. Sports. My hobbies.		OSV1 OSV2 VMEGS1 VMEGS2 VMEGS3 MKV4 ENV2 ENV3 MV3 MV6

PŘEDMĚT: Anglický jazyk**ROČNÍK: 9.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
POSLECH S POROZUMĚNÍM Rozumí informacím v jednoduchých poslechových	TÉMATICKÉ OKRUHY A SLOVNÍ ZÁSoba K TĚMTO OKRUHŮM Reálie USA- New York, Nebraska. Reálie VB.	Ov, Z, Př	OSV1 OSV2 MV1

PŘEDMĚT: Anglický jazyk**ROČNÍK: 9.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat.	Reálie Austrálie. Život mladých lidí. Povolání. Život v budoucnu.		VDO1
MLUVENÍ Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY Přítomný čas prostý a průběhový. Minulý čas prostý (pravidelná a nepravidelná slovesa). Budoucí čas. Předpřítomný čas. Předminulý čas. Přímá a nepřímá řeč. Časové věty. Posun časů v nepřímé řeči.		OSV1 OSV2
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Pohádky, povídky, humor. Zjednodušená četba.		OSV1 OSV2
PSANÍ Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Future life. Jobs. My family and me.		OSV1 OSV2 VMEGS1 VMEGS2 VMEGS3 MKV4 ENV2 ENV3 MV3 MV6

PŘEDMĚT: Anglický jazyk – POSLECH S POROZUMĚNÍM

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů, - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby.

PŘEDMĚT: Anglický jazyk – MLUVENÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby.

PŘEDMĚT: Anglický jazyk – ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu).

PŘEDMĚT: Anglický jazyk – PSANÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby.

5.2.3 NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení

Jako další cizí jazyk je nabízen na naší základní škole na druhém stupni německý jazyk. Vyučovací předmět Německý jazyk umožňuje žákům osvojit si vedle hlubších znalostí jednoho cizího jazyka základy komunikace v dalším cizím jazyce. Tento předmět je zaměřen především na rozvíjení receptivních, produktivních a interaktivních řečových dovedností. Obsahem výuky je rozvíjení řečových dovedností (s důrazem na dovednosti porozumět vyslechnutým projevům a ústně se vyjadřovat), které se realizuje na základě osvojení přiměřeného rozsahu jazykových prostředků a zeměpisných poznatků, a to v běžných situacích a tematických okruzích blízkých zájmům a věku žáků.

Realizace průřezových témat:

OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení; rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, práce ve skupině. Jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů.

OSV2 – komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, žádost apod.), efektivní strategie: asertivní komunikace.

MV1 – rozvíjení schopnosti samostatně se zapojit do mediální komunikace, využití médií jako zdrojů informací, význam argumentů ve veřejné komunikaci. Rozvoj komunikačních schopností a stylizace psaného a mluveného textu, jakož i možnosti vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování.

MKV4 – učí žáky komunikovat a porozumět příslušníkům odlišných sociokulturních skupin, respektovat práva druhých, tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti, uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání. Pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným skupinám.

VMEGS1 – integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy. Vede k seberealizaci a řešení reálných situací v rámci komunikace. Rozvíjí schopnosti pochopení problémů ve vzájemných souvislostech. Seznámení se s životem lidí odlišujících se jazykem, kulturou, náboženstvím apod.

Časové vymezení

Další cizí jazyk je povinně volitelným vyučovacím předmětem pro žáky 2. stupně ZŠ. v 7. - 9. ročníku, vyučuje se 2 hodiny týdně.

Organizační vymezení

Výuka probíhá zpravidla v kmenových učebnách, praktická cvičení mohou probíhat v učebně ICT, případně v terénu. Součástí výuky mohou být exkurze, výstavy, výukové pořady, vycházky a projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- Vede své žáky k odpovědnosti za své vzdělání
- Umožňuje žákům osvojit si strategii učení

Žák:

- Uvědomuje si odpovědnost za své vzdělávání a budoucnost, vede ho k celoživotnímu učení
- Přejímá podporu, rady, zpětnou vazbu i kritiku

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- Podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Žák:

- Srozumitelně zdůvodňuje a obhajuje svá řešení
- Při řešení problémů pracuje samostatně i v týmu, využívá vlastního úsudku, zkušeností i získané dovednosti a vědomosti

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- Vede žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci

Žák:

- Vyjadřuje se tak, aby mu ostatní rozuměli, používá jasná a výstižná pojmenování

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- Rozvíjí u žáků schopnost pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých

Žák:

- Pracuje podle pravidel spolupráce
- V případě potřeby požádá o pomoc nebo svou pomoc nabídne

Kompetence občanské:

Učitel:

- Vychovává žáky jako svobodné občany, plní si svoje povinnosti, uplatňují své práva a respektuje práva ostatních

Žák:

- Je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu, rozhoduje se zodpovědně

Kompetence pracovní:

Učitel:

- Vede své žáky k pozitivnímu vztahu k práci

Žák:

- Vybírá sám materiály, pomůcky a postupy vhodné k jeho práci
- Reálně odhaduje své možnosti

Vzdělávací obsah

PŘEDMĚT: NĚMECKÝ JAZYK

ROČNÍK: 7. - 9.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák: vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby	TEMATICKÉ OKRUHY - domov, rodina, škola, volný čas, zájmová činnost, oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje SLOVNÍ ZÁSoba - synonyma, antonyma, význam slov v kontextu		
rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám; rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje;	ZÁKLADNÍ PRAVIDLA KOMUNIKACE V BĚŽNÝCH KAŽDODENNÍCH SITUACÍCH - pozdrav, poděkování, představování		
rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku	ZÁKLADNÍ GRAMATICKÉ STRUKTURY A TYPY VĚT - věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě		
používá abecední slovník učebnice a dvojazyčný slovník	TEMATICKÉ OKRUHY - domov, rodina, škola, volný čas, zájmová činnost, oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje		
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák: sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů	TEMATICKÉ OKRUHY - domov, rodina, škola, volný čas, zájmová činnost, oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje, adresa bydliště, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost		
reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace	TEMATICKÉ OKRUHY - domov, rodina, škola, volný čas, zájmová činnost, oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje		
napiše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět	ZÁKLADNÍ GRAMATICKÉ STRUKTURY A TYPY VĚT - věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě		
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák: zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace	TEMATICKÉ OKRUHY - domov, rodina, škola, volný čas, zájmová činnost, oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje		

5.2.4 MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět matematika je předmětem vycházejícím ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Vyučován je ve všech ročnících a učivo na sebe plynule navazuje. Matematika je založena na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Předmět rozvíjí vědomosti a dovednosti, které žáci využijí v praktickém životě a rozvíjí si tak matematickou gramotnost. Žáci rozvíjí své logické myšlení, prostorovou představivost a tvořivost, schopnost řešit problém a vhodnou argumentací obhájit jeho řešení. V rámci tohoto předmětu využíváme různých metod a forem výuky. Uplatňujeme princip představivosti, tvořivosti, spolupráce, individuální činnosti i skupinové práce. Obsah vychází z RVP ZV a splňuje očekávané výstupy z oboru Matematika a její aplikace. Matematika je však také realizována v jiných předmětech formou mezipředmětových vztahů. Během celého vzdělávacího procesu se přihlíží i k potřebám žáků se sníženými vlohami k matematice (vývojové poruchy učení), náročnější úkoly směřují k rozvoji talentu u žáků na matematiku nadaných.

Realizace průřezových témat:

OSV 1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium; cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

OSV 2 – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.

Časové vymezení

Matematika je vyučována ve všech ročnících druhého stupně. V 6. – 8. ročníku je vyučována 4 hodiny týdně, v 9. ročníku je dotace doplněna na 5 hodin 1 disponibilní hodinou, která je využita především na přípravu žáků na přijímací řízení na střední školy.

Organizační vymezení

Výuka probíhá zpravidla v učebnách, ale také na školních chodbách či v okolí školy. Využíváme při výuce názorné pomůcky, které si žáci také sami vyrábí (modely těles apod.), dále ve výuce využíváme interaktivní tabuli, kalkulačky a matematické tabulky. Každoročně se zapojujeme do matematické soutěže Matematický klokan, dle zájmu žáků se dále zapojujeme do soutěží Logická olympiáda, Pythagoriáda nebo Matematická olympiáda.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k odpovědnosti za své vzdělání,
- vede žáky ke schopnosti aplikovat a využít matematických znalostí a myšlenkových algoritmů podporovaných výukou matematiky.

Žák:

- osvojí si, případně rozvine využití matematických operací v rozsahu učiva obsaženého v učebnicích,

- rozšíří si rejstřík teoretických pojmů, zvládne operace s nimi a zapojí si je do systému intelektových dovedností,
- ověří si potřebnost a instrumentální užitečnost matematických znalostí pro život,
- v rámci hodnocení vlastního výkonu v matematice se žák učí reálně hodnotit své schopnosti a možnosti v budoucím uplatnění,
- při sebehodnocení výkonu v matematice se žák učí posuzovat své možnosti uplatnění v soutěži s ostatními žáky, ověřuje si tak výši intelektových a kreativních kvalit osobnosti.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede žáky k provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému,
- vede žáky k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby.

Žák:

- při provádění matematických operací si osvojuje algoritmus řešení problémových úloh, učí se nacházet taktiku a pomoc pro zvládání problémových úkolů,
- hledá a využívá různé způsoby řešení dle vlastního uvážení.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci,
- vede žáky ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů.

Žák:

- zdokonaluje se ve spolupráci ve skupině, učí se identifikovat svou roli ve skupině,
- učí se naslouchat, kooperovat a přiměřeně se přizpůsobit taktickým rozhodnutím pracovní skupiny,
- učí se přiměřenými prostředky prosadit svůj názor a svůj návrh řešení,
- zdokonaluje se v dovednosti prezentovat výsledky práce své i celé pracovní skupiny,
- prostřednictvím matematické výuky zdokonaluje své vzdělání v oblasti spojení matematiky, informačních technologií a práce s PC.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- rozvíjí schopnost spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi,
- rozvíjí u žáků schopnost důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, rozvíjí dovednosti vyslovovat hypotézu na základě zkušenosti nebo pokusu k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů.

Žák:

- prostřednictvím spolupráce a kompetice při plnění úkolů a v průběhu výuky se žák učí uvědomovat si své schopnosti a svou cenu,
- i v případě méně uspokojivého výsledku v matematice si žák uchovává vědomí svého významu (uvědomuje si své nadání, své pozitivní vlastnosti či dovednosti mimo sféru matematiky atd.).

Kompetence občanské:

Učitel:

- vychovává žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých,
- vychovává žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a své životní prostředí,
- vychovává žáky jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné pomoci v různých situacích.

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých, názory jiných lidí přijímá jako možné,
- aktivně pomáhá slovem i činem spolužákům a spoluobčanům,
- předvídá možná rizika v nových situacích.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci,
- vede žáky ke vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění, rozvíjí zkušenost s matematickým modelováním, vede k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití,
- vede žáky k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely.

Žák:

- uvědomuje si matematiku a svůj výkon v ní jako předpoklad svého budoucího profesního uplatnění,
- učí se hodnotit své kvality a úsilí, s nímž změn ve svém výkonu dosahuje.

Vzdělávací obsah

PŘEDMĚT: Matematika

ROČNÍK: 6.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Provádí početní operace v oboru vymezeného učebnicemi (přirozená čísla), v úlohách užívá vlastnosti sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel. Řeší úlohy a početní situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel.	ARITMETIKA Opakování učiva 5. Ročníku. Dělitelnost - násobek, dělitel, - kritéria dělitelnosti, - prvočísla a čísla složená, - společní dělitelé, společné násobky.		
Provádí početní operace s kladnými desetinnými čísly, v úlohách užívá vlastnosti sčítání, odčítání, násobení a dělení kladných desetinných čísel. Zaokrouhluje a provádí odhady s potřebnou přesností.	Desetinná čísla - zápis desetinných čísel, - porovnávání, - zaokrouhlování, - sčítání a odčítání, - násobení přirozeným číslem, - násobení desetinným číslem, - dělení přirozeným číslem, - dělení desetinným číslem.		
Zvládá operace spojené s jednotkami délky, hmotnosti a obsahu. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru přirozených a kladných desetinných čísel.	Jednotky délky, hmotnosti a obsahu - násobení a dělení desetinného čísla deseti, stem, tisícem, - jednotky délky, - jednotky hmotnosti, - jednotky obsahu.	Fy – řešení početních úloh	
Umí užívat a zdůvodňovat vlastnosti základních rovinných obrazců a tvarů, užívá správné symboliky a matematické pojmy. Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. Načrtne a sestrojí rovinné útvary.	GEOMETRIE Prostor a jeho zobrazení - zjednodušená zobrazení prostoru a matematický jazyk, - příklady rovinných obrazců (přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, trojúhelník, čtverec a obdélník); vzájemná poloha přímek v rovině.	Fy – měření délky	
Na přiměřené úrovni zvládá učivo o úhlech, ověří si prakticky význam znalostí s tím spojených. Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem.	Úhel - přenášení úhlů, - osa úhlu, - druhy úhlů, - velikost úhlu a měření, - grafické sčítání a odčítání úhlů.		

PŘEDMĚT: Matematika**ROČNÍK: 6.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Ovládá a do systému svých znalostí zařadí učivo z osově souměrnosti. Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti. Určí osově souměrný útvar.	Osová souměrnost - shodné útvary, - osová souměrnost, - vzdálenost bodu od přímky, - osově souměrné útvary.		
Osvojí si důkladně učivo věnované trojúhelníku. Načrtne a sestrojí trojúhelník, jeho výšky a těžnice. Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti trojúhelníků při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku.	Trojúhelník - úhel a trojúhelník, - trojúhelníková nerovnost, - rovnoramenné a rovnostranné trojúhelníky, - výšky trojúhelníku, - těžiště a těžnice trojúhelníku.		OSV 2
Osvojí si důkladně učivo věnované krychli a kvádru. Určuje a charakterizuje krychli a kvádr, analyzuje jejich vlastnosti. Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. Načrtne a sestrojí síť těles. Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině.	Krychle a kvádr - zobrazení krychle a kvádru, - povrch těles, - objem těles, - jednotky objemu.	Fy – řešení početních úloh VV – výroba modelu tělesa	OSV 2
Nové učivo na teoretické úrovni zapojí do svého osobního systému znalostí a ověří si jejich praktický smysl pro život. Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	Slovní úlohy k předchozímu učivu. Číselné a logické řady, Číselné a obrázkové analogie. Logické a netradiční úlohy (slovní, geometrické).	Matematický klokan	OSV 1

PŘEDMĚT: Matematika**ROČNÍK: 7.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Žák provádí početní operace vztahující se k obsahu učiva vymezeném učebnicemi (přirozená čísla, desetinná čísla). Provádí základní početní operace se zlomky. Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem).	ARITMETIKA Opakování učiva 6. ročníku Zlomky - dělení celku, převrácené číslo, zlomek, - rozšiřování a krácení, - smíšené číslo, - porovnávání, - sčítání, odčítání, - násobení, - dělení zlomků, složené zlomky.	Fy – řešení početních úloh	
Provádí operace v oboru celých čísel, rozšiřuje své znalosti o celých číslech.	Celá čísla - porovnávání, číselná osa, - absolutní hodnota, čísla opačná, - sčítání, odčítání, - násobení a dělení celých čísel.		
Provádí početní operace v oboru racionálních čísel, rozšiřuje své znalosti o racionálních číslech.	Racionální čísla - záporná desetinná čísla a záporné desetinné zlomky, - porovnávání, - sčítání, odčítání, - násobení a dělení racionálních čísel.	Fy – řešení početních úloh	
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část včetně vyjádření poměrem. Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů. Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti. Zvládá operace spojené s trojčlenkou.	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost - určení poměru, - krácení a rozšiřování poměru, - rozdělení celku v daném poměru, změna v daném poměru, postupný poměr, - měřítko mapy a plánu, - úměra, - pravouhlá soustava souřadnic v rovině, - přímá a nepřímá úměrnost, - trojčlenka.	Z – určování zeměpisné polohy Z, D, PŘ – informace ke zpracování	OSV 2
Seznámí se základy učiva o procentech, řeší úlohy a početní situace s využitím procent a přímé i nepřímé úměrnosti. Ovládá práci s kalkulátorem, k řešení matematických úloh.	Procenta - základ (celek), - výpočet procentové části, - výpočet základu, - výpočet počtu procent,		OSV 2

PŘEDMĚT: Matematika**ROČNÍK: 7.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část včetně vyjádření procentem. Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek).	- úlohy s procenty řešené trojčlenkou, - jednoduché úrokování, - promile.		
Načrtne a sestrojí různé druhy trojúhelníků. Využívá potřebnou matematickou symboliku. Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků.	GEOMETRIE Shodnost - základní útvary a jejich shodnost, - shodnost trojúhelníků, - věty o shodnosti trojúhelníků.		
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar.	Středová souměrnost - středová souměrnost, - středově souměrné útvary.	VV – malba, kresba	
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti čtyřúhelníků, využívá potřebnou matematickou symboliku. Odhaduje a vypočítá obsah a obvod čtyřúhelníků a trojúhelníku. Načrtne a sestrojí čtyřúhelník.	Čtyřúhelníky - základní pojmy, - rozdělení čtyřúhelníku, - rovnoběžníky, - lichoběžníky.		
Určuje a charakterizuje hranoly, analyzuje jejich vlastnosti. Odhaduje a vypočítá objem a povrch hranolů. Načrtne a sestrojí síť hranolů.	Hranoly - krychle a kvádr, - kolmé hranoly, - povrch hranolu, - objem hranolu.	VV – výroba modelu tělesa	OSV 2
Nové učivo na teoretické úrovni zapojí do svého osobního systému znalostí a ověří si jejich praktický smysl pro život. Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti	Slovní úlohy k předchozímu učivu. Číselné a logické řady. Číselné a obrázkové analogie. Logické a netradiční úlohy (slovní, geometrické).	Matematický klokan Pythagoriáda Logická olympiáda aj.	

PŘEDMĚT: Matematika**ROČNÍK: 7.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
z různých tematických a vzdělávacích oblastí. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.			

PŘEDMĚT: Matematika**ROČNÍK: 8**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Žák provádí početní operace vztahující se k obsahu učiva vymezeném učebnicemi (zlomky, celá čísla, poměr, trojčlenka, procenta). Užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu, při výpočtech účelně využívá kalkulátor.	ALGEBRA Opakování učiva 7. ročníku Druhá mocnina a odmocnina - druhá mocnina, - určování druhých mocnin pomocí Tabulek a kalkulačky, - druhá odmocnina, - určování druhých odmocnin pomocí Tabulek a kalkulačky.		
Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel. Užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu. Zdůvodňuje a využívá metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh.	Pythagorova věta a její užití - Pythagorova věta, - výpočet délek stran pravoúhlého trojúhelníku, - obrácená Pythagorova věta, - Pythagorova věta kolem nás (v rovině i prostoru).		
Při výpočtech účelně využívá kalkulátor. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.	Mocnina s přirozeným mocnitelem - třetí mocnina, - mocnina s přirozeným mocnitelem, - pravidla pro počítání s mocninami, - zápis čísla v desítkové soustavě.		
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných,	Výrazy - výrazy s čísly,		

PŘEDMĚT: Matematika**ROČNÍK: 8**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním.	- výrazy s proměnnými, - mnohočleny, sčítání, odčítání, násobení mnohočlenů a rozklad mnohočlenu na součin.		
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá aparát v oboru celých a racionálních čísel.	Lineární rovnice - rovnost, - lineární rovnice, - rovnice kolem nás (slovní úlohy řešené lineární rovnicí).	F, CH - rovnice	OSV 2
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data. Porovnává soubory dat.	Základy statistiky - četnost a relativní četnost, - aritmetický průměr, modus, medián - diagramy a jejich druhy.	I – MS Excel	OSV 1
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti kružnice a kruhu při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku. Odhaduje a vypočítá obsah a obvod kruhu (délku kružnice).	GEOMETRIE Kružnice a kruh - zobrazení kružnice a kruhu, - kružnice a přímka, - vzájemná poloha dvou kružnic, - Thaletova věta, - tečny kružnice procházející daným bodem, - délka kružnice, obvod kruhu, - obsah kruhu.	Fy – řešení početních úloh VV – geometrická abstrakce	
Určuje a charakterizuje válec, analyzuje jeho vlastnosti. Odhaduje a vypočítá objem a povrch válce. Načrtne a sestrojí síť válce. Načrtne a sestrojí obraz válce v rovině. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.	Válec - základní pojmy, - povrch a objem válce, - válcová tělesa kolem nás (aplikační geometrické úlohy).	Fy – řešení početních úloh VV – výroba modelu tělesa	
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku.	Konstrukční úlohy - jednoduché konstrukční úlohy, - množiny bodů dané vlastnosti, - konstrukční úlohy řešené pomocí množin bodů dané vlastnosti.		

PŘEDMĚT: Matematika**ROČNÍK: 8**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh. Načrtne a sestrojí rovinné útvary.			
Nové učivo na teoretické úrovni zapojí do svého osobního systému znalostí a ověří si jejich praktický smysl pro život. Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	Slovní úlohy k předchozímu učivu. Číselné a logické řady. Číselné a obrázkové analogie. Logické a netradiční úlohy (slovní, geometrické).		

PŘEDMĚT: Matematika**ROČNÍK: 9**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných.	ALGEBRA Opakování učiva z nižších ročníků. Vyjádření proměnné ze vzorce.		
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav. Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel. Účelně využívá kalkulátor.	Soustava dvou rovnic se dvěma neznámými - jedna rovnice se dvěma neznámými, - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými a jejich řešení (dosazovací metoda, sčítací metoda), - rovnice a jejich soustavy kolem nás (aplikační úlohy).		OSV 2

PŘEDMĚT: Matematika**ROČNÍK: 9**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data. Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.	Funkce a lineární funkce - pojem funkce, závislosti, - pojem lineární funkce, - lineární funkce a její graf (lineární, konstantní, rostoucí, klesající), - lineární funkce kolem nás (aplikační úlohy).	I – MS Excel	OSV 1
Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti. Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem.	Nepřímá úměrnost - pojem nepřímá úměrnost, - graf funkce nepřímá úměrnost.		
Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků. Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu. Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů.	GEOMETRIE Podobnost - podobnost geometrických útvarů v rovině, - podobnost trojúhelníků (poměry délek úseček, věty o podobnosti trojúhelníků), - dělení úseček v daném poměru, - postupný poměr, - podobné útvary kolem nás (aplikační úlohy).		
Určuje a charakterizuje jehlan, analyzuje jeho vlastnosti. Odhaduje a vypočítá objem a povrch jehlanu. Načrtne a sestojí síť jehlanu.	Jehlan - základní pojmy, - výška jehlanu, - povrch jehlanu, - objem jehlanu.	Fy – řešení početních úloh	OSV 2
Určuje a charakterizuje kužel, analyzuje jeho vlastnosti. Odhaduje a vypočítá objem a povrch kuželu.	Kužel - základní pojmy, - povrch kuželu, - objem kuželu.		
Určuje a charakterizuje kouli, analyzuje jeho vlastnosti. Odhaduje a vypočítá objem a povrch koule.	Koule - koule a její povrch, - objem koule.		
Nové učivo na teoretické úrovni zapojí do svého osobního systému znalostí a ověří si jejich praktický smysl pro život.	Slovní úlohy k předchozímu učivu. Číselné a logické řady. Číselné a obrázkové analogie.		

PŘEDMĚT: Matematika**ROČNÍK: 9**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací. Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	Logické a netradiční úlohy (slovní, geometrické).		

PŘEDMĚT: Matematika – ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem, - pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento), - čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace, - provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla, - píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000, - používá měřítko mapy a plánu, - řeší jednoduché úlohy na procenta, - zvládá orientaci na číselné ose.

PŘEDMĚT: Matematika – ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- vyhledává a třídí data, - porovnává data, - vypracuje jednoduchou tabulku, - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu, - zvládá početní úkony s penězi.

PŘEDMĚT: Matematika – ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- vyhledává a třídí data, - porovnává data, - vypracuje jednoduchou tabulku, - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu, - zvládá početní úkony s penězi.

PŘEDMĚT: Matematika – GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce, - vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu, - provádí jednoduché konstrukce, - rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary, - sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti, - vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce,

PŘEDMĚT: Matematika – GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
	- sestrojí síť základních těles, - načrtne základní tělesa, - zobrazuje jednoduchá tělesa, - odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky, - umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami, - používá technické písmo, - čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům.

PŘEDMĚT: Matematika – NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- samostatně řeší praktické úlohy, - hledá různá řešení předložených situací, - aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí, - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh.

5.2.5 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení

Ve vyučovacím předmětu Informační a komunikační technologie je realizován obsah vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Žáci jsou vedeni ke správnému používání pojmů v oblasti hardware a software. Žáci jsou vedeni k bezpečnému využívání internetu. Žáci jsou vedeni k využívání vyhledávání informací na internetu, jejich zpracování, k prohloubení znalostí při práci s textovým editorem a grafickým programem, dále jsou vedeni ke znalosti práce s tabulkovým editorem, prezentačním programem a tvorbě jednoduchých www stránek. Tyto dovednosti jsou zaměřeny tak, aby je žáci byli schopni využívat v ostatních předmětech.

Realizace průřezových témat:

MV1 - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu

MV2 - různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)

MV3 - principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)

MV4 - prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu

MV5 - vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách

MV6 - uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení

MV7 - utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce

OSV1 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

OSV2 - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí, péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů;

vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální

OSV3 - analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.

VMEGS1 - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

ENV2 - energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky)

ENV4 - prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi)

Časové vymezení

Předmět Informační a komunikační technologie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. - 9. ročníku a vyučuje se v dotaci jedné hodiny týdně v každém z uvedených ročníků. Hodinová dotace se skládá z 1 hodiny povinné dotace a 3 hodiny disponibilní dotace.

Organizační vymezení

Výuka probíhá zpravidla v odborné učebně informačních a komunikačních a technologií.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce,
- vede žáky k porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím,
- vede žáky k pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů.

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení,
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě,
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede žáky ke schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení,
- vede žáky k porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací,
- vede žáky k pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů.

Žák:

- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby jejich řešení, užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy,
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému,
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií,
- vede žáky k porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím,
- vede žáky k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce.

Žák:

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění,
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem,
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- podporuje vzájemnou pomoc žáků; vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují,
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel chování, aby se žáci vzájemně nevyrušovali v práci,
- vede žáka k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku.

Žák:

- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají,
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo nepožádá,
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW,
- vede žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích.

Žák:

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k šetrné práci s výpočetní technikou,
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce.

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky.

Vzdělávací obsah

PŘEDMĚT: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

ROČNÍK: 6. – 9.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti.	získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači. Proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat.		MV 1 MV 5
Zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek.	Různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastností. Standardizované kódy. Bit, bajt, násobné jednotky. Jednoduché šifry a jejich limity.		MV 6
Popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení. K popisu problému používá grafické znázornění.	Schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf. Základní grafové úlohy.		MV 6

PŘEDMĚT: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**ROČNÍK: 6. – 9.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení.			
Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti.	Vytvoření programu. Podprogramy. Události, vstupy. Objekty a komunikace mezi nimi. Větvení programu, rozhodování. Grafický výstup, souřadnice. Podprogramy s parametry. Ovládání myši. Animace kostýmů postav, události. Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné. Výrazy s proměnnou. Tvorba hry s ovládáním, více seznamů. Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy.		OSV 3
Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení.	Porovnávání údajů a vyhodnocování jejich vzájemných vztahů pomocí Tabulkového editoru.		MV 6
Navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal.	Různé způsoby prezentace informací (textový a grafický dokument, plakát, panel, webové stránky, prezentační program, multimédia).		OSV 1
V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně. Program vyzkouší a opraví v něm případné chyby. Používá opakování, větvení programu, proměnné. Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Struktura, funkce, popis a ovládání počítače a přídatných zařízení, multimediální využití počítače.		MV 6

PŘEDMĚT: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**ROČNÍK: 6. – 9.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Popíše účel informačních systémů, které používá.	Informační systém ve škole. Uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti.		OSV 3
Nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce.	Formulace požadavků. Struktura tabulky, typy dat. Práce se záznamy, pravidla a omezení. Kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel.		MV 6
Na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat.	Velké soubory dat. Funkce a vzorce. Řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí		MV 6
Popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému. Diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě. Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	Pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování. Operační systémy – funkce, typy, typické využití. Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací. Fungování nových technologií kolem žáka.		OSV 1
Vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě. Uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	Typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa Struktura a principy internetu. Web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací. Metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva		MV 5
Poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače.	Postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení,		OSV 1

PŘEDMĚT: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**ROČNÍK: 6. – 9.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
	program bez odezvy, špatné nastavení.		
Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat.	Útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy. Zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat. Digitální stopa – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost dat, fungování a algoritmy sociálních sítí.		MV 6

PŘEDMĚT: Informační a komunikační technologie – VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické komunikace.

PŘEDMĚT: Informační a komunikační technologie – ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy, - vyhledává potřebné informace na internetu, - dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou.

5.2.6 DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení

Vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** a obsahově navazuje na předměty Prvouka a Vlastivěda. Předmět dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních. Cílem schopnost historické orientace v čase a prostoru. Žák má zejména pochopit následnost a současnost v historickém dění a uvědomit si povahu historické datace, která je dána kulturní tradicí.

Realizace průřezových témat:

VDO 2 – občan jako odpovědný člen společnosti; listina základních práv a svobod, úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)

VDO 3 – volební systémy a demokratické volby a politika, společenské organizace a hnutí

VDO 4 – principy demokracie, význam Ústavy jako základního zákona země

VMEGS 3 – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie, instituce Evropské unie a jejich fungování

MKV 2 – udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami, předsudky a vžitá stereotypy

MKV 3 – odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin, projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku

MKV 4 – komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem

MKV 5 – odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám, otázka lidských práv

ENV 3 – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství, průmyslová revoluce, vlivy průmyslu na prostředí

ENV 4 – nerovnoměrnost života na Zemi, rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace

MV 1 – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě

MV 4 – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci

MV 5 – role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách

MV 7 – utváření týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti

Časové vymezení

Dějepis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ. Vyučuje se v dvouhodinové týdenní dotaci v každém ročníku 2. stupně ZŠ.

Organizační vymezení

Výuka probíhá zpravidla v učebnách školy, součástí výuky jsou ale také návštěvy výstav, výukových programů nebo exkurze po historických památkách. Do výuky jsou zařazovány vzdělávací pořady ve škole i mimo ní a projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- rozvíjí u žáků zájem o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství,
- rozvíjí časové a prostorové představy, které žákům umožní lépe pochopit historické jevy a děje.

Žák:

- utváří si a upevňuje vědomí sounáležitosti s evropskou kulturou a civilizací,
- hledá vztahy mezi minulými a současnými událostmi a porovnává s procesy v evropském a celosvětovém měřítku,
- využívá jako zdroj informací různorodé texty, kulturní památky, výstavy,
- rozlišuje podstatné od nepodstatného při zpracování a třídění historických informací, diskusi o vzniklých problémech, návrhu řešení.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- problém s žáky dokonale rozebere, nabídne pohled z několika úhlů,
- dává žákům prostor pro vytvoření vlastního názoru při zkoumání historických jevů, událostí a osobností,
- učí žáky nevzdávat se při prvním nezdaru o pochopení historických souvislostí a nabízí prameny, z nichž mohou žáci čerpat,
- vede žáka ke kritickému uvažování a srozumitelné a věcné argumentaci, čímž rozvíjí logické myšlení žáků,
- maximálně využívá učebních pomůcek hmotného i nehmotného charakteru tak, aby měl žák možnost se při obhajobě svého řešení o tyto podklady opřít.

Žák:

- navrhuje různá řešení rozebíraných problémů,
- samostatně vysvětlí informace ze svého pohledu, vede diskusi, vyvozuje závěry, jaký je odkaz historické události pro přítomnost a budoucnost,
- hledá pomoc v různých textech, encyklopediích, mediálních pořadech, na internetu, návštěvou výstav, komunikací s místními kronikáři apod.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede komunikaci tak, aby docílil vzájemné komunikace mezi žáky,
- dohlíží na používání správných historických termínů.

Žák:

- vyjadřuje vlastní názory,
- popisuje činnosti při práci s historickými materiály, dotazuje se na nejasnosti, komunikuje se spolužáky,
- porovnává výsledky své práce s výsledky ostatních, argumentuje, obhajuje svá řešení, je schopen poučit se od ostatních lidí,
- používá správné historické termíny.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- zařazuje vhodné metody práce, vytváří přesná pravidla,
- vytváří skupiny stejné úrovně, což přispívá k příjemné atmosféře týmové práce a vede k upevňování dobrých mezilidských vztahů.

Žák:

- diskutuje při řešení úkolů, oponuje,
- je ohleduplný a uznává práci a názory druhých, poskytuje vzájemně rady a pomoc,
- má pozitivní představu o sobě samém, vysloví svůj názor a obhájí svůj způsob řešení.

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k ochraně a ocenění našich tradic a kulturního dědictví,
- podporuje tvořivou činnost žáků.

Žák:

- orientuje se v historických, etických, politických, právních a ekonomických faktech, tvořících rámec každodenního života,
- posuzuje každodenní situace a události v mezinárodních a globálních souvislostech,
- ctí vlastní národ, ale i jiné národy a etnika, respektuje jejich odlišnost,
- rozpoznává názory a postoje, které odporují základním principům demokratického soužití,
- má pozitivní postoj k uměleckým dílům, ke kultuře, aktivním zapojením se do kulturního dění a sportovních aktivit v obci a regionu,
- uvědomuje si svá práva a povinnosti.

Vzdělávací obsah

PŘEDMĚT: Dějepis

ROČNÍK: 6.

Očekávaný výstup podle RVP ZV	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků. Uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány. Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu. Porovnává a posuzuje různé teorie o vzniku Země a života na ní.	ČLOVĚK V DĚJINÁCH Úvod do učiva dějepisu - historické prameny, - archeologie, časová přímka. O vzniku Země a života.	PŘ ČJ	MV 7
Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu. Objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost. Uvede příklady archeologických kultur na našem území.	POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI Pravěk – starší doba kamenná - způsob života jednotlivých vývojových typů člověka, - první umělecké výtvary, - počátky náboženství. Mladší doba kamenná - způsob obživy, - změna ve způsobu života, - způsob výroby nástrojů. Doba bronzová a železná - rozvoj řemesel, - Kelty na našem území, - zánik rodové společnosti, - naše země v pravěku po zániku keltské civilizace.	OV Z	ENV 3
Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací. Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví. Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem.	NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY Starověk – staroorientální státy - společné rysy, - vývoj společnosti v jednotlivých státech, - náboženství, - písmo a vzdělání, - kulturní památky, - každodenní život, - přínos staroorientálních civilizací.	OV Z ČJ M AJ/NJ VV	ENV 3 VMEGS 3 VDO 2 VDO 3 VDO 4

PŘEDMĚT: Dějepis
ROČNÍK: 6.

Očekávaný výstup podle RVP ZV	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.	Starověk – antické státy, starověké Řecko - nejstarší civilizace na území Řecka, - „temná století“ Řecka, - athénská demokracie, - Makedonie, - říše Alexandra Velikého, - rozšíření řecké kultury, - promísení kultur, - každodenní život Řeků. Starověký Řím - založení Říma, - království, republika, císařství, - počátky křesťanství, - římská kultura a vzdělanost, - každodenní život Římanů, - rozpad římské říše - dědictví římské říše.		

PŘEDMĚT: Dějepis
ROČNÍK: 7.

Očekávaný výstup podle RVP ZV	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku nových etnik, christianizace a vznik států. Porovná základní rysy západoevropských, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti. Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech. Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám. Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury.	KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA RANÝ STŘEDOVĚK První středověké státy - stěhování národů, - franská říše, byzantská říše, arabská říše, Vikingové (Normani), - šíření křesťanství v Evropě, - příchod Slovanů, Sámova říše. Státy na našem území - Velkomoravská říše, - český stát – jeho vznik, české knížectví za prvních Přemyslovců, - české knížectví v 11. a 12. století, - vznik Svaté říše římské, - křížové výpravy do Palestiny. VRCHOLNÝ STŘEDOVĚK		MKV 3 VMEGS 3 ENV 3 MV 7

PŘEDMĚT: Dějepis
ROČNÍK: 7.

Očekávaný výstup podle RVP ZV	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
	České království za posledních Přemyslovců. Čeští králové z rodu Lucemburků. POZDNÍ STŘEDOVĚK Husitství. Čechy po husitské revoluci - Jiří z Poděbrad českým králem, - vznik jednoty bratrské. Český stát za vlády Jagellonců - kultura jagellonské doby – vladislavská gotika. Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev. Kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost.		
Vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky. Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život. Popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky. Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie. Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války. Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus. Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek.	OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY Objevné plavby. Městská společnost na konci středověku. Humanismus, renesance, náboženská reformace. POČÁTKY NOVOVĚKU Habsburkové na českém trůně - vznik habsburské monarchie, - stavovské povstání, - třicetiletá válka. Evropa na počátku novověku - poměry ve Španělsku, - povstání Nizozemí proti Španělsku, - občanská válka v Anglii, - náboženské války ve Francii. Život v našich zemích na počátku novověku. Česká kultura na počátku novověku.		MKV 3 VMEGS 3 VDO 4

PŘEDMĚT: Dějepis
ROČNÍK: 8.

Očekávaný výstup podle RVP ZV	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Objasní důsledky třicetileté války a osvícenství v českých zemích i v evropských souvislostech. Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus. Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek.	POČÁTKY NOVÉ DOBY EVROPA PO TŘICETILETÉ VÁLCE Habsburská monarchie a Evropa mezi léty 1648 – 1740 - změny v mocenském uspořádání Evropy po třicetileté válce, - Habsburkové a jejich vláda mezi roky 1648 – 1740, - české země v době osvícenství, reformátorské úsilí Marie Terezie a Josefa II., - východní Evropa v 18. století, - společnost v době baroka, - barokní kultura a umění.		MV 7 VDO 3
Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti. Objasní souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válen na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé. Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů. Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích. Na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy. Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla.	MODERNIZACE SPOLEČNOSTI ČAS REVOLUCÍ A ZMĚN Vznik USA, Velká francouzská revoluce a napoleonské války. - válka amerických osad za nezávislost, - vznik samostatných Spojených států amerických, - předrevoluční Francie, výbuch revoluce, Francie republikou, - jakobínská diktatura a konzulát, - Napoleon Bonaparte, císařská Francie - napoleonské války, závěr Napoleonovy vlády, Svatá aliance. České země na počátku převratných změn - počátky utváření novodobého českého národa, - dvě generace národních „obroditelů“, jejich představitelé, - život na vesnici a ve městě (životní styl, kultura a umění, vzdělávání). První fáze průmyslové revoluce - Anglie – dílna světa,		VDO 3 VDO 2 ENV 3 VMEGS 3 MV 1 MKV 5

PŘEDMĚT: Dějepis
ROČNÍK: 8.

Očekávaný výstup podle RVP ZV	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
	- technické vynálezy, - podoba průmyslové revoluce v českých zemích. Habsburská monarchie do roku 1848 a během revoluce 1848 - Evropa v předvečer revolucí, - české země a rakouské soustátí před rokem 1848, - revoluce 1848/1849 v Evropě, - revoluce v Čechách a v rakouské říši. SVĚT VE 2. POLOVINĚ 19. STOLETÍ Změny ve světě v průběhu druhé poloviny 19. století. Proměny společnosti v 19. století - vliv průmyslové revoluce na rozvoj vědy a techniky, vzájemné ovlivňování, - vznik nových společenských vrstev, sociální poměry a vliv na vznikající politický systém, - názory řešení sociální otázky, situace Židů, Romů, ženská práva. České země ve druhé polovině 19. století - Rakousko-Uhersko, - rozvoj českého národního života, politický život a odraz ekonomicko-sociálních změn, - Češi a Němci – konfliktní společenství.		
Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií. Objasní příčiny vzniku 1. světové války a rozliší hrůzný dopad bojových akcí v této válce od předchozích válečných střetů.	SVĚT SPĚJE KE „SVĚTOVÉ VÁLCE“ Nové rozpory a spojenectví - evropské mocnosti, jejich rozdělení do dvou mocenských bloků, - balkánské války. První světová válka - situace po vzniku války, - tři hlavní bojiště, - těžký život v zázemí, - konec války a jeho výsledek. České země za první světové války		ENV 3

PŘEDMĚT: Dějepis
ROČNÍK: 8.

Očekávaný výstup podle RVP ZV	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Přiblíží utrpení civilního obyvatelstva v letech války. Dokáže objasnit vyhlášení československé samostatnosti a uvědomí si význam zahraničního odboje.	- česká politika v letech války na rozcestí, - zahraniční odboj, - situace v českém zázemí, - 28. říjen 1918 – vyhlášení samostatnosti.		

PŘEDMĚT: Dějepis
ROČNÍK: 9.

Očekávaný výstup podle RVP ZV	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky. Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů. Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu. Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv. Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.	MODERNÍ DOBA SVĚT A ČSR PO 1. SVĚTOVÉ VÁLCE Československo a svět mezi dvěma světovými válkami - poválečné změny a jejich odraz na mapě světa, - charakteristika nového státu ve střední Evropě – Československé republiky, - podoba Československa – politický systém, hospodářství, hranice státu, demokratické uspořádání, - od versailleského systému k totalitním režimům, - tvář jednotlivých totalitních států, vznik válečných ohnisek, - boj s velkou hospodářskou krizí, - ohrožení demokracie v ČSR, - cesta ke světové válce, - mnichovská krize, zánik demokracie v ČSR, - čas zábavy a odpočinku, - umění a věda v meziválečných letech. DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA Globální a hospodářský charakter války - vypuknutí války, změna ve světový konflikt, - průběh války v Evropě a mimo Evropu, - Protektorát Čechy a Morava, život v temnotě,		

PŘEDMĚT: Dějepis
ROČNÍK: 9.

Očekávaný výstup podle RVP ZV	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
	- protifašistická koalice, - složitá cesta Čechů a Slováků ke svobodě, - svět se ubránil zločineckým režimům.		
Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků. Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce. Posoudí postavení rozvojových zemí. Prokáže základní orientaci v problémech současného světa.	ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT OD ROZDĚLENÍ KE SBLIŽOVÁNÍ Soudobé dějiny druhé poloviny 20. století - Evropa a svět po válce, - východní blok a jeho politický, hospodářský a sociální vývoj, SSSR jako světová velmoc, - „železná opona“ a studená válka, rozdělení světa, - dekolonizace „třetí svět“ a modernizační procesy v něm, - Československo na rozcestí, směřování ke komunistické totalitě, - budování socialismu „od Šumavy k Tatrám“, - hlavní ohniska válečných konfliktů ve světě, - euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie, USA jako světová velmoc, - životní podmínky na obou stranách „železné opony“. VSTŘÍC SJEDNOCENÉ EVROPE Současný svět - integrace na Západě, nepokoje na Východě, - Evropa se sjednocuje, její místo v globálním světě, - pád komunistických režimů a jeho důsledky, - pád totality v Československu, konec společného státu, - problémy nového státu – České republiky, - globální problémy moderní společnosti.		

5.2.7 OBČANSKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení

Občanská výchova se snaží o podchycení a rozvíjení zájmu o minulost a současnost vlastního národa a jiných kulturních společenství, o formování úcty k vlastnímu národu i jiným národům a etnikům, orientaci v mnohotvárnosti kulturních, sociálních, politických, právních i ekonomických faktorů, a také poznávání a posuzování každodenních situací či událostí ve vzájemných vazbách a širších historických souvislostech. Zahrnuje v sobě témata vzdělávacího oboru Výchova k občanství: komplexně rozvíjející osobnost dítěte, jako jsou sebepoznání, sebereflexe a seberealizace, dále pochopení jeho postavení v různých typech kolektivu a setkání s druhými. Pomáhá porozumět základním lidským právům a jejich uplatňování v občanském životě. Snaží se hledat východiska ze současných globálních problémů lidstva.

Realizace průřezových témat:

OSV 1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium; já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí; cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení; dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích i při potížích

OSV 2 – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí; péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny); řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci; rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

OSV 3 – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci, analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.;

pomáhající a pro sociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

VDO 1 – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy

VDO 2 – občan jako odpovědný člen společnosti, úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciací, různorodost)

VDO 3 – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu

VDO 4 – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

VMEGS 1 – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; život dětí v jiných zemích; zvyky a tradice národů Evropy

VMEGS 2 – naše vlast a Evropa; Evropa a svět; státní a evropské symboly; Den Evropy

VMEGS 3 – Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže

MKV1 – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)

MKV 2 – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

MKV3 – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku

MKV 4 – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

MKV 5 – odpovědnost a příspěvek každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty

ENV 1 – lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)

ENV 2 – voda (význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa); půda (ohrožení půdy); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí)

ENV 3 – odpady a hospodaření s odpady; ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních

památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy)

ENV 4 – náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)

MV 7 – utváření týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti

Časové vymezení

Občanská výchova je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. až 9. ročníku. Předmět se vyučuje v dotaci jedné hodiny týdně v každém z uvedených ročníků.

Organizační vymezení

Výuka probíhá zpravidla v kmenových třídách. Součástí výuky mohou být i exkurze, výstavy, výukové pořady a projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žák:

- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojuje získané poznatky do širších celků, nalézá souvislosti,
- získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozuje z nich závěry.

Učitel:

- vedení žáků k ověřování důsledků,
- poskytování metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci,
- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- tvořivě přistupuje k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení,
- umí kriticky myslet a je schopen hájit svá rozhodnutí.

Učitel:

- kladení otevřených otázek,
- volný přístup k pomůckám.

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně,
- umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje,
- komunikuje na odpovídající úrovni,

- umí využívat ke komunikaci vhodné technologie.

Učitel:

- má zájem o náměty, názory, zkušenosti žáků,
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu podněcování žáků k argumentaci,
- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají,
- upevňuje dobré mezilidské vztahy,
- umí hodnotit svoji práci i práci ostatních.

Učitel:

- hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok,
- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti.

Kompetence občanské

Žák:

- zná legislativu a obecné morální zákony a dodržuje je,
- respektuje názory ostatních,
- formuje si volní a charakterové rysy,
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace.

Učitel:

- vyžadování dodržování pravidel slušného chování,
- vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů.

Kompetence pracovní

Žák:

- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce.

Učitel:

- dodávání sebedůvěry,
- napomáhání podle potřeby při cestě ke správnému řešení,
- vedení ke správnému způsobu používání techniky a vybavení.

Vzdělávací obsah

PŘEDMĚT: OBČANSKÁ VÝCHOVA

ROČNÍK: 6.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Rozlišuje projevy vlastenectví a nacionalismu.	Úvod k výuce občanské výchovy - občan, občanství, národnost.		VDO 2
	Život v čase - čas, měření času, - kalendář, - čas svátků.	Z - pohyby Země	
Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci.	Život v rodině - rodina má mnohočlenů, - rodina má mnoho podob, - rodina má své zvyklosti, - i rodina se někdy neshodne.		MKV 2 OSV 2
Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci. Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu. Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem.	Život mezi lidmi - pravidla pomáhají žít spolu, - pravidla pomáhají chránit, - když se pravidla nerespektují.		MKV 5
Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejích orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu.	Místo, kde žiji - domov, - žiji v obci, v kraji, ve státě, - žili a žijí tu s námi, - žiji v Evropě a ve světě, - žiji na Zemi.		VDO 1 VDO 2 VDO 3 ENV 1 ENV 2 ENV 4 MKV 1 VMEGS 1

PŘEDMĚT: OBČANSKÁ VÝCHOVA**ROČNÍK: 7.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky pěstovat zdravou sebedůvěru. Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje.	Kam patřím - já a dospívání, - žijeme ve společenství lidí, - ve školních lavicích, - komunikace, - pravidla chování.		VDO 1 OSV 1 OSV 2 OSV 3 MKV 2
Rozlišuje projevy vlastenectví a nacionalismu. Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám. Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu. Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti.	Já a společenský systém - Česká republika – stát, ve kterém žiji, - žiji s námi, - vlastenectví, - o lidských právech.		VMEGS 2 VDO 3 VDO 4 OSV 3 MKV 1 MKV 2 MKV 3 MKV 4 MKV 5
Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají. Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje. Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí. Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, v regionu.	Já a okolní svět - historická tradice, - kultura a umění, - kultura v našem životě, - kulturní bohatství, - problémy „modré planety“.		ENV 3 ENV 4 MKV 3 MKV 1 VMEGS 1 VMEGS 2 VMEGS 3

PŘEDMĚT: OBČANSKÁ VÝCHOVA**ROČNÍK: 7.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady. Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti. Objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi.	Já a hospodaření - vlastnictví a majetek - peníze - rozpočet		

PŘEDMĚT: OBČANSKÁ VÝCHOVA**ROČNÍK: 8.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit vztahy s druhými lidmi i kvalitu života.	Člověk jako osobnost - já jsem já, - já, moje pocity a emoce, - já, moje smysly a paměť, - já a životní styl, - osobnosti naší země.		OSV 1 OSV 2 OSV 3
Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi. Rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání.	Člověk mezi lidmi - lidská setkání, - vztahy mezi lidmi, - chování v konfliktních situacích.		OSV 1 OSV 2 OSV 3
Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci.	Láska a manželství - láska, - nebezpečí sexuálního života, - manželství,		

PŘEDMĚT: OBČANSKÁ VÝCHOVA**ROČNÍK: 8.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství.	- vznik lidského života.		
Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky. Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu. Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů. Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání. Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování. Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů. Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady. Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věcí	Člověk ve státě - stát – jeho funkce a typy, • demokracii, - já – občan, - ústava České republiky, - právní řád České republiky.		VDO 3 VDO 4

PŘEDMĚT: OBČANSKÁ VÝCHOVA**ROČNÍK: 9**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Rozeznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti.	Člověk a náboženství - náboženství a náboženská tolerance, - Judaismus, - Křesťanství, - Islám, - Hinduismus, - Buddhismus, - extremismus, fanatismus.		
Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle a osobních překážek. Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru. Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství.	Moje budoucnost - než se rozhodnu, - volba povolání, - volba střední školy, - nástup do zaměstnání.		MV 7
Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení. Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít. Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu. Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti.	Finanční gramotnost - peníze, - hospodaření domácnosti, - trh výrobků a služeb, - úspory, úvěry, úroky.		
Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků,	Národní hospodářství - úvod do národního hospodářství, - struktura národního hospodářství,		

PŘEDMĚT: OBČANSKÁ VÝCHOVA**ROČNÍK: 9**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
kteřé ze státního rozpočtu získávají občané. Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz.	- ukazatelé národního hospodářství, - hospodářská politika státu, - státní rozpočet, - daně.		
Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve svět. dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, vč. Zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích. Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování. Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory. Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva. Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj k jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru. Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích. Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávnění	Mezinárodní spolupráce - úvod do mezinárodní spolupráce, - světové organizace, - Evropská integrace, - Evropská unie, - globalizace.		VMEGS 3 ENV 3 ENV 4

PŘEDMĚT: OBČANSKÁ VÝCHOVA**ROČNÍK: 9**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu. Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva.			

PŘEDMĚT: Výchova k občanství – ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- přistupuje kriticky k projevům vandalismu, - v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí, - respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití, - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem, - rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům - je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie, - respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti.

PŘEDMĚT: Výchova k občanství – ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním, - formuluje své nejbližší plány.

PŘEDMĚT: Výchova k občanství – ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků, - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi, - ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet, - uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům, - uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany.

PŘEDMĚT: Výchova k občanství – ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- uvede základní prvky fungování demokratické společnosti, - chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy, - uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání, - vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů, - na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu, - uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele, - uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání, - uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků, - vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu, - rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy, - v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací.

PŘEDMĚT: Výchova k občanství – MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování, - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy, - uvede příklady mezinárodního terorismu.

5.2.8 FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení

Fyzika je jedním z přírodovědných předmětů na druhém stupni ZŠ, který umožňuje poznávání přírody jako celku a umožňuje propojení i s předměty společenských věd. Umožňuje chápání udržování přírodních rovnováh a užívání aplikací v praktickém životě. Je to jeden z předmětů vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Obsah předmětu navazuje částečně na učivo prvouky na prvním stupni ZŠ, rozšiřuje představy o vztazích v přírodě, jejich fungování a o vlivu těchto zákonitostí na lidský život.

Žáci jsou vedeni:

- k hledání a poznávání fyzikálních zákonů a vzájemných souvislostí,
- k měření a využívání fyzikálních veličin,
- k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie,
- k vytváření a ověřování hypotéz,
- ke zkoumání příčin přírodních procesů, souvislostí a vztahů mezi nimi,
- k otevřenému myšlení a logickému uvažování.

Předmět fyzika je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Souvisí proto úzce s ostatními předměty této oblasti:

- Chemie: atom a iont, látky a jejich vlastnosti, skupenství, jaderné reakce, radioaktivita.
- Přírodopis: anomálie vody (možnost života ve vodě), optika (zrak), zvuk (sluch), světelná energie (fotosyntéza), přenos elektromagnetických signálů, tlak krve.
- Zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava.

Formy a metody práce se používají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami,
- skupinová práce – s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury, www stránek,
- samostatné pozorování a práce s pracovními listy,
- exkurze

Realizace průřezových témat:

OSV 1 – Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

OSV 2 – Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc, vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní

komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

ENV 3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny)

ENV 4 – Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)

MV 1 – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných

Časové vymezení

Fyzika je povinným předmětem v 6. - 9. třídě V 6. – 8. třídě je časová dotace 2 hodiny týdně S

s využitím disponibilní hodiny v 6. ročníku, v 9. třídě je vyučována 1 hodinu týdně.

Organizační vymezení

Výuka je realizována v učebně F-Ch, ale ve vhodných případech může probíhat i v jiných prostorách školy i mimo budovu školy v podobě exkurzí, výstav či soutěží.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k odpovědnosti za své vzdělání a motivuje je pro celoživotní zájem o poznávání.

Žák:

- poznává různé přírodní objekty, procesy, vlastnosti a jevy,
- vyhledává, zpracovává a používá potřebné informace,
- pozoruje, měří a experimentuje, porovnává výsledky a vyvozuje závěry,
- zaznamenává a dokumentuje pokusy,
- zpracovává informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívá je k dalšímu učení,
- snaží se uvědomovat vlastní chyby a hledá jejich příčiny a možnosti nápravy.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- podněcuje žáky k logickému uvažování a k řešení problému.

Žák:

- pojmenuje problém a hledá jeho řešení,

- hledá řešení problému na modelových příkladech,
- přechází od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech,
- poznatky zobecňuje a dokáže je aplikovat v různých oblastech života,
- při řešení problému spolupracuje v týmu,
- hledá různé varianty řešení,
- využívá moderní techniku.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k otevřené a věcné komunikaci.

Žák:

- vyjadřuje se tak, aby mu ostatní rozuměli,
- sděluje stručně, přehledně a objektivně výsledky svých pozorování,
- své názory a myšlenky prezentuje jasně a srozumitelně,
- obhájí svůj názor s pomocí logických argumentů,
- zamýšlí se nad názory a pohledy, které se liší od jeho vlastních.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat,
- společně hledat optimální řešení problémů,
- hodnotit práci druhých.

Žák:

- pracuje v týmu a zastává v něm různé role,
- pracuje podle pravidel spolupráce,
- při rozdělení práce přijme svou část včetně zodpovědnosti za její plnění,
- ocení nápady druhých.

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování přírodního prostředí,
- vede žáky k poznání rozvoje i zneužití fyziky,
- vychovává a vede žáky ke správnému jednání v různých mimořádných a život ohrožujících situacích.

Žák:

- svůj názor předkládá jako jeden z možných,
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu,
- chrání práva spolužáků a pomáhá jim, je-li to třeba.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci,
- učí žáky optimálně plánovat a provádět pozorování, experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat,
- seznamuje žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Žák:

- důsledně dodržuje zásady bezpečnosti při práci,
- práci předem naplňuje do jednotlivých kroků,
- vybírá sám materiály, pomůcky a postupy vhodné k jeho práci,
- dokáže pracovat podle návodů a schémat.

Vzdělávací obsah

PŘEDMĚT: FYZIKA

ROČNÍK: 6.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Žák má představu, co je předmětem studia fyziky a uvědomuje si význam fyziky v běžném životě.	Úvod do předmětu fyzika.		
LÁTKY A TĚLESA			
Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa. Ovládá převádění jednotek jednotlivých fyzikálních veličin. Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty. Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů.	Fyzikální veličiny a jejich měření - délka, - objem, - hmotnost, - hustota, - teplota, - čas.	Matematika Zeměpis Přírodopis Chemie	OSV 2
SÍLA A JEJÍ ÚČINKY			
Chápe důležitost působení gravitačního pole Země na život na této planetě. Umí na příkladech objasnit, kdy dochází k vzájemnému silovému působení těles. Umí změřit siloměrem velikost síly. Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikost, směry a výslednici. Umí experimentálně určit velikost třecí síly. Určuje, kdy je nutné třecí sílu zvětšit a zmenšit. Využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu tělesni působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích. Chápe význam jednoduchých strojů v denní praxi.	Gravitace, gravitační pole. Účinky síly. Třecí síla - smykové tření, - ovlivňování tření v praxi. Skládání a rozkládání sil. Newtonovy zákony. Těžiště. Otáčivé účinky síly - rovnováha na páce a pevné kladce.	Zeměpis Matematika Pracovní činnosti Výtvarná výchova	OSV 1

PŘEDMĚT: FYZIKA**ROČNÍK: 6.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů.			

PŘEDMĚT: FYZIKA**ROČNÍK: 7.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
POHYB TĚLES			
Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu. Chápe pojem relativní v souvislosti s klidem a pohybem těles. Umí popsat a odlišit pohyb podle tvaru trajektorie. Odlišuje pohyb rovnoměrný od pohybu nerovnoměrného. Ovládá vzorec pro výpočet rychlosti, dráhy a času. Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles. Umí vypočítat průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu tělesa.	Pohyb a klid tělesa Pohyby tělesa - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný, - pohyb přímočarý a křivočarý, - rychlost rovnoměrného pohybu.	Zeměpis Matematika Informatika	OSV 1 ENV 3
VLASTNOSTI KAPALIN A PLYNŮ			
Výpočtem určuje velikost tlaku, tlakové síly i plochy. Chápe tlak jako fyzikální veličinu, kterou lze měnit podle potřeby.	Tlaková síla, tlak - tlak v praxi.	Matematika	
Chápe význam Pascalova zákona v souvislosti s hydraulickými zařízeními. Výpočtem určuje velikost hydrostatického tlaku. Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů.	Mechanické vlastnosti kapalin a plynů - Pascalův zákon (hydraulické zařízení), - hydrostatický tlak (souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny)	Matematika Zeměpis	OSV 1

PŘEDMĚT: FYZIKA**ROČNÍK: 7.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Určuje velikost vztlačové síly v kapalině výpočtem i experimentálně. Předpoví z analýzy sil působících na těleso v tekutině chování tělesa v ní. Umí aplikovat Archimédův zákon i pro plyny.	- atmosférický tlak (souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře), - Archimédův zákon (vztlačová síla, potápění, vznášení se a plování těles).		
OPTIKA			
Rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží. Umí vysvětlit, proč dochází k zatmění Slunce a Měsíce. Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí. Využívá zákonu odrazu světla při řešení problémů a úloh. Umí vysvětlit, proč dochází k lomu světla. Rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami. Umí objasnit, jak lze pomocí čoček odstranit krátkozrakost a dalekozrakost. Umí pokusně ověřit a vysvětlit, jak se rozkládá denní bílé světlo hranolem. Umí vysvětlit vznik duhy v přírodě.	Optika - zdroje světla, - šíření světla, - rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích, - stín, - zatmění Slunce a Měsíce, - zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle, - zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou, - rozklad bílého světla hranolem.	Zeměpis Matematika	OSV 1 OSV 2 ENV 3

PŘEDMĚT: FYZIKA**ROČNÍK: 8**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE			

PŘEDMĚT: FYZIKA

ROČNÍK: 8

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Chápe analogie a odlišnosti elektrického a gravitačního pole. Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu. Rozliší stejnosměrný proud od střídavého. Změří elektrický proud a napětí. Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností. Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů. Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní. Umí vysvětlit činnost transformátoru. Chápe princip výroby elektrické energie. Zapojí správně polovodičovou diodu.	Elektrické a magnetické pole - elektrická a magnetická síla, - elektrický náboj, - elektrické pole, - elektrický proud, - zapojování spotřebičů, - tepelné účinky elektrického proudu, - elektrický odpor, - stejnosměrný elektromotor, - příkon a výkon elektrického proudu, - magnetismus, - elektromagnet, - elektromagnetická indukce, - výroba a přenos elektrické energie, - transformátor, - elektřina v atmosféře, - bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními. Elektrický obvod - zdroj napětí, - spotřebič, - spínač.	Zeměpis Matematika	ENV 3 ENV 4
ENERGIE			
Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa. Aktivně používá vzorce pro výpočet práce a výkonu. Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem. Rozlišuje pojmy příkon a výkon. Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh. Chápe význam účinnosti.	Práce, výkon, energie - práce, - výkon, - energie – polohová, pohybová, přeměna energie, - účinnost. Jaderná energie - stavba atomu, - radioaktivita, - štěpná reakce, - jaderný reaktor, - jaderná elektrárna, - ochrana lidí před radioaktivním zářením.	Matematika Chemie Přírodopis Zdravotní výchova	ENV 2 ENV 4 MV 1

PŘEDMĚT: FYZIKA**ROČNÍK: 8**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Umí vysvětlit pojem radioaktivita. Chápe význam využití jaderné energie. Dokáže vysvětlit nebezpečí zneužití jaderné energie. Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých neritických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie.		

PŘEDMĚT: FYZIKA**ROČNÍK: 9**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
ENERGIE - TEPLA			
Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí. Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem. Umí vysvětlit pojem vnitřní energie tělesa i tepelná výměna. Odlišuje termín teplo od teploty. Chápe významy slov – tepelný vodič, tepelný izolant. Chápe, za jakých podmínek dochází k jednotlivým změnám skupenství. Dokáže aktivně pracovat s fyzikálními tabulkami.	Teplo a vnitřní energie - vnitřní energie, - změna vnitřní energie – teplo, - zákon zachování energie, - šíření tepla. Změny skupenství - tání a tuhnutí, - vypařování a kapalnění, - var, - meteorologie.	Zeměpis Matematika Chemie	
ZVUKOVÉ JEVY			
Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku. Umí určit nutné podmínky pro vznik a šíření zvuku.	Periodické děje (kmitavý pohyb). Vlnění (vznik, druhy, vlastnosti). Zvuk - vznik a šíření zvuku, - rychlost šíření zvuku,	Matematika Přírodopis Zdravotní výchova	ENV 4

PŘEDMĚT: FYZIKA**ROČNÍK: 9**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí.	- tón, výška, barva zvuku, - hlasitost, - odraz zvuku na překážce, - ozvěna, - pohlcování zvuku.		
VESMÍR			
Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců kolem planet. Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností. Orientuje se v mapě hvězdné oblohy.	Sluneční soustava a pohyby jejích těles (Země, Sluneční soustava, Měsíc, planety). Hvězdy (jejich složení, Slunce). Vesmír (vzdálenosti, orientace na obloze, kosmický výzkum – člověk ve vesmíru).	Zeměpis Přírodopis Matematika	ENV 3 MV 1

PŘEDMĚT: Fyzika – LÁTKY A TĚLESA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- <i>změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas.</i>

PŘEDMĚT: Fyzika – POHYB TĚLES; SÍLY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- <i>rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu,</i> - <i>zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů,</i> - <i>rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla,</i> - <i>předvídá změnu pohybu těles při působení síly,</i> - <i>aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů.</i>

PŘEDMĚT: Fyzika – MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- <i>využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů.</i>

PŘEDMĚT: Fyzika – ENERGIE

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců), - rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití, - rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem, - pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.

PŘEDMĚT: Fyzika – ZVUKOVÉ DĚJE

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz, - posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka.

PŘEDMĚT: Fyzika – ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod, - vyjmenuje zdroje elektrického proudu, - rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla, - zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití.

PŘEDMĚT: Fyzika – VESMÍR

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země. - odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností. - zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci. - osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru.

5.2.9 CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení

Ve vyučovacím předmětu Chemie je realizován vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Chemie ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Vyučovací předmět Chemie umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Do obsahu vzdělávacího předmětu Chemie jsou zařazeny všechny očekávané výstupy a učivo vzdělávacího oboru Chemie podle RVP ZV.

Realizace průřezových témat:

OSV 2 – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci; rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

OSV 3 – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, respektování atd.

ENV 2 – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)

ENV 3 – doprava a životní prostředí (energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž); průmysl a životní prostředí (vlivy průmyslu na prostředí); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny)

ENV 4 – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)

MV 1 – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu

MV 3 – příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)

MV 6 – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně společensky a situačně vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení

MV 7 – utváření týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu

Časové vymezení

Chemie je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 8. a 9. ročníku a v obou ročnících se vyučuje dvě hodiny týdně. Hodinová dotace se skládá ze tří hodin povinné dotace a jedné hodiny disponibilní dotace využitě v 9. ročníku.

Organizační vymezení

Výuka probíhá především v učebně chemie (laboratoři) případně v učebně ICT. Součástí výuky mohou být i exkurze a projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky ke zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování,
- vede žáky k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi,
- vede žáky k vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů,
- podchycuje a rozvíjí zájem o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí, reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích,
- vede žáky k osvojování si obecně užívaných termínů, znaků a symbolů a hledání mezipředmětových vztahů.

Žák:

- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě,
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení,
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich,
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede žáky ke způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby,
- vede žáky k posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů.

Žák:

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému,

- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy,
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci; klade důraz na „kulturní úroveň“ mluveného i písemného projevu,
- vede žáky k využívání informačních a komunikačních technologií a cizího jazyka a k prezentaci svých poznatků, názorů a myšlenek.

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci a diskusi ve skupině, ke spolupráci s pedagogem a rozvíjí schopnost zastávat v týmu různé role.

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce,
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu.

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí,
- vede žáky k porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí vede žáky k uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy.

Žák:

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí,
- umožní žákům provádět laboratorní práce za předpokladu, že budou dodržovány zásady bezpečnosti práce a provozní řád učebny.

Žák:

- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot,
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky.

Vzdělávací obsah

PŘEDMĚT: CHEMIE

ROČNÍK: 8

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE			
Popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek. Rozpozná změny skupenství látek (včetně sublimace). Vyhledá v tabulkách (u vybraných látek) hodnoty hustoty, teploty tání, teploty varu a orientuje se v jejich hodnotách.	Úvod do chemie. Zásady bezpečné práce – ve škole i v běžném životě. Vlastnosti látek (barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, hustota).	Fyzika Matematika	OSV 3
Rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek (rozná rozdíl mezi fyzikálními a chemickými ději). Navrhne a provede jednoduché pokusy a zaznamená jejich výsledek.	Chemické děje.	Fyzika	
Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami, hodnotí jejich rizikovost. Posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí. Uvede zásady bezpečné práce ve školní laboratoři (pracovně), poskytne a přivolá první pomoc při úrazech. Rozliší H-věty a P-věty a uvede důvod jejich zápisu na obalech nebezpečných látek. Objasní neefektivnější jednání v modelových případech havárie s únikem nebezpečných látek.	Nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam. Mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek.	Fyzika Přírodopis Zdravotní výchova	ENV 4 MV 3
SMĚSI			
Rozlišuje směsi a chemicky čisté látky. Používá (v souvislostech) pojmy rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok. Aplikuje poznatky o vlivu teploty, míchání a plošného obsahu	Směsi - různorodé a stejnorodé (roztoky) směsi, složení roztoků (hmotnostní zlomek, koncentrace), rozpustnost látek.	Matematika Fyzika	

PŘEDMĚT: CHEMIE**ROČNÍK: 8**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
povrchu rozpuštěné pevné látky na rychlost jejího rozpouštění při vysvětlování známých situací z běžného života. Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení.			
Provede filtraci ve školních podmínkách. Navrhne postup oddělování složek směsí (o známém složení) a uvede příklady oddělování složek směsí v běžném životě.	Oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace).	Přírodopis	
Rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní, uvede příklady jejich výskytu a použití. Prokáže znalost o složení vzduchu (i kvantitativně). Popíše, co je teplotní inverze a smog a uvede příklady zdrojů informací o čistotě ovzduší. Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě i v domácnosti. Navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění. Uvědomuje si nutnost ochrany životního prostředí.	Voda a vzduch.	Přírodopis Fyzika Zdravotní výchova	MV 6 MV 7 ENV 2
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY			
Uvede příklady (z praxe) dokazující, že látky se skládají z pohybujících se částic. Používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech, slovně popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu z neutrálních atomů.	Částicové složení látek (molekuly, atomy, protony, neutrony, atomové jádro, elektrony, elektronový obal, valenční elektrony, ionty).	Fyzika Matematika Dějepis	
Rozliší periody a skupiny v PSP. Používá značky a názvy nejznámějších chemických prvků (Ag, Al, Au, Br, C, Ca, Cl, Cu, F, Fe, H, He, Hg, I, K, Mg, Mn, N, Na, O, P, Pb, S, Si, Zn), vyhledá v tabulkách názvy prvků ke	Chemické prvky a periodická soustava prvků (názvy, značky, vlastnosti vybraných prvků, skupiny a periody PSP, protonové číslo).	Fyzika Přírodopis	

PŘEDMĚT: CHEMIE**ROČNÍK: 8**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
známým protonovým číslem a naopak. Uvede příklady praktického využití kovů (Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au) a slitin (mosazi, bronzu, duralu) a nekovů (H, O, N, Cl, S, C). Popíše hlavní rozdíly mezi kovy a nekovy a jednoduchými pokusy ověří jejich vlastnosti. Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků.			
Používá pojmy chemický prvek a chemická sloučenina ve správných souvislostech	Chemická vazba, chemické sloučeniny.	Matematika	
CHEMICKÉ REAKCE			
Rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a v konkrétních příkladech je správně určí. Uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí. Provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání. Provede jednoduché chemické reakce ve školních podmínkách. Uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využívá ho při řešení úloh. Zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce. Přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu. Osvojí si pojmy látkové množství, molární hmotnost. Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečného průběhu.	Chemické reakce (Zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost). Klasifikace chemických reakcí (slučovací, neutralizace, exotermní, endotermní). Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí.	Matematika Přírodopis Fyzika	
ANORGANICKÉ SLOUČENINY			

PŘEDMĚT: CHEMIE**ROČNÍK: 8**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech, sulfidech a v halogenidech, z názvů zapíše vzorce a naopak. Porovná vlastnosti a použití vybraných oxidů (siřičitý, sírový, dusnatý, dusičitý, uhelnatý, uhličitý, vápenatý), chloridu sodného a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí.	Oxidy (názvosloví, vlastnosti, použití vybraných prakticky významných oxidů). Halogenidy. Sulfidy.	Přírodopis	ENV 2
Porovná vlastnosti a použití kyselin (sírová, chlorovodíková, dusičná), hydroxidů (sodný, draselný, vápenatý) a solí a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí. Rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH, orientuje se na stupnici pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem. Uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi. Uvede, jak se bezpečně ředí koncentrované kyseliny, jak se bezpečně rozpouští hydroxidy a poskytne první pomoc při zasažení těmito látkami. Ředí (s dodržováním zákonů, vyhlášek a pravidel bezpečné práce) roztoky kyselin a hydroxidů. Zapíše vzorce a popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin a hydroxidů. Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet.	Kyseliny a hydroxidy (kyselost a zásaditost roztoků, vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů).	Přírodopis Zdravotní výchova Zeměpis Občanská výchova	ENV 3
Rozliší, které látky patří mezi soli. Osvojí si názvosloví solí. Uvede vlastnosti a použití vybraných solí (halogenidů).	Soli (soli bezkyslíkaté a kyslíkaté – vlastnosti a použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví).	Přírodopis Zdravotní výchova Zeměpis	

PŘEDMĚT: CHEMIE**ROČNÍK: 9**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
OPAKOVÁNÍ			
Zopakuje si základní osvojené pojmy z 8. ročníku. Popíše postup práce s vybranými dostupnými chemickými látkami při zachování bezpečnosti práce (H-věty, P-věty, piktogramy). Ovládá základy první pomoci při popálení, potřísnění pokožky kyselinou, hydroxidem, pořežení se. Využívá dostupných informačních zdrojů, analyzuje informace, vyčleňuje z nich podstatné a předává je ostatním žákům.	Opakování- názvosloví, vlastnosti některých kyselin a hydroxidů, orientace v PSP, základní chemické reakce, zákon zachování hmotnosti, kyselost a zásaditost roztoků, pH, neutralizace, soli. Bezpečnost práce v chemické laboratoři.		
CHEMICKÉ REAKCE			
Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání.	Redoxní reakce (oxidace, redukce, galvanické články, Elektrolýza, galvanické pokovování). Chemie a elektřina (výroba elektřiny chemickou cestou).	Matematika Fyzika Přírodopis	
ORGANICKÁ CHEMIE			
Žák chápe a dokáže popsat základní rozdíl mezi organickou a anorganickou chemií. Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vzorce, vlastnosti a použití.	Úvod do organické chemie. Uhlovodíky (příklady v praxi významných alkanů, alkenů, arenů).	Přírodopis	
Uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv a popíše jejich vlastnosti a použití. Posoudí vliv spalování různých paliv (včetně pohonných látek pro automobily) na životní prostředí. Rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie. Orientuje se v problematice ekologie (ochrana životního prostředí, recyklace odpadů).	Paliva (ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva).	Přírodopis Zeměpis Fyzika	ENV 2 MV 6 MV 7 ENV 3 ENV 4
Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.	Deriváty uhlovodíků – v praxi významné alkoholy a karboxylové kyseliny.	Přírodopis	

PŘEDMĚT: CHEMIE

ROČNÍK: 9

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Rozliší a zapíše vzorce methanolu, ethanolu, kyseliny mravenčí a octové, uvede jejich vlastnosti a použití.		Zdravotní výchova	
Uvede výchozí látky, produkty a podmínky fotosyntézy. Rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a hodnotí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy.	Přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady sacharidů, tuků, bílkovin, vitamínů v lidském těle	Přírodopis Zdravotní výchova	ENV 2
CHEMIE A SPOLEČNOST			
Doloží na příkladech význam chemických výrob pro naše hospodářství a pro člověka. Uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby, zhodnotí jejich využívání z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi. Uvede příklady otravných látek a způsoby ochrany proti nim. Vysvětlí princip hašení požáru a aplikuje znalosti o principech hašení požáru na řešení modelových situací z praxe. Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka. Uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše následky, kterým se vystavuje jejich konzument. Na konkrétních příkladech doloží, jak dochází ke znečišťování životního prostředí a jak tomu předcházet.	Chemický průmysl v ČR (výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze). Průmyslová hnojiva. Tepelně zpracovávané materiály (cement, vápno, sádra, keramika). Plasty a syntetická vlákna (vlastnosti, použití, likvidace). Detergenty, pesticidy, insekticidy. Hořlaviny (význam tříd nebezpečnosti). Léčiva a návykové látky.	Zeměpis Přírodopis Zdravotní výchova Občanská výchova	ENV 3 ENV 4 OSV 2 OSV 3 MV 1 MV 3 MV 6 MV 7

PŘEDMĚT: Chemie – POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek, - pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami, - reaguje na případy úniku nebezpečných látek, - rozpozná přeměny skupenství látek.

PŘEDMĚT: Chemie – SMĚSI

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- pozná směsi a chemické látky, - rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě, - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, - uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí.

PŘEDMĚT: Chemie – ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky, - rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti.

PŘEDMĚT: Chemie – CHEMICKÉ REAKCE

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí.

PŘEDMĚT: Chemie – ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí, - orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem, - poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem.

PŘEDMĚT: Chemie – ORGANICKÉ SLOUČENINY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie, - vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy, - uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy.

PŘEDMĚT: Chemie – CHEMIE A SPOLEČNOST

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin, - zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka.

5.2.10 PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení

Ve vyučovacím předmětu Přírodopis je realizován vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Přírodopis ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Vyučovací předmět Přírodopis dává žákům příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Žákům je umožněno hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Přírodopis učí žáky vážit si přírodního bohatství, chápat podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování ekosystémů a uvědoměle využívat své poznání ve prospěch ochrany přírody a principů trvale udržitelného rozvoje. Předmět vede žáky též k osvojení základní lékařské terminologie a k ochraně lidského zdraví. Do obsahu vzdělávacího předmětu Přírodopis jsou zařazeny všechny očekávané výstupy a učivo vzdělávacího oboru Přírodopis podle RVP ZV.

Realizace průřezových témat:

ENV 1 – les (les v našem prostředí, produkční a mimo produkční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)

ENV 2 - voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)

ENV 3 - zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž); průmysl a životní prostředí (vlivy průmyslu na prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); ochrana přírody (význam ochrany přírody; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti

ENV 4 - naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a

způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)

Časové vymezení

Přírodopis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. až 9. ročníku. V 6. – 8. ročníku se vyučuje dvě hodiny týdně, v 9. ročníku jednou týdně. Hodinová dotace se skládá ze šesti hodin povinné dotace a jedné hodiny disponibilní dotace v 7. ročníku.

Organizační vymezení

Výuka probíhá zpravidla v učebně přírodopisu, případně v učebně ICT nebo v terénu. Součástí výuky mohou být i exkurze, výstavy, výukové pořady, přírodopisné vycházky a projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky ke zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování,
- vede žáky k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi,
- vede žáky k vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat přírodní jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů,
- podchycuje a rozvíjí zájem o poznávání základních přírodovědných pojmů a přírodních zákonitostí, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích,
- vede žáky k osvojování si obecně užívaných termínů, znaků a symbolů a hledání mezipředmětových vztahů.

Žák:

- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě,
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení,
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich,
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede žáky ke způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby,
- vede žáky k posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů.

Žák:

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému,
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy,
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci; klade důraz na „kulturní úroveň“ mluveného i písemného projevu,
- vede žáky k využívání informačních a komunikačních technologií a cizího jazyka a k prezentaci svých poznatků, názorů a myšlenek.

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci a diskusi ve skupině, ke spolupráci s pedagogem a rozvíjí schopnost zastávat v týmu různé role.

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce,
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu.

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí,
- vede žáky k porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí,
- vede žáky k uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy.

Žák:

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí,
- umožní žákům provádět laboratorní práce za předpokladu, že budou dodržovány zásady bezpečnosti práce a provozní řád učebny.

Žák:

- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot,
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky.

Vzdělávací obsah

PŘEDMĚT: PŘÍRODOPIS

ROČNÍK: 6.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života.	Vznik a stavba Země.		ENV 2
Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů.	Vznik a vývoj života na Zemi, projevy života, podmínky života, rozmanitost přírody.		
Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel.	Buňka rostlinná, živočišná a bakteriální; bakterie, prvoci, řasy.		
Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů.	Jednobuněčné a mnohobuněčné organismy, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy.		
Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek.	Význam a zásady třídění organismů, systém organismů.		
Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti.	Rozmnožování organismů.		
Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka.	Viry a bakterie.		
Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků.	Houby.		
Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích.	Houby.		
Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků.	Lišejníky.		
Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů, porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů.	Významní zástupci prvků a bezobratlých (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci).		
Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané	Prvoci a bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci).		

PŘEDMĚT: PŘÍRODOPIS**ROČNÍK: 6.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.			
Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.	Významní zástupci prvoků a bezobratlých (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci).		
Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.	Významní zástupci prvoků a bezobratlých (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci).		
Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi.	Organismy a prostředí, vztahy mezi organismy.		ENV 2
Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému.	Společenstva, ekosystémy.		ENV 1 ENV 2
Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam.	Potravní řetězce.		
Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému.	Ochrana přírody a životního prostředí, rovnováha v ekosystému, narušení rovnováhy, vliv člověka.		ENV 3 ENV 4
Aplikuje praktické metody poznávání přírody.	Základní praktické metody poznávání přírody.		
Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.	Pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání přírody.		

PŘEDMĚT: PŘÍRODOPIS**ROČNÍK: 7.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů	Pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy a jejich funkce.		

PŘEDMĚT: PŘÍRODOPIS**ROČNÍK: 7.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
(orgánových soustav) rostlin i živočichů.			
Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek.	Systém živočichů a rostlin.		
Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti.	Rozmnožování živočichů a rostlin.		
Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům.	Uspořádání těla rostlin.		
Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku.	Stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin.		
Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin.	Základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování.		
Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů.	Mechorosty, plavuně, přesličky, kapradiny, nahosemenné a krytosemenné rostliny (jednoděložné a dvouděložné); běžní a významní zástupci uvedených skupin.		
Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí.	Mechorosty, plavuně, přesličky, kapradiny, nahosemenné a krytosemenné rostliny (jednoděložné a dvouděložné); významní zástupci uvedených skupin a podmínky prostředí.		
Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů.	Významní zástupci strunatců (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci).		
Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.	Paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci.		
Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní	Významní zástupci strunatců (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci).		

PŘEDMĚT: PŘÍRODOPIS**ROČNÍK: 7.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.			
Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.	Významní zástupci strunatců (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci).		
Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi.	Organismy a prostředí, vztahy mezi organismy.		ENV 2
Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému.	Populace, společenstva, ekosystémy.		ENV 1 ENV 2
Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam.	Potravní řetězce.		ENV 1
Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému.	Ochrana přírody a životního prostředí, rovnováha v ekosystému, narušení rovnováhy, vliv člověka.		ENV 3 ENV 4
Aplikuje praktické metody poznávání přírody.	Základní praktické metody poznávání přírody.		
Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.	Pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání přírody.		

PŘEDMĚT: PŘÍRODOPIS**ROČNÍK: 8.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů.	Tkáně, orgány a orgánové soustavy savců.		
Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti.	Rozmnožování živočichů.		

PŘEDMĚT: PŘÍRODOPIS**ROČNÍK: 8.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů.	Dědičnost a proměnlivost organismů.		
Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy.	Stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy.		
Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka.	Původ a vývoj člověka.		
Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří.	Rozmnožování člověka, vznik a vývin jedince, průběh lidského života.		
Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby.	Nemoci, epidemie.		
Aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla.	Závažná poranění a život ohrožující stavy první pomoc.		
Objasní význam zdravého způsobu života.	Pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka.		ENV 4

PŘEDMĚT: PŘÍRODOPIS**ROČNÍK: 9.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů.	Vznik života a vývoj organismů na Zemi; rozmanitost, projevy a podmínky života.		ENV 2
Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života.	Vznik a stavba Země.		ENV 2
Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek.	Nerosty a horniny.		ENV 2
Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody.	Vnitřní a vnější geologické děje; geologický oběh hornin a oběh vody.		

PŘEDMĚT: PŘÍRODOPIS**ROČNÍK: 9.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě.	Půdy.		ENV 2
Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků.	Vývoj zemské kůry; geologický vývoj a stavba území ČR.		
Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů.	Podnebí a počasí ve vztahu k životu -význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka.		ENV 2
Charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalším přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi.	Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí)a ochrana před nimi objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému živé a neživé složky ekosystému.		
Objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému.	Živé a neživé složky ekosystému.		ENV 1 ENV 2
Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému.	Ochrana přírody a životního prostředí, rovnováha v ekosystému, narušení rovnováhy, vliv člověka.		ENV 3 ENV 4
Aplikuje praktické metody poznávání přírody.	Základní praktické metody poznávání přírody.		
Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.	Pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání přírody.		

PŘEDMĚT: Přírodopis – OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života,

PŘEDMĚT: Přírodopis – OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
	- zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů, - rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy, - uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka, - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích, - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka.

PŘEDMĚT: Přírodopis – BIOLOGIE HUB

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků, - pozná lišejníky.

PŘEDMĚT: Přírodopis – BIOLOGIE ROSTLIN

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin, - rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití, - uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování, - rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce, - popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí.

PŘEDMĚT: Přírodopis – BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů, - rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce, - odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí, - ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy, - využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb.

PŘEDMĚT: Přírodopis – BIOLOGIE ČLOVĚKA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce, - charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka, - popíše vznik a vývin jedince, - rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, - zná zásady poskytování první pomoci při poranění.

PŘEDMĚT: Přírodopis – NEŽIVÁ PŘÍRODA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- <i>popíše jednotlivé vrstvy Země,</i> - <i>pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny,</i> - <i>rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů,</i> - <i>rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik,</i> - <i>na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi.</i>

PŘEDMĚT: Přírodopis – ZÁKLADY EKOLOGIE

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- <i>uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi,</i> - <i>rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému,</i> - <i>vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech,</i> - <i>popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky,</i> - <i>pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí.</i>

PŘEDMĚT: Přírodopis – PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- <i>využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu,</i> - <i>dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody.</i>

5.2.11 ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Zeměpis má přírodovědný i společenskovední charakter. Je jedním z vyučovacích předmětů vzdělávací oblasti Člověk a příroda a umožňuje žákovi poznávání přírody a jejích zákonitostí. Žák poznává přírodu jako systém, jehož součásti jsou propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Zeměpis navazuje na výuku prvouky a vlastivědy a dotváří tak obraz přírodních, hospodářských a společenských podmínek ve všech regionech světa. Vytváří tak podmínky pro srovnání podmínek místního regionu a České republiky s ostatními částmi světa. Do obsahu vzdělávacího předmětu Zeměpis jsou zařazeny všechny očekávané výstupy a učivo vzdělávacího oboru Zeměpis podle RVP ZV.

Realizace průřezových témat:

VDO 1 – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole

VDO 3 – obec jako základní jednotka samosprávy státu

VDO 4 – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; význam Ústavy jako základního zákona země;

VMEGS 2 – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; státní a evropské symboly

VMEGS 3 – kořeny a zdroje evropské civilizace; Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; co Evropu spojuje a co ji rozděluje

MKV 1 – poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě

MKV 3 – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku

MKV 4 – specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; vstřícný postoj k odlišnostem

ENV 1 – les; pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochození hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)

ENV 2 – voda (ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy); ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy (funkce ekosystémů, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)

ENV 3 – zemědělství a životní prostředí; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení); ochrana

přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí); změny v krajině (krajina dříve a dnes);

ENV 4 – nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

MV 6 – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení;

MV 7 – utváření týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti;

Časové vymezení

Zeměpis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ. V 6. - 8. ročníku se vyučuje dvě hodiny týdně, v 9. ročníku jednu hodinu týdně. Hodinová dotace se skládá z pěti hodin povinné dotace a dvou hodin disponibilní dotace.

Organizační vymezení

Výuka probíhá zpravidla v odborné učebně PŘ-Z a učebně INF, praktická cvičení mohou probíhat v terénu. Součástí výuky jsou exkurze, výstavy, výukové pořady, zeměpisné vycházky a projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- umožňuje žákům osvojit si strategie učení,
- vede žáky k vyhledání a zpracovávání informací z různých zdrojů (literatura, obrazové materiály, internet),
- vede žáky ke správnému používání odborné terminologie,
- vede žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů.

Žák:

- rozpozná, jaké metody a způsoby učení jsou pro něj nejefektivnější, a vědomě je používá,
- používá správné termíny, znaky a symboly,
- samostatně zpracovává výpisky i práce rozsáhlejšího formátu,
- aktivně využívá poznatky a dovednosti nabyté v zeměpise v ostatních předmětech i v běžném životě,
- využívá moderních technologií pro získávání informací.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- zařazuje do výuky problémové úlohy a situace,
- vede žáky ke kritickému myšlení, logickému vyvozování a formulování problémových otázek.

Žák:

- pochopí, formuje problém a hledá jeho řešení,
- pokračuje v hledání řešení problémů, i když nebyl na poprvé úspěšný, hledá nová řešení,
- formuluje hypotézy na základě dostupných informací.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- učí žáky vést dialog, argumentovat a obhajovat své názory a řešení,

- vede žáky k interpretaci nebo prezentaci různých materiálů – textů, obrazových materiálů, grafů apod. v písemné i mluvené podobě.

Žák:

- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně, srozumitelně zdůvodňuje a obhájí svá řešení,
- jasně formuluje své myšlenky,
- naslouchá druhým, diskutuje s nimi, obhájí své názory,
- dodržuje předem stanovená pravidla vzájemné komunikace,
- prezentuje výsledky své práce uceleně a srozumitelně, připraví si a použije poznámky tak, aby to jeho vystoupení nerušilo.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- zařazuje do výuky skupinovou a týmovou práci,
- vede žáky k zodpovědnosti za svou práci a za své jednání,
- vede žáky k dodržování předem dohodnuté kvality, termínů a postupů.

Žák:

- pracuje podle pravidel spolupráce, dokáže pravidla pro danou situaci podle nutnosti aktualizovat,
- dokáže nabídnout i přijmout pomoc, poděkovat, přispívá upevňování dobrých mezilidských vztahů,
- v týmu zastává různé role,
- dokáže dříve ocenit úspěch druhého, než kritizovat neúspěch,
- vytyčí si cíle svého zlepšení a usiluje o jejich dosažení.

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování,
- podporuje vzájemnou pomoc a spolupráci žáků.

Žák:

- respektuje jiné národy a kultury,
- chrání naše přírodní a kulturní bohatství a tradice.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- seznámí žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví v terénu,
- vede žáky k plánování, organizaci a hodnocení vlastních pracovních činností,
- seznámí žáky s využitím znalostí zeměpisu v běžném životě.

Žák:

- dodržuje předem vymezená pravidla,
- úkoly plní ve stanoveném termínu, průběžně sleduje dodržování termínu plnění,
- průběžně vyhodnocuje své výsledky.

Vzdělávací obsah

PŘEDMĚT: ZEMĚPIS

ROČNÍK: 6.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy. Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů.	Země a vesmír - Vesmír, galaxie, hvězdy, planety, měsíce, světelný rok. Sluneční soustava – složení (planety, měsíce, komety, planetky, Měsíc, tvar a rozměry Země). Pohyby Země a jejich důsledky – oběh kolem Slunce (doba trvání, přestupný rok, přísluní, odsluní, rovnodennost, slunovrat), otáčení kolem své osy (naklonění zem. osy, střídání ročních období, obratníky, polární kruhy, změna trvání dne a noci, polární den a noc, časová pásma, datová hranice).	Přírodopis Fyzika	
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů. Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii. Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině. Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu. Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny. Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě.	Glóbus a mapa – historie, způsoby zobrazování geografických jevů (plošné, liniové, bodové), měřítko mapy, druhy map, poledníky, rovnoběžky, určování zeměpisné polohy.	Dějepis	
Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává,	Přírodní složky a oblasti Země. Krajina (přírodní, kulturní), složky krajiny, členění krajinné sféry.	Přírodopis Fyzika	ENV 1 ENV 2 ENV 3 ENV 4

PŘEDMĚT: ZEMĚPIS
ROČNÍK: 6.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu. Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost. Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů). Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí. Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin.	Litosféra – složení Země (jádro, plášť, zemská kůra), zemská kůra a její členění, litosférické desky, vnitřní procesy (vrásnění, zemětřesení a sopečná činnost), vnější procesy (zvětrávání, činnost větru, vody, ledu, živých organismů), členění zemského povrchu (podle nadm. v., podle místních výškových rozdílů). Atmosféra – složení a členění (skleníkový efekt, ozonová díra), počasí (tlaková výše, tlaková níže, teplá fronta, studená fronta, okluzní fronta, teplota, průměrná teplota, srážky, proudění vzduchu, sledování počasí a jeho předpověď), podnebí (podnebné pásy). Hydrosféra – členění (výskyt vody na Zemi), voda v mořích a oceánech (salinita, pohyby mořské vody), voda na pevnině, povrchová (stojatá, tekoucí), podpovrchová (půdní, podzemní). Pedosféra – složky pedosféry, humus, matečná hornina, úrodnost, zrnitost, druhy půd, půdní profil, typy půd. Biosféra – přírodní krajiny tropů (tropické deštné lesy, savany, pouště), subtropů, mírného pásu (stepi, lesy mírného pásu), subpolárních oblastí (tundry), polárního pásu (mrázové pouště), život v mořích a oceánech		
Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa. Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel.	Jak žijí lidé na zemi. Obyvatelstvo a sídla – rozmístění, počet obyvatelstva (hustota zalidnění, porodnost, úmrtnost, přirozený přírůstek, migrace), rasy, národy, jazyky, městská a venkovská sídla.	Dějepis	MKV 1 MKV 3 MKV 4

PŘEDMĚT: ZEMĚPIS
ROČNÍK: 6.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje. Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit. Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků.	Hospodářská činnost člověka – přírodní bohatství země (lesy, voda, nerostné suroviny), zemědělství (rostlinná a živočišná výroba, odlišnosti v různých částech světa), průmyslová výroba (průmyslová odvětví, jejich rozmístění ve světě), doprava (druhy dopravy), služby, mezinárodní spolupráce a integrace.		

PŘEDMĚT: ZEMĚPIS
ROČNÍK: 7.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů. Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii. Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině. Vytváří a využívá osobní myšlenkovou (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu. Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria	Regionální zeměpis. Jak je svět rozdělen – světadíly, oceány, státy, státní zřízení. Afrika – přírodní podmínky (povrch, podnebí, vodstvo, biosféra, národní parky), obyvatelstvo, státy Severní Afriky, Rovníkové Afriky, Jižní Afriky. Atlantský oceán. Amerika – přírodní podmínky (povrch, podnebí, vodstvo, biosféra, národní parky), obyvatelstvo, státy Severní Ameriky, Střední Amerika a Karibská oblast, Jižní Amerika (Andské státy, Brazílie a Guayanská oblast, Laplatské státy). Antarktida. Indický oceán. Tichý oceán. Austrálie a Oceánie – přírodní podmínky (povrch, podnebí, vodstvo, biosféra, národní parky), obyvatelstvo, ekonomická charakteristika.	Přírodopis Dějepis	VDO 4 VMEGS 1 VMEGS 2 MKV 3

PŘEDMĚT: ZEMĚPIS
ROČNÍK: 7.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa. Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny. Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich. Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.	Asie – přírodní podmínky (povrch, podnebí, vodstvo, biosféra, národní parky), obyvatelstvo, ekonomická charakteristika (Blízký východ, Střední východ, Zakavkazsko, Střední Asie, Jižní Asie, Jihovýchodní Asie, Východní Asie, Sibiř a Dálný východ). Severní ledový oceán.		

PŘEDMĚT: ZEMĚPIS
ROČNÍK: 8.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa. Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.	Evropa Evropa – vývoj evropské civilizace, přírodní podmínky (povrch, podnebí, vodstvo, biosféra, národní parky). Obyvatelstvo a osídlení – počet ob. a jeho změny, struktura, migrace, demografický vývoj. Hospodářství – hospodářské oblasti, jádra a periferie. Regiony – střední Evropa, severní Evropa, západní Evropa, jižní Evropa, jihovýchodní Evropa, východní Evropa.	Přírodopis Dějepis	VDO 4 VMEGS 1 VMEGS 2 VMEGS 3 MKV 3

PŘEDMĚT: ZEMĚPIS
ROČNÍK: 8.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů. Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii. Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině. Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu. Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.			
Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu.	Česká republika Územní vývoj českého státu – poloha Česka v Evropě, její geografické zhodnocení.		VMEGS 3
Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině. Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu.	Přírodní poměry – geologický vývoj a geomorfologické členění, vodstvo, podnebí (klimatické oblasti), typy krajiny a vegetační stupně, zásoby nerostných surovin, ochrana přírody.		

PŘEDMĚT: ZEMĚPIS
ROČNÍK: 8.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny. Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě.			
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů. Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel.	Obyvatelstvo a osídlení – počet obyvatel, jeho změny a příčiny těchto změn, struktura obyvatelstva, městské a venkovské osídlení, migrace a její příčiny.		
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.	Hospodářství – charakteristika, změny způsobené politickými vlivy, zemědělství a péče o krajinu, průmysl a jeho odvětvová struktura, služby a jejich rostoucí podíl na hospodářství, doprava (druhy a zaměření), cestovní ruch.		
Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy. Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům. Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje české republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit.	Regiony Česka – celková charakteristika jednotlivých krajů.		VDO 1 VDO 3
Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.	Česko a jeho zahraniční vztahy – začlenění ČR do mezinárodní spolupráce.		MV 6 MV 7

PŘEDMĚT: ZEMĚPIS
ROČNÍK: 9.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů. Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu. Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa.	Globalizace a její důsledky – jádra a periferie.		VMEGS 1 VMEGS 2 VMEGS 3
Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa. Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.	Kulturní rozmanitost lidstva – odlišnosti kulturně-historického vývoje různých oblastí světa, příčiny a důsledky		VDO 4
Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa. Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států.	Integrace zemí světa – formy integrace, významná mezinárodní seskupení		

PŘEDMĚT: ZEMĚPIS
ROČNÍK: 9.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich. Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků. Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech.			
Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa. Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech.	Migrace – příčiny a důsledky světové migrace		VDO 4
Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel.	Urbanizace – růst počtu městského obyvatelstva, příčiny a důsledky.		
Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje. Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit. Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů. Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech,	Změny v zemědělské výrobě – rozvoj zemědělství v závislosti na využívání moderních technologií, mechanizace a chemizace, geneticky upravené potraviny, ekologické zemědělství energetické zdroje – růst spotřeby energie, obnovitelné a neobnovitelné zdroje. Industrializace – rozvoj průmyslu, význam jednotlivých odvětví v jeho různých etapách. Doprava – význam dopravy při propojování světa. Služby a jejich rostoucí podíl na světovém hospodářství. Cestovní ruch.		

PŘEDMĚT: ZEMĚPIS
ROČNÍK: 9.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu.			
Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině. Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu. Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost. Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin. Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů). Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí. Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.	Vliv hospodářské činnosti člověka na přírodní prostředí – globální změny klimatu, přírodní katastrofy, pokles biodiverzity. Ochrana přírodního a kulturního dědictví lidstva Zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině - fungování záchranného integrovaného systému za mimořádných situací, - vhodné chování v různých krizových modelových situacích za mimořádných událostí (živelní pohromy, například povodně, atmosférické poruchy, zemětřesení, sopečné výbuchy, sesuvy půdy, laviny).		ENV 1 ENV 2 ENV 3 ENV 4

PŘEDMĚT: Zeměpis - GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii, - získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí.

PŘEDMĚT: Zeměpis – PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- objasní důsledky pohybů Země, - uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost, - uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu.

PŘEDMĚT: Zeměpis – REGIONY SVĚTA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány, - rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů, - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států.

PŘEDMĚT: Zeměpis – SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel, - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace.

PŘEDMĚT: Zeměpis – ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny, - uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek, - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.

PŘEDMĚT: Zeměpis – ČESKÁ REPUBLIKA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy, - charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu,

PŘEDMĚT: Zeměpis – ČESKÁ REPUBLIKA

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
	- <i>určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy,</i> - <i>rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost,</i> - <i>uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva,</i> - <i>vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti.</i>

PŘEDMĚT: Zeměpis – TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- <i>ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu,</i> - <i>uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě.</i>

5.2.12 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení

Výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Předmět Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem *Rozvíjení smyslové citlivosti* jsou činnosti, které žákovi umožňují rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem *Uplatňování subjektivity* jsou činnosti, které žáka vedou k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem *Ověřování komunikačních účinků* jsou činnosti, které žákovi umožňují utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Realizace průřezových témat:

OSV 1 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

VMEGS 1 - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

MKV 1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)

MKV 2 - vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)

MKV 3 - základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa

MV 1 - hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel

MV 2 - různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce

Časové vymezení

Výtvarná výchova je na druhém stupni vyučována v povinné časové dotaci, tedy 2 hodiny týdně v 6. a 7. ročníku, v 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně nebo 2 hodiny jednou za dva týdny.

Organizační vymezení

Výuka výtvarné výchovy probíhá především v učebnách, ale také ve školní dílně nebo v okolí školy. Součástí výuky jsou také exkurze a návštěvy výstav. V rámci výtvarné výchovy se také konají výstavy žákovských prací v prostorách školy, ale i mimo budovu školy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- nabízí žákům řadu aktivačních metod, které prohloubí rovinu estetického vnímání, citlivě je vede v oblasti tvůrčího individuálního vyjádření,
- učí žáky vyhledávat a zpracovávat prožitky, vjemy, pocity,
- umožňuje žákům experimentovat, porovnávat své výsledky.

Žák:

- rozumí obecně používaným termínům výtvarné oblasti,
- aktivně využívá poznatky a dovednosti nabyté ve výtvarné výchově, v ostatních předmětech i v běžném životě,
- chápe umění jako specifický způsob poznání,
- při své práci experimentuje.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- předkládá žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytuje jim prostor pro různé vnímání stejných věcí,
- nabízí žákům možnosti volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků,
- vede žáky ke kritickému posuzování vlastní tvorby.

Žák:

- při řešení problému předvídá, jaké situace by mohly nastat,
- uvědomuje si, že lidé vnímají stejné věci jinak.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- učí žáky naslouchat druhým a vnímat výtvarné projevy druhých jako nezbytný prvek mezilidské komunikace.

Žák:

- vyjadřuje se tak, aby mu ostatní rozuměli,
- různými způsoby vyjádří své názory, pocity a myšlenky.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- poskytuje prostor pro osobité výtvarné projevy žáků,
- vede žáky k tvořivému přístupu, k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacení svého emocionálního života,
- učí žáky kriticky hodnotit práci druhých.

Žák:

- po skončení práce se postará o úklid i o hotové dílo,

- rozpozná kvalitně odvedenou práci,
- zdržuje se opovržení nad prací druhých, mluví o výsledku práce a nikoliv o vlastnostech či povaze autora.

Kompetence občanské:

Učitel:

- podporuje přátelskou a otevřenou atmosféru v třídním kolektivu.

Žák:

- vyjadřuje své vlastní pocity z tvorby jiných, aniž by se dotýkal citů druhých.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- motivuje žáky k osvojování výtvarných technik a nástrojů,
- nabízí dostatek situací k propojení výtvarné problematiky člověka a jeho postoji k okolí,
- učí žáky chránit si své zdraví při práci s různými pracovními prostředky a materiály.

Žák:

- naplánuje si práci po krocích,
- sám navrhne takové materiály a techniky, které nejlépe odpovídají pracovnímu úkolu,
- po skončení práce se postará o úklid i o hotové dílo,
- rozpozná kvalitně odvedenou práci,
- pracuje úsporně, šetří materiál.

Vzdělávací obsah

PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

ROČNÍK : 6. – 9.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
- Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů. - Uplatňuje prvky vizuálně obrazných vyjádření pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. - Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. - Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Prvky vizuálně obrazného vyjádření linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury, vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém obrazném vyjádření. Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření. Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě, reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických). Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama, výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě.	I – práce s počítačem ČJ – reklama M - geometrie	OSV 1
- Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření. - Porovnává a hodnotí účinky vlastního vyjádření s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření. - Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a rovině sociálně	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn, výběr, uplatnění a interpretace. Typy vizuálně obrazných vyjádření hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama,	ČJ – rétorika, texty jako předloha pro ilustraci D – historie umění	VMEGS 1 MV 1 MV 2 MKV 1 MKV 2 MKV 3

PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA
ROČNÍK : 6. – 9.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
utvářeného i symbolického obsahu. - Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků. - Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	vizualizované dramatické akce, komunikační grafika, rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry. Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní), reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech.		
- Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Osobní postoj v komunikaci jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování. Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměrů autora, prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace. Proměny komunikačního obsahu záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění, historické, sociální a kulturní souvislosti.	ČJ - rétorika	

PŘEDMĚT: Výtvarná výchova

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru,</i> - <i>uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci,</i> - <i>při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních,</i> - <i>vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity.</i>

5.2.13 HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení

Hudební výchova dává žákům možnost kultivovat svou hudebnost v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie. Rozvíjí jejich receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými. Vede žáky k porozumění hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby jednotlivých uměleckých epoch a postupně se orientovali v jejich základním slohovém a stylovém rozvrstvení.

Hudebně výchovné činnosti jsou rozděleny na:

- *Vokální činnosti*
- *Instrumentální činnosti*
- *Hudebně pohybové činnosti*
- *Poslechové činnosti*

Obsahem **Vokálních činností** je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s posilováním a uplatňováním správných pěveckých návyků. Důležité je vnímání hudebního rytmu.

Obsahem **Instrumentálních činností** je hra na jednoduché hudební nástroje a jejich využití k doprovodu písní, pantomimy, hudebně pohybových her...

Obsahem **Hudebně pohybových činností** je využívání následujících pohybových prostředků: rytmická řeč těla a fonogestika, expresivní rytmická deklamace, různé druhy chůze, pantomimické prostředky a prostředky taneční. Dětský hudebně pohybový projev spojujeme s dalšími múzickými aktivitami, zejména s výtvarnými, dramatickými a slovesnými.

Obsahem **Poslechových činností** je percepce znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách. Učí se hudbu analyzovat.

Učební osnovy předmětu umožňují konkretizovat učivo i jeho náročnost na základě učitelovy znalosti úrovně hudebního rozvoje jednotlivých žáků a podmínek ve škole. Volba vhodných didaktických prostředků je zcela závislá na učitelově rozhodnutí.

Realizace průřezových témat:

OSV1 – rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, dovednosti zapamatování, řešení problémů, já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně, moje tělo, moje psychika, jak se promítá mé já v mém chování, zdravé a vyrovnané sebepojetí, regulace vlastního jednání a prožívání, vůle, dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, předcházení stresům v mezilidských vztazích, cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, tvořivost v mezilidských vztazích.

MKV 1 – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení

MKV 2 – rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní příslušnost, vztahy mezi kulturami, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

Časové vymezení

Hudební výchova je povinný vyučovací předmět, který se vyučuje ve čtyřhodinové dotaci, v každém ročníku po jedné hodině.

Organizační vymezení

Výuka Hudební výchovy probíhá v kmenové třídě. Žáci se o hudbě a zážitcích z ní učí hovořit. Používají při tom pojmy a poznatky, které jsou vyvozovány z hudebních aktivit. Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu, ke snaze spolupracovat s ostatními, a k úsilí o co nejlepší výsledek.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky ke kultivaci své hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, hudebního cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie

Žák:

- kultivuje svou hudebnost v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie.
- rozvíjí své receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- podporuje žáky v netradičním způsobu řešení hudebního vyjadřování

Žák:

- učí se různým vyjadřovacím hudebním technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání hudby jako svébytného prostředku komunikace.
- učí žáky naslouchat hudbě a vnímat hudební projevy druhých.

Žák:

- učí se porozumět hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby, jednotlivých uměleckých období
- chápe umění jako specifický způsob poznání a užívá jazyk umění jako svébytný prostředek komunikace
- naslouchá hudbě a vnímá hudební projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáky ke kooperativní činnosti ve výuce – práce ve skupinách, ve dvojicích (např. při instrumentálních nebo hudebně pohybových činnostech,...)

- nabízí žákům příležitost přispívat k diskusi ve skupině i k debatě celé třídy - vyjádřit se tak k daným úkolům a problémům a tím je nenásilně navádí k vytváření příjemné atmosféry v týmu
- vede žáky k posuzování sebe sama i druhých (např. při vokálních činnostech)

Žák:

- prohlubuje si vztah k hudebnímu umění v celé oblasti hudební kultury
- hodnotí práci svou i ostatních
- respektuje práci a roli ostatních

Kompetence občanské:

Učitel:

- vytváří podmínky pro respektování a ocenění tradic národa a jeho kulturního i historického dědictví
- navozuje vytváření smyslu pro kulturu a tvořivost a pozitivního postoje k uměleckým dílům hudebním i ostatním

Žák:

- vytváří si vhodné postoje k hudbě a ke všem jejím oblastem
- chápe proces umělecké tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě
- projevuje sebeúctu a úctu k druhým lidem, toleranci k jejich hudebním projevům

Kompetence pracovní:

Učitel:

- Poskytne žákům příležitost k emocionálnímu sebevyjádření, poskytne jim poznávání a ověřování hudebních zákonitostí, rozvíjí jejich kreativní schopnosti a estetické cítění.
- Dopřeje jim příležitost relaxace a vzájemné komunikace prostřednictvím hudby a pohybu.

Žák:

- vytváří si pozitivní vztah k aktivním hudebním činnostem
- využívá psychohygienický účinek hudby
- zachází vhodně a tvořivě s dostupnými hudebními nástroji a učí se jejich údržbě
- seznamuje se s různými profesemi v hudební oblasti

Vzdělávací obsah

PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA

ROČNÍK : 6. – 9.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně	<i>Vokální činnosti:</i> - hlasová hygiena - sluchová hygiena - intonační cvičení - kánony - lidové písně, folk, spirituály, blues - country písně - notový zápis a orientace v něm	ČJ, D	OSV 1

PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA
ROČNÍK : 6. – 9.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého			
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	<i>Instrumentální činnosti:</i> - hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře - předvěti – závěti - jednoduchý doprovod lidových písní	D, VV	OSV 1 MKV 1
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	<i>Hudebně pohybové činnosti:</i> - taktování – dvoudobý a třídobý rytmus - improvizace pohybu - polkový a valčíkový krok - koordinace pohybu - choreografie - moderní tanec - muzikál	D	MKV 1
orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	<i>Poslechové činnosti:</i> - délka, výška, síla a barva tónu - durová a mollová tónina - hodnoty not, posuvky - dynamika - melodram, opera, opereta - koncert, fuga, sonáta, symfonie	ČJ, D	MKV 2 OSV
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- hudební dílo a jeho autor - vývojová období (starověk, středověk, antika, renesance, klasicismus, romantismushudba 20. století) - vývoj jazzu a rocku - hudební styly a žánry současnosti - hudební divadlo a film	ČJ, D, Z, OV	MKV 2 OSV
<i>doprovází písně pomocí ostinata</i> <i>interpretuje vybrané lidové a umělé písně</i> <i>rozeznává různé hudební žánry</i> <i>pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu</i> <i>rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru</i>			

PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA**ROČNÍK : 6. – 9.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
<i>uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl</i>			

5.2.14 TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je celkové vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu, který je významným činitelem působícím na zdravotní stav a harmonický rozvoj jedince. Vede žáky na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, a na druhé straně k poznání účinkům konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různých prostředích, současně si zvykají na rozličné sociální role, které od nich vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání vlastních zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti a odpovědnost za své zdraví i zdraví svých spolužáků. Tělesná výchova proto postupuje od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti směrem k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo v jiné pohybové aktivitě. Do obsahu vzdělávacího předmětu Tělesná výchova jsou zařazeny všechny očekávané výstupy a učivo vzdělávacího oboru Tělesná výchova podle RVP ZV. Očekávaný výstup z RVP ZV „Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší“ je realizován i v předmětu Výchova ke zdraví.

Realizace průřezových témat:

OSV 1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; můj vztah ke mně samé/mu; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebe pojetí; cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času;

OSV 2 – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; komunikace v různých situacích; rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence;

Časové vymezení

Tělesná výchova je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ. Vyučuje se v každém ročníku dvě hodiny týdně. Hodinová dotace je tvořena osmi hodinami povinné dotace.

Organizační vymezení

Výuka probíhá v sokolovně a na přilehlém venkovním hřišti. V zimním období probíhá výuka bruslení na zimním stadionu. Součástí výuky mohou být, dle zájmu žáků II. stupně a možností školy, také sportovní kurzy – lyžařský, vodácký, cyklistický. Výuka vzdělávacího předmětu Tělesná výchova se na II. stupni dělí do skupin na chlapce a dívky, je možné tvořit i skupiny koedukované. Skupiny z různých tříd a ročníků mohou být spojeny.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví jako k nejdůležitější životní hodnotě,
- motivuje žáky k osvojování nových pohybových dovedností, ke kultivovanosti jejich pohybového projevu,
- uplatňuje individuální přístup k žákům.

Žák:

- identifikuje vlastní chyby, hledá a nalézá způsoby její nápravy,
- realisticky odhadne, nakolik jeho dovednosti a schopnosti dostačují pro různé úkoly.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů.

Žák:

- identifikuje, která místa v postupu jeho řešení jsou rizikové, předvídá nebezpečné situace.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- netoleruje agresivní, hrubé a nezdvořilé projevy chování,
- podporuje fair play jednání při sportu,
- vyžaduje dodržování pravidel jednotlivých sportovních her.

Žák:

- rozlišuje, co chce sdělit, v jaké situaci to sděluje a komu to sděluje, a v závislosti na tom použije vhodné jazykové prostředky,
- když sděluje druhým své názory a pocity, jedná tak, aby je neurazil nebo nezesměšnil.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáky k osvojování si základů spolupráce, plnění povinností a dodržování vymezených pravidel.

Žák:

- přijímá a zastává v týmu různé role,
- při potížích a nezdaru neshazuje vinu na druhé,
- zdržuje se posměšků nebo opovržení nad výkony druhých,
- při nezvládnutí svých emocí se omluví.

Kompetence občanské:

Učitel:

- pohoruje vzájemnou pomocí a tolerancí žáků,
- učí žáky správnému jednání a chování v mimořádných životních situacích.

Žák:

- v různých situacích, kde nejsou přesně stanovená pravidla, se chová tak, aby neobtěžoval a neškodil,
- nepřihlíží fyzickému ani psychickému násilí, ale podle svých možností se mu postaví,
- poslouchá v kritických situacích bez zmatku pokyny kompetentních osob, pomůže těm, kteří sami pokyny nemohou splnit.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- seznámí žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při sportu a turistice,
- učí žáky dodržovat organizační, hygienické a bezpečnostní zásady při sportovní a jiné pohybové činnosti ve známém a méně známém prostředí.

Žák:

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při sportování, tak aby chránil zdraví své i ostatních,

- přistupuje racionálně a zodpovědně ke svému zdraví.

PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA
ROČNÍK: 6. - 7.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	Význam pohybu pro zdraví.		OSV 1 OSV 2
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.	Celkové posilování svalového aparátu. Rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost.		OSV 1
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly.	Individuální rozcvičení, Protahení celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla.		OSV 1
Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.	Reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybových aktivit.	OV	
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu. Zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí.		OSV 2
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	Pohybové hry - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením. Turistika + pobyt v přírodě (v případě zotavovacího pobytu) – chůze v mírně náročném terénu. Uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce, ochrana přírody.	Zotavovací pobyt v přírodě lyžařský kurs.	OSV 1

PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA
ROČNÍK: 6. - 7.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
	Sportovní hry: Vybíjená - taktika, rozhodnost, pohotovost. Přehazovaná - přehození míče přes síť, rychlá a přesná přihrávka, prudké odehrání míče do soupeřova pole ve výskoku (smeč) jednoruč i obouruč. Košíková - správný postoj při přihrávce, Dribling pravou, levou rukou bez očního kontaktu s balonem, driblingová abeceda (kroužení míčem okolo těla, osmička mezi nohama, prohazování), střelba na koš, nácvik herní činnosti, obranný pohyb.		
	Doplňkové sport. Hry - minikopaná, florbal. Průpravná cvičení.		
	Lyžování - v případě zájmu zákon. zástupců žáků bude škola zařazovat týdenní kurz.		
	Atletika - atletická abeceda, zakopávání, předkopávání, cval stranou. Rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování. Hody granátem a kriketovým míčem, skok do dálky.		
	Gymnastika - kotoul vpřed a vzad. Stoj na rukou se záchranou. Přemet stranou se záchranou. Přeskok kozy v základní výšce.		
	Akrobacie - kotoul plavmo přes lavičku nebo nízkou švédskou bednu. Výskok na švédskou bednu z můstku a seskok.		

PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA
ROČNÍK: 6. - 7.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
	Kruhy - kotoul vpřed a vzad, houpání, rotace kolem své osy. Šplh na laně a tyči. Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou – pouze dívky. Soulad pohybu s hudbou (cvičení bez náčiní) – pouze dívky.		
Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	Sebehodnocení v dané pohybové činnosti. Zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti. Sami označí zjevné nedostatky a jejich příčiny.		OSV 1
Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatelé internetu.	Komunikace v TV (téllocvičné názvosloví osvojovaných činností).		
Naplnuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	Zásady fair play, zásady slušného chování. Zásady sportování ve volné přírodě.		OSV 2
Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	Týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel.		OSV 1
Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.	Pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli.	ORV	OSV 1 OSV 2
Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	Statistická zjištění - měření délky, rychlosti, výšky, Práce se stopkami, pásmem.	INF Fy	
Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	Aktivní (samostatná) organizace prostoru a pohybových činností.		OSV 1

PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA
ROČNÍK: 6. - 7.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	Práce s tabulkou (výsledkovou listinou). Doplňování příslušných dat. Čtení potřebných dat. Zjišťování potřebných dat.	INF M	

PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA
ROČNÍK: 8. - 9.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	Význam pohybu pro zdraví.		OSV 1 OSV 2
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.	Celkové posilování svalového aparátu. Rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost.		OSV 1
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly.	Individuální rozcvičení, Protážení celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla.		OSV 1
Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.	Reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybových aktivit.	OV	
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu. Zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí.		OSV 2
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové	Pohybové hry - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením.	zotavovací pobyt v přírodě	OSV 1

PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA
ROČNÍK: 8. - 9.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	Turistika + pobyt v přírodě (v případě zotavovacího pobytu) – chůze v mírně náročném terénu. Uplatňování pravidel bezpečnost silničního provozu v roli chodce, ochrana přírody.		
	Sportovní hry: Přehazovaná - rychlá a přesná přihrávka, prudké odehrání míče do soupeřova pole ve výskoku (smeč) jednoruč i obouruč. Košíková - střelba z dálky, dvojtakt, nácvik herní činnosti, obranný pohyb, uvolňování hráče s míčem. Odbíjená - přihrávky vrchem i spodem přes síť, podání spodem i vrchem, nácvik útoku po přihrávce, blokování.		
	Doplňkové sport. Hry - minikopaná, florbal, vybíjená. Průpravná cvičení.		
	Atletika - atletická abeceda, zakopávání, předkopávání, cval stranou. Rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování. Hody granátem a kriketovým míčem, skok do dálky.		
	Gymnastika - kotoul vpřed a vzad. Stoj na rukou se záchranou. Přemet stranou se záchranou. Přeskok kozy v základní výšce. Přeskok švédské bedny.		
	Akrobacie - kotoul plavmo přes lavičku nebo nízkou švédskou bednu.		
	Kruhy - kotoul vpřed a vzad, houpání, rotace kolem své osy.		
	Šplh na laně a tyči.		

PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA
ROČNÍK: 8. - 9.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
	Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou – pouze dívky. Soulad pohybu s hudbou (cvičení bez náčiní) – pouze dívky.		
Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	Sebehodnocení v dané pohybové činnosti. Zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti. Sami označí zjevné nedostatky a jejich příčiny.		OSV 1
Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	Komunikace v tv (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností).		
Naplnuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	Zásady fair play, zásady slušného chování. Zásady sportování ve volné přírodě.		OSV 2
Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	Týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel.		OSV 1
Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.	Pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli.	OV	OSV 1 OSV 2
Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	Statistická zjištění - měření délky, rychlosti, výšky, práce se stopkami, pásmem.	INF F	
Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	Aktivní (samostatná) organizace prostoru a pohybových činností, Postupné přebírání některých organizačních a hodnotících úkolů od učitele.		OSV 1
Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	Práce s tabulkou (výsledkovou listinou), Doplňování příslušných dat, Čtení potřebných dat, Zjišťování potřebných dat.	INF M	

PŘEDMĚT: Tělesná výchova – ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí, - cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy, - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem, - vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity, - uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného, - uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu, - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti.

PŘEDMĚT: Tělesná výchova – ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech, - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků.

PŘEDMĚT: Tělesná výchova – ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu, - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji, - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je, - spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.

5.2.15 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení

Vzdělávací obor **Výchova ke zdraví** vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví obsahuje vzdělávací obor Výchova ke zdraví výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Realizace průřezových témat:

OSV 1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium; já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; můj vztah ke mně samému; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí; cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení; dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.)

OSV 2 – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí; péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny); řeč těla, řeč zvuků a slov; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci; rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)

OSV 3 – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, problémy v seberegulaci; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování; dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

VMEGS 1 – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; život dětí v jiných zemích; zvyky a tradice národů Evropy

MKV 4 – multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin,

vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

ENV 4 – náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)

MV 7 – utváření týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti

Časové vymezení

Výchova ke zdraví je realizována jako samostatný předmět v 6. a 9. třídě. Časová dotace v 6. třídě činí 2 hodiny jednou za čtrnáct dní, v 9. třídě jednu hodinu každý týden.

Organizační vymezení

Výuka probíhá ve třídě. Součástí výuky mohou být také tematické procházky, projekty, exkurze, návštěvy kulturních institucí (muzea, galerie, kina, divadla apod.) a spolupráce s ekologickými hnutími, neziskovými organizacemi a občanskými sdruženími.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k ověřování důsledků,
- poskytuje metody, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům,
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů.

Žák:

- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojuje získané poznatky do širších celků, nalézá souvislosti,
- získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozuje z nich závěry.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- klade otevřené otázky.

Žák:

- tvořivě přistupuje k řešení problémů, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení,
- umí kriticky myslet a je schopen hájit svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu,
- podněcuje žáky k argumentaci,
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky.

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně,
- umí naslouchat promluvám jiných lidí, vhodně na ně reaguje,
- komunikuje na odpovídající úrovni,
- umí využívat ke komunikaci vhodné technologie.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok,
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti.

Žák:

- umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchat a pomáhat,
- upevňuje dobré mezilidské vztahy,
- umí hodnotit svoji práci i práci ostatních.

Kompetence občanské:

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování,
- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů.

Žák:

- uplatňuje svá práva a plní své povinnosti,
- respektuje názory ostatních,
- formuje charakterové rysy.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- dodává sebedůvěru,
- napomáhá podle potřeby při cestě ke správnému řešení.

Žák:

- je veden k efektivitě při organizování vlastní práce,
- je veden k dodržování obecných pravidel bezpečnosti,
- je veden k samostatné i týmové činnosti a k dodržování vymezených pravidel.

Vzdělávací obsah

PŘEDMĚT: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

ROČNÍK: 6.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Respektuje přijatá pravidla a soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě.	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity (rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek).		OSV 2 OSV 3
Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví.			
Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání.	ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE Dětství, puberta, dospívání (tělesné, duševní a společenské změny).		
Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví.			
Dává do souvislosti složení potravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky.	ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ Výživa a zdraví (zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy). Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví (kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota). Ochrana před přenosnými chorobami (základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty). Ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy (prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, preventivní a léčebná péče, odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů – úrazy v domácnosti, při sportu, na		VMEGS 1 MKV 4
Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.			ENV 4
Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami.			
Svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc.			
Projevuje odpovědný vztah k pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce.			
V případě potřeby poskytne první pomoc.			

PŘEDMĚT: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ**ROČNÍK: 6.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
	pracovišti, v dopravě, základy první pomoci).		
Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím.	HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci (složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie).		
Vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví.			
Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání.	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ Sebepoznání a sebepojetí (vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem). Seberegulace a sebeorganizace činností a chování (cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, pomáhající a prosociální chování). Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace (respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, chování podporující dobré vztahy, dopad vlastního chování a jednání).		OSV 1 OSV 3 MKV 4
Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím.			
Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví.			

PŘEDMĚT: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ**ROČNÍK: 9.**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Respektuje přijatá pravidla a soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě.	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ Vztahy ve dvojici (kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství).		OSV 2
Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání.	ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE Sexuální dospívání a reprodukční zdraví (zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná		
Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví.			

PŘEDMĚT: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

ROČNÍK: 9.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování.	sexuální zkušenost, promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity).		
Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví.	ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ Tělesná a duševní hygiena, denní režim (zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim). Ochrana před přenosnými chorobami (základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty).		
Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.			
Vyjadřuje vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí.			
Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví.			
Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.			
Vyjadřuje vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků i v nejbližším okolí			
Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami.			
Svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc.			
Projevuje odpovědný vztah k pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce.			

PŘEDMĚT: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

ROČNÍK: 9.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE Stres a jeho vztah ke zdraví (kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti). Autodestruktivní závislosti (psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování – alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu). Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita (šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, kriminalita mládeže, komunikace se službami odborné pomoci) Bezpečné chování a komunikace (komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení). Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví (bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody). Manipulativní reklama a informace (reklamní vlivy, působení sekt). Ochrana člověka za mimořádných událostí (klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly		ENV 4
Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví.			
Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu.			
Uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka.			
Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým.			
Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt.			
Uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi.			OSV 2
Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy.			
Aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne první pomoc, uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí.			

PŘEDMĚT: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

ROČNÍK: 9.

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
	ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí).		
Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím.	HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ Podpora zdraví a její formy (prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví).		ENV 4
Vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví.			
Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím.	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ Sebepoznání a sebepojetí (vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity). Seberegulace a sebeorganizace činností a chování (stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení, zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích). Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace (empatie, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích).		OSV 1 OSV 2 OSV 3 MV 7
Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání.			

PŘEDMĚT: Výchova ke zdraví

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny, - uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím, - respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví, - projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy, - dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování, - svěří se se zdravotním problémem,

PŘEDMĚT: Výchova ke zdraví

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
	- <i>dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her,</i> - <i>uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy,</i> - <i>zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí,</i> - <i>uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla,</i> - <i>chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel.</i>

5.2.16 PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Pracovní činnosti vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací obsah předmětu je zaměřen na získání základních a praktických pracovních dovedností a návyků z různých oblastí potřebných v běžném životě; poznání vybraných materiálů a jejich vlastností, osvojení si zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, organizace a plánování práce, vytváření si aktivního vztahu k ochraně a tvorbě životního prostředí a pozitivního postoje k řešení ekologických problémů, získání orientace v různých oborech lidské činnosti, vytváření si pozitivního vztahu k práci a racionálního, odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě.

Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou vybrány na druhém stupni tyto tematické okruhy: **Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Svět práce.**

Časové vymezení

Předmět Pracovní činnosti je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6., 8-9. ročníku a vyučuje se v dotaci jedné hodiny týdně v každém z uvedených ročníků.

Organizační vymezení

Výuka probíhá převážně v kmenových učebnách, případně v odborných učebnách (cvičné školní kuchyňce, školní dílně), (učebně uzpůsobeném vybavením a podmínkami pro práci s různými materiály a nářadím) a dalších prostorách školy.

Realizace průřezových témat:

OSV 1 – rozvoj pozornosti a soustředění, řešení problémů, organizace vlastního času, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení, dovednosti zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích, cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity.

OSV 2 – vzájemné poznávání ve třídě, skupině, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, chyby při poznávání lidí, dialog a komunikace v různých situacích, asertivní komunikace, komunikační obrana proti agresi a manipulaci, rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci, rozvoj dovedností pro zvládání soutěže, konkurence.

MKV 2 – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, uplatňování principu slušného chování, osobní přispění zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy, umět se vžít do role druhého.

ENV 4 – náš životní styl, prostředí a zdraví, nerovnoměrnost života na Zemi

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učitel:

- umožňuje žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení,
- vysvětluje smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení,
- při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace,
- nabízí žákům řadu vhodné praktické metody a způsoby výuky, jež využijí pro své vlastní učení,
- předkládá žákům dostatek informací s danou tematikou a vede je k jejich využívání.

Žák:

- učí se plánovat, organizovat a vyhodnocovat svou činnost,
- učí se trpělivosti, důslednosti,
- aktivně využívá poznatky a dovednosti nabyté v předmětu Práce kolem domu v ostatních předmětech i v běžném životě.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů,
- podporuje různé přijatelné způsoby řešení problému,
- podporuje využívání moderní techniky při řešení problémů,
- vede žáky k samostatnému rozhodování při řešení problému, k využívání již osvědčených pracovních,
- postupů za využití svých vlastních zkušeností.

Žák:

- učí se nebát samostatně řešit problémy,
- učí se samostatnosti, tvořivosti a logickému myšlení,
- vyhodnocuje rizika svého rozhodnutí,
- při řešení problému předvídá, jaké situace by mohly nastat.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci,
- umožňuje žákům poznávat termíny a postupy související s problematikou poznávání okolního světa, k porozumění různým textům, obrazovým materiálům.

Žák:

- vnímá pozitivně svou školu, obec, sám sebe a ostatní lidi,
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke kvalitní spolupráci s ostatními,
- vyjadřuje se tak, aby mu ostatní rozuměli.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých.

Žák:

- inspiruje se svým okolím, k zvyšování osobního maxima,
- učí se pracovat v týmu, vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce,
- respektuje společně dohodnutá pravidla, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli,
- po skončení práce se postará o úklid i o hotové dílo,
- rozpozná kvalitně odvedenou práci,
- zdržuje se opovržení nad prací druhých, mluví o výsledku práce a nikoliv o vlastnostech či povaze autora.

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky jako svobodné občany, plní si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích,
- nabízí žákům dostatek příležitostí k pochopení povinnosti chránit při praktických činnostech své zdraví a zdraví ostatních, k povinnosti poskytnout jiným účinnou první pomoc.

Žák:

- netoleruje nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci,
- dbá na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy,
- aktivně chrání své zdraví, zdraví okolí a životní prostředí.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci,
- učí žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie,
- učí chránit žáky své zdraví i okolí,
- vede žáky k bezpečnosti práce, ke správnému používání pracovních nástrojů, materiálů a technického vybavení učeben.

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla,
- seznámí se s různými formami pracovních postupů,
- seznamuje se s různými profesemi a jejich pracovní náplní,
- uvědomuje si možná zdravotní a hygienická rizika při práci a snaží se je eliminovat,
- naplánuje si práci po krocích,
- sám navrhne takové materiály, nástroje, vybavení a postupy, které nejlépe odpovídají pracovnímu úkolu,
- pracuje úsporně, šetří materiál.

Vzdělávací obsah

PŘEDMĚT: Pracovní činnosti

ROČNÍK: 6., 8 – 9. třída

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Práce s technickými materiály Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň. Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku. Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu.	Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity). Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování. Jednoduché pracovní operace a postupy. Organizace práce, důležité technologické postupy. Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody. Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla.		OSV 1 ENV4 MKV 2
Design a konstruování Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model. Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, stabilitu. Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení. Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu.	Stavebnice. Sestavování modelů. Tvorba konstrukčních prvků. Montáž a demontáž. Návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program.		OSV 1
Svět práce Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí. Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě. Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání.	Trh práce povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce. Volba profesní orientace základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a		OSV 1 OSV 2

PŘEDMĚT: Pracovní činnosti**ROČNÍK: 6., 8 – 9. třída**

Očekávaný výstup podle RVP ZV Žák:	Přiřazené učivo	Mezipředmětové přesahy a vazby, projekty a kurzy	Integrace průřezových témat
Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce.	zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb. Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby. Zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů. Podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání.		

PŘEDMĚT: Pracovní činnosti – PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň, - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí, - organizuje svoji pracovní činnost, - pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech, - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu, - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti, - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu, - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku, - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu.

PŘEDMĚT: Pracovní činnosti – DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model, - ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení, - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu.

PŘEDMĚT: Pracovní činnosti – SVĚT PRÁCE

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
2. stupeň Žák:	- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách, - posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života, - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání, - prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání, - byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů, - byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání.

6 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

6.1 Způsoby hodnocení

Základním způsobem hodnocení výsledků činnosti žáků je standardní pětistupňová klasifikace, v případě potřeby, doporučení odborného pracoviště a se souhlasem rodičů i slovní hodnocení. Kromě klasifikace se k hodnocení žáků využívají i kázeňská opatření.

Pochvalou třídního učitele je oceňována vzorná reprezentace školy v soutěžích, přehlídkách a olympiádách, aktivní zapojení žáka v práci třídní samosprávy nebo školního parlamentu, aktivní účast při přípravě a realizaci dlouhodobých i jednorázových projektů, účast na tvorbě školního časopisu, dlouhodobě výborné studijní výsledky apod.

Pochvalou ředitele školy je odměněn žák, který v příslušném klasifikačním období dosáhl studijního průměru 1,00. Pochvalou ředitele školy je oceněna i úspěšná (umístění do třetího místa) reprezentace školy v soutěžích na okresní, krajské a republikové úrovni, případně jiné mimořádně významné počiny žáka.

6.2 Kritéria hodnocení prospěchu a chování

Kritéria hodnocení jsou uvedena v klasifikačním řádu. Klasifikační řád je součástí školního řádu a dále rozvíjí a konkretizuje ustanovení školského zákona, která se zabývají klasifikací a hodnocením žáka. Žáci jsou se školním a klasifikačním řádem seznamováni na začátku školního roku. Školní řád je veřejně přístupným dokumentem a je k dispozici v kanceláři školy, na webových stránkách školy a je přílohou tohoto ŠVP.

V klasifikačním řádu jsou stanoveny podmínky pro to, aby mohl být žák na konci klasifikačního období hodnocen. Tyto podmínky se mohou v některých ohledech u konkrétních předmětů lišit.

6.3 Vlastní hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy vychází ze znění vyhlášky č.15/2005, v platném znění. Hraje zásadní úlohu při kontrole, hodnocení a plánování činnosti školy ve všech jejích oblastech. Autoevaluace je chápána jako dlouhodobý kontinuální proces, jehož cílem je průběžné zvyšování kvality práce školy jak v oblasti pedagogické, tak i v oblastech hospodaření, organizace práce a BOZP.

Základní mechanismy hodnocení a sebehodnocení jsou zařazeny i do strategií školy, kterými rozvíjí kompetence žáků, a to zejména proto, že si škola uvědomuje jeho důležitost pro další úspěšný rozvoj osobnosti každého žáka. Umění hodnotit svou i cizí práci, umění vyslovit i přijmout pochvalu či kritiku je jedním z důležitých cílů práce školy.

	PODMÍNKY KE VZDĚLÁVÁNÍ	SPOLUPRÁCE S RODIČI, ŠR, OÚ	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	PERSONÁLNÍ OBLAST	KLIMA ŠKOLY
Cíle	Zlepšování stávajících podmínek pro vzdělávání, zajištění po materiální, technické a ekonomické stránce	Kvalitní spolupráce s OÚ, ŠR, rodiči, místními občanskými sdruženími a dalšími organizacemi v Dolním Slivně a okolních obcích	Výsledky vzdělávání, které odpovídají individuálním možnostem žáka, podpora individuálního rozvoje žáků, prevence rizikového chování	Kvalifikovanost pedagogických pracovníků, jejich další vzdělávání zejména v oblasti cizích jazyků, využití ICT a v prohlubování odbornosti v rámci aprobací	Spokojenost žáků, spokojenost rodičů, spokojenost zaměstnanců, efektivní komunikace a spolupráce
Kritéria	Kvalifikovanost pedagogického i provozního personálu, získávání finančních dotací a sponzorských darů z různých zdrojů	Spolupráce na realizaci různých akcí a projektů, spolupráce s okolními obcemi a školami (zvýšení zájmu o školu a v důsledku zvýšení počtu žáků), komunikace s veřejností i prostřednictvím elektronických médií	Vedení vzdělávacího procesu v souladu s ŠVP, úspěšnost v přijímacím řízení na střední školy, úspěšnost v soutěžích a olympiádách, studijní průměry jednotlivců, tříd, předmětů, srovnání s výsledky testování SCIO aj.	Vysokoškolské vzdělání ped. směru, účast na DVPP, spolupráce s ostatními členy ped. sboru, využívání a předávání praktických zkušeností, získaných v procesu DVPP	Spokojený žák, spokojený rodič, spokojený zaměstnanec
Nástroje	Návrhy předmětových komisí a metodických sdružení, ŠR, dotazník pro žáky, učitele, rodiče, hospitace, vlastní hodnocení stavu podmínek ke vzdělávání, hodnocení externími kontrolními orgány	Jednání ŠR, Rady a Zastupitelstva OÚ Dolní Slivno, akce školy a obce, kroužky, dotazník pro žáky, učitele, rodiče, hodnocení externími kontrolními orgány	Hodnocení prospěchu žáků a tříd celkově i v jednotlivých předmětech, hodnocení externími kontrolními orgány	Osobní pohovory se zaměstnanci, spolupráce na tvorbě plánu DVPP, spolupráce mezi jednotlivými pedagogy, vzájemné hospitace, hodnocení externími kontrolními orgány	Vlastní pozorování, rozhovory se zaměstnanci, žáky, rodiči, dotazník, hodnocení externími kontrolními orgány
Časový harmonogram	Průběžně podle potřeby, 1x za 3 roky dotazník pro žáky, rodiče	Minimálně 2x ročně jednání ŠR, minimálně 2x ročně třídní schůzky, účast na jednáních Zastupitelstva a aktivní podpora OÚ při řešení školské problematiky podle potřeby, minimálně 1x za 3 roky dotazník pro žáky, rodiče	Průběžně, čtvrtletně na pedagogických radách, jednou za 2 roky testy SCIO	Nejméně 1x ročně, na konci školního roku souhrnně ve výroční zprávě	Průběžně, dotazník 1x za 3 roky pro žáky a rodiče